

Teorik-Siyasi Dergi

Sayı: 89

Fiyatı: 10 TL

Nisan/2018

ISSN: 2630-5801

Faşizme, Emperyalizme, Feodalizme ve Her Türden Gericiğe Karşı

PARTIZAN

- Keskinleşen Emperyalist Rekabet; İhtilafli Alanlarda Çatışma
- 103. Yılında Ermeni Soykırımı, Tarihsel Gerçekler ve Politik Tutum
- Komünist Partisi'nin Tarihsel Gelişimi ve Özellikleri
- "Sınıf Mücadelesi Uzun Solukludur, Partimiz Bu Topraklarda Devrim Mücadelesinin Önderidir ve Ona Göre Şekillenecektir!"
- "Partimizde Boy Veren Sağ Tasfiyeciliğe Zemin Sunan Önderlik, Örgüt ve Süreç Tablosu"

PARTİZAN

Teorik-Siyasi Dergi

Sayı: 89
Nisan 2018

UMUT YAYIMCILIK

İÇİNDEKİLER

- Sunu: **s.5**
- Keskinleşen Emperyalist Rekabet; İhtilafı Alanlarda Çatışma: **s.7**
- 103. Yılında Ermeni Soykırımı, Tarihsel Gerçekler ve Politik Tutum: **s.23**
- Komünist Partisi'nin Tarihsel Gelişimi ve Özellikleri: **s.43**
- "Sınıf Mücadelesi Uzun Solukludur, Partimiz Bu Topraklarda Devrimci Mücadelenin Önderidir ve Ona Göre Şekillenecektir": **s.61**
- "Partimizde Boy Veren Sağ Tasfiyeciliğe Zemin Sunan Önderlik, Örgüt ve Süreç Tablosu": **s.85**

UMUT BASIM YAYIMCILIK (ALİ YILDIZ)

Yönetim Yeri:
İskenderpaşa Mah. Horhor
Cad. No: 70/4 Fatih/İST.
Tel: 0(212) 235 20 22
e-mail:
umutyayimcilik1@gmail.com

Sahibi ve Yazışleri Müdürü:
Tuba Apaydın, **Yayın Türü:**
Yaygın Süreli, **ISSN:** 2630-5801
Baskı: Yön Matbaası
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad.
Güven İş Merkezi, B Blok 1.
Kat No: 366 Zeytinburnu/İST.
Tel: 0(212) 544 66 34

SUNU

Uzunca bir aranın ardından yeni sayımızla okurlarımızla buluşmanın coşkusunu içindeyiz. Biliyoruz ki bu coşku kolektifin bir parçası olan tüm yoldaşlarımızın ortak coşkusudur.

Kolektifimizin örgütsel yapısına ve aynı zamanda ideolojik-siyasi hattına yönelik çeşitli saldırıların gerçekleştiği bir dönemi yaşadık. Bu süreçte sınıf mücadelesindeki görevlerimize odaklanmada birçok yetersizlikle karşı karşıya kaldık. Bir kısmı 'iç sorunlar' başlığı altında ele alınan, ideolojik-politik açıdan ise daha geniş düzlemde değerlendirmeyi gerektiren bu sorunlar, sınıf mücadelesinde daha güçlü bir konumlanış için tartışılmaya devam edecektir. Bu tartışmada bize yol gösterecek olan Marksist-Leninist-Maoist ideoloji ve İ. Kaypakkaya yoldaşın komünist çizgisidir.

Dünyada ve ülkemizde birçok cephede çatışmalarla kendini gösteren süreç, keskinleşen sınıfsal, ulusal çelişkilerin ve birçok toplumsal çelişkinin izdüşümü niteliğindedir. Ülkemiz hakim sınıflarının ekonomik, siyasi ve bölgesel ayaklarıyla ciddi bir yönetim krizi yaşadığı günümüzde halk kitlelerine bir kez daha "seçim" dayatılmaktadır. Egemen sınıf ilişkilerinin ve devlet hakimiyetinin korunabilmesi için daha merkezi bir faşist sistemin inşası sürerken "seçim" aldatmacası bir kaldıraç olarak kullanılmaktadır. Hakim sınıf klikleri arasında çelişkiler yoğunlaşsa da işçi sınıfı ve ezilen kesimlere düşmanlıkta tüm egemenlerin birleştiği tartışmasızdır. Efrin özgülünde görüldüğü gibi söz konusu sınıfsal ve ulusal çıkarlar olduğunda sermaye kesimleri ve düzen partileri ortak paydalarda buluşmaktadırlar. Bütün bunlara rağmen gelişmelerin egemen klikler nezdinde de ciddi krizleri bağrında taşıdığı görülmektedir. Daha da önemlisi işçi sınıfı ve halkın çelişkilerinin büyük bir potansiyeli biriktirdiğini belirtmek gerekir.

Ülkemizdeki bu gelişmelerin arka planında dünya çapında emek-sermaye çelişkisinin yoğunlaşması ve buna paralel artan emperyalist rekabetin etkileri bulunmaktadır. *"Keskinleşen Emperyalist Rekabet; İhtilafı*

Alanlarda atışma” başlıklı yazımızda çeşitli boyutlarıyla bu konuyu irdelemeye çalıştık.

Ermeni Soykırımı’nın 103. Yıldönümü vesilesiyle *“Ermeni Soykırımı, Tarihsel Gerçekler ve Politik Tutum”* başlıklı yazımızda üzeri örtölmeye çalışılan tarihsel gerçekleri bir kez daha dillendirerek komünistlerin Ermeni meselesindeki görüşlerini ifade ettik.

Revizyonist, oportünist ve sağ tasfiyeciler akımların Komünist Parti’nin tarihsel ve devrimci rolünü silikleştirmeye çalıştığı günümüzde *“Komünist Partisi’nin Tarihsel Gelişimi ve Özellikleri”* adlı yazımızla bu konuda doğruları ortaya koymayı gerekli gördük.

Bu sayımızın ana gövdesini Proletarya Partisi’nin i yayınları ve açıklamalarına dayanan *“Sınıf Mücadelesi Uzun Solukludur, Partimiz Bu Topraklarda Devrimci Mücadelenin Önderidir ve Ona Göre şekillenecektir”* ile *“Partimizde Boy Veren Sağ Tasfiyeciliğe Zemin Sunan Önderlik, Örgüt ve Süreç Tablosu”* başlıklı iki yazı oluşturmaktadır. Sınıf mücadelesinin komünistlerin omuzlarına büyük sorumluluklar yüklediği bu süreçte ideolojik-politik konularda olduğu gibi örgüt anlayışında da daha sağlam bir çizgiyi geliştirmek tüm bu meselelerde derinlikli bir değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır. Söz konusu yazıların bu amaca hizmet edeceği inancındayız. Bu inancın kaynağı 24 Nisan 1972’de ölkemiz topraklarında İ. Kaypakkaya yoldaşın önderliğinde inşa edilen komünist hareketin sınıf mücadelesindeki kararlılığıdır.

Yeni sayımızda buluşmak umuduyla...

PARTİZAN

Keskinleşen Emperyalist Rekabet; İhtilafı Alanlarda Çatışma

Çin ve ABD arasındaki rekabette iştahlı bir emperyalist güç olarak Çin'in yönelimi dikkat çekiyor. Emperyalist rekabetin bilhassa ekonomik ayağı bu iki gücün savaşımlı şeklinde cereyan etmektedir. Sermaye birikimi ve sermaye ihracının, buna paralel pazar kapma ve hegemonya oluşturma sürecinin bu iki büyük güç üzerinden şekillendiğini belirtmek gerekiyor.

Emperyalist-kapitalist sistemin krizinin özellikle siyasi karakteri 2008 büyük ekonomik krizinden sonra oldukça güçlü yansımalarla kendini göstermektedir. Bu büyük ekonomik kriz özellikle ABD ve AB emperyalizminin 'küreselleşmeye' dayalı birikim sürecini ciddi sıkıntılara sürüklemiştir. Krizin tüm emperyalist-kapitalist ülkelerde ve ona bağımlı yarı-sömürge halkalarda yıkıcı yanları olmuştur. Emperyalist asalaklığın geldiği boyut -kapitalist krizlerin temelini oluşturan üretim anarşisinin/aşırı üretim krizinin de etkisi altında- mali krizle kendisini açığa vurmuştur. Fakat bu krizde mali sermayenin, Lenin yoldaşın deyimiyle "kupon kesme"ye dayalı asalak yapısı, karşılıksız ve devasa

bir köpük yaratmasıyla sonuçlanmış, kapitalist devletler oluşan kara deliği kapatmak için trilyon dolarlık takviyeler yapmıştır. Kapitalistler kara deliği daha güçlü besleyerek sorunu 'giderirken' kara deliği daha fazla büyütecek koşulları hazırlamaktan da kaçınmamışlardır. Mali krizin ateşi belli oranda düşürülse de o cephedeki krizin istikrar kazanarak yayıldığı görülmüştür.

Bu krizin en önemli politik sonucu ABD emperyalizminin önderliğinde oluşmuş emperyalist dengelerin aşınması ve ABD'nin liderlik rolünün kimi noktalarda tartışılır hale gelmesidir. ABD emperyalizminin toplumsal ayaklarıyla birlikte dünya çapında yarattığı 'büyü' adeta berhava olmaktadır. Bu bağlamda hem siyasi hem de ideolojik bir krizin gelişerek devam ettiğini söyleyebiliriz.

Bu kriz özellikle emperyalistler arası rekabeti ve savaşımı keskinleştirmiş, ekonomik-siyasi-askeri anlamda karşıtlıkları körüklemiş, kimi emperyalist güçleri krizi fırsata çevirerek hegemonya alanlarını ve etki gücünü daha fazla artırmaya yönelmiştir. Özellikle Alman emperyalizminin ve görece taze emperyalist Çin'in bu süreçten ciddi düzeyde güç kazanarak çıktığını belirtmek gerekir. Bu iki emperyalist güç de üretimini, ticari hamlelerini ve sermaye akışlarını hızlandırmış, buna politik hamleleri de ekleyerek krizi en az hasarla atlatmayı başarabilmiştir. Bu başarı emperyalist güçler arası rekabette onlara bir önceki sürece göre avantajlar sağlamıştır.

ABD Emperyalizminin Esas Düşman Olarak Gösterdiği Hedef: Çin

Özellikle Çin ve ABD arasındaki rekabette iştahlı bir emperyalist güç olarak Çin'in yönelimi dikkat çekiyor. Emperyalist rekabetin bilhassa ekonomik ayağı bu iki gücün savaşımı şeklinde cereyan etmektedir. Sermaye birikimi ve sermaye ihracının, buna paralel pazar kapma ve hegemonya oluşturma sürecinin bu iki büyük güç üzerinden şekillendiğini belirtmek gerekiyor. Çin-Rusya ittifakının ekonomik, siyasi ve askeri işbirliği noktasında kat ettiği mesafe, daha geniş pazarlara egemenlik mücadelesinde Çin'e politik bir güç oluşturma olanağı da sağlamaktadır.

ABD'nin bir yandan Rusya'yı diğer yandan Çin'i kuşatma siyaseti farklı biçimler olsa da eşgüdümlü ilerlemektedir. Özellikle Çin

emperyalizminin uzun süreye yayılan büyüme rekorları, kapitalist üretim sürecinde kat ettiği mesafe, ucuz işgücü, bunun yarattığı avantajlı ticari ilişkiler ve büyük pazar alanı sayesinde ciddi bir sermaye birikimine ulaştığı görülmektedir. Sermayenin kabına sığmayan yapısı onu doğal bir süreç olarak sermaye ihracına, daha yoğun bir biçimde emperyalist politikalara götürmektedir. Çin pazar ihtiyacını “zora başvurmaya içeren” bir yolla gerçekleştireceğine dair henüz bir ipucu vermiş ya da belirginleşmiş bir saldırganlık eğilimine dönüştürmüş değildir. Ancak emperyalist politikaların başladığı nokta siyasi gericiliğin ve aynı zamanda askeri saldırganlığın da zemini olmaktadır. Çin bu eksende bir yönelim ve pratik içine henüz girmemiş olsa da savunma sanayine yatırımlarını artırmakta, bu alanda kendi teknolojisini üretmeye odaklanmaktadır. Askeri harcamalara sağladığı sermaye oldukça büyük çaptadır. Bu durum kuşkusuz sadece savunma amaçlı bir hazırlıkla sınırlı değildir. Emperyalist pazar kavgasının doğal bir sonucu olarak güvenlik ve saldırganlığa dayalı politik yönelimler kaçınılmaz olmaktadır.

Çin kapitalizmi kendi iç pazarını büyük emperyalist tekellerin üretim alanına çevirirken bunu kendine bir ticari avantaj olarak kullanmıştır. Bu durum kendi sanayini bağımlı hale getirmek bir yana bir kalkınma stratejisi olarak benimsenmiş ve üretim sürecini sübvansede etmiştir. Teknolojiye yaptığı yatırımlarla bu alanda diğer emperyalist tekellerin teknolojiyle rekabet edecek koşulları yakalamıştır. Çin kapitalizmi, yüksek ve düşük kaliteli mal ve hizmet üretimi ve aynı zamanda ticaretiyle dünya pazarında avantajlar elde etmiş, sermaye ihracatıyla dünya pazarına ciddi açılımlar yapmıştır.

ABD Asya-Pasifik bölgesini yeniden tanımlarken, burada geliştirdiği stratejiyi esasta Çin’i çevreleme temelinde ele almaktadır. ABD’nin Hindistan, Japonya ve Avustralya ile birlikte geliştirmeye çalıştığı ekonomik-siyasal ittifak arayışının esas hedefi Çin’dir. **Trans-Pasifik Ortaklığı (TPP)** ve **Trans-Atlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP)** gibi anlaşmalarla emperyalist tekellerin pastayı tek dilime indirme çabalarının da Çin hedefli olduğu tespit edilebilir. Özellikle TTP doğrudan Çin’in en yakın çevresini mal, hizmet ve sermaye dolaşımıyla domine etme, Asya bölgesinde egemenlik oluşturma eksenine oturmaktadır. Her ne kadar Trump gümrük duvarlarıyla daha kapalı bir ekonomi politikası temelinde TTP’yi askıya alacağını ilan etse de

yaşanan gelişmelerle birlikte bundan vazgeçtiğini açıklamak zorunda kalmıştır. TTP bu anlamda gerçekleşme ve örgütlenme sürecini devam ettirmektedir. Bu ortaklıkların trilyon dolarlık yatırım ve ticaret kapasitesi olduğu, özellikle işçi sınıfı ve ezilen kesimlerin ekonomik ve sosyal haklarına yönelik kapsamlı saldırı içerdiği, tüm yasal düzenlemeler ve kazanılmış haklar üzerinde emperyalist tekellerin oluşturacağı yeni kuralların hakim olacağı bilinmektedir. Bu bağlamda hem TTP hem de TTİP bir yanıla emperyalist güçlerin kristalize olan tekelleşme rekabetini içerirken diğer yönüyle işçi sınıfı ve ezilen halklara yönelik ciddi saldırıları içermektedir. Onlarca ülkeyi de içine alan bu girişimler belli başlı emperyalist ülkelerin pazarı ortaklaştırma ve rakip emperyalist güçleri etkisiz hale getirme amacını taşımaktadır.

ABD açısından söz konusu çevreleme sadece ekonomik ayakla sınırlı değildir. Bu bölgeye Kuzey Kore tehdidi gerekçesiyle ama ana hedefin Çin olduğu bilinen ciddi bir askeri sevkîyat ve konumlanma söz konusudur. Japonya, Filipinler, Güney Kore, Malezya, Endonezya ile yapılmış birçok askeri anlaşmayı ve askeri üs edinme planlarını ön plana çekmiştir. Gözlerin askeri ve politik mücadelede Ortadoğu'ya odaklandığı koşullarda ABD'nin Pasifik'e yönelik özel politikası ve seferberliği devam etmektedir. ABD'nin dokuz muharip komutanlığından biri olan Pasifik Kuvvetleri Komutanlığı (**PACOM**) Pentagon bütçesinden en fazla payı almaktadır. ABD, Pasifik Adası'nda kurulu onlarca askeri üs, saldırı ve savunma amaçlı konuşlanmış nükleer başlıkları da kapsayan füze sistemi, 375 bin asker, 200 savaş gemisi-denizaltı ve bin adet savaş uçağı ile Pasifik'teki jandarmalığını pekiştirmeye çalışmaktadır. Sadece Japonya ve Güney Kore'de bu gücün dörtte biri konumlanmış durumdadır. Bu temelde bölgeye seferberlik hali devam etmektedir.

ABD'nin Çin tehlikesini uzun süredir tanımladığı ve ona uygun hareket ettiği görülmektedir. Trump, başkanlık seçimi propagandasında Rusya'dan çok Çin'i ön plana almış hatta "Tek Çin"* politikasından vazgeçebileceğine dair işaretler vermiştir. Çin emperyalizminin bu noktada gösterdiği sert tepki Trump'ın başkan olduktan sonra

*1949 Çin Devrimi'nde Tayvan adasında "Milliyetçi Çin" olarak bir devlet kurulmuştur. Çin bu devleti tanımamaktadır ve Tayvan'ı bir parçası olarak görmektedir. Bağımsız devlet olarak kendini ilan etmesi durumunda güç kullanacağını ilan etmiştir. Bu bağlamda özellikle kapitalist restorasyondan sonra "Tek Çin" politikası ABD tarafından da tanınmıştır.

geri adım atmasına yol açmıştır. Ancak Trump'la birlikte önceki ABD politikası ilerletilerek Çin'i birincil tehdit görme yönelimi daha fazla belirginleştirilmiştir. Trump döneminin Ulusal Güvenlik Strateji belgesinde bu durum açık bir şekilde ifade edilmektedir. Ancak ABD-Çin ilişkileri karşılıklı ekonomik bağımlılığın getirdiği bir açmazı da taşımaktadır. Trilyon dolarlık ticaret ve yatırım ilişkisi, bu kartları taraflardan birisinin kullanması durumunda iki tarafı da büyük ekonomik sıkıntılara sokacak bir açmazdır. Bu anlamda stratejik düşmanlık tanımı ve mücadelesi aynı zamanda bir denge siyasetine de tarafları mecbur kılmaktadır. Fakat düşmanlığa ve rekabete dayanan, kutuplaşmanın örgütlendiği ve keskinleştiği bir süreç de hızla olgunlaşmakta ve gelişmektedir.

“Tek Kuşak Tek Yol” ve Emperyalist Çin'in Önderliğine Soyunduğu Küreselleşme Projesi!

Çin'in bir süredir devreye koyduğu ve Rusya'yı da destek güç haline getirdiği “Tek Kuşak Tek Yol” projesine burada değinmekte fayda var. Kuşak belirli ülkeleri içerisine katmayı, yol ise tarihi İpek Yolu'na yapılan bir göndermeyi içermektedir. Bu siyasal, ekonomik ve kuşkusuz ideolojik temelleri olan projenin esası yine sermaye ihracı ve yatırıma dayalıdır. Çin-Orta Asya-Rusya-Baltık-Basra Körfezi-Akdeniz Havzası-Batı Asya-Afrika'yı içine alan, yaklaşık 68 ülkeyi kapsayan bir projedir. Dünya nüfusunun %60'ını kapsayan bir kuşaktan bahsedilmektedir. Bu anlamda devasa bir pazar alanı ve bu pazarda yaşanan yıkıcı bir rekabet söz konusudur. Çin meta ihracı ile örgütlediği, belli orandan sermaye ihracıyla hız verdiği süreci şimdi pazarlarda egemenlik kuracak bütünlüklü bir yönelime çevirmiştir. Bu proje 2013 yılında resmen ilan edilmiştir.

Çin esasında kendi egemenliğinde yeni bir **“küreselleşme”** sürecini örgütlemek istemektedir. Zira gümrük duvarları ve bariyerlerin kaldırılması, serbest ticaret bölgelerinin oluşturulması amaçlanmaktadır. Özellikle, uluslararası emperyalist kurumlar olan **Dünya Ticaret Örgütü** ile karşı karşıya gelmeyen hatta onun kurallarının egemen olmasını isteyen talepler ileri sürülmektedir. Çin'in egemen olduğu, Rusya'nın ise destek vererek adeta küçük ortak olarak yer aldığı bu proje aynı zamanda ABD ve AB emperyalistlerin “küreselleşme” politikasında esnediği

dönemde buna yönelik eleştirilerle çıkışını bulmaya çalışmaktadır. Bu bağlamda Putin “Korumacılık yeni normal haline getiriliyor, fikirsell açıklık ve serbest ticaret reddedilmeye çalışılıyor. Hatta bu, düne kadar bunu yaymak için uğraşanlarca yapılıyor” diyerek Çin’le kotarmaya çalıştığı projeyi arkılıyor ve kendi “küreselleşme” politikasına meşruluk yaratmaya çalışıyor. Çin devlet başkanı **Şi Cinping** ise ABD ve AB emperyalistlerinden çokça duyduğumuz şu sözlerle girişimini tanıtıyor: “Bu herkesin kazançlı çıkacağı bir projedir. Siz de yerinizi alın beraber kalkınalım.” Bu yaklaşımlar artık sermaye birikiminde ciddi bir güç olmuş ve sermayesinin gerçekleşeceği pazar arayan bir tutumun ideolojik argümanlarıdır.

Projenin bahsedilen kuşakta nasıl bir yatırım hamlesi gerçekleştirmek istediğine kısaca bakmak tabloyu görmek açısından faydalı olacaktır. Bu kuşak boyunca demir yolları, enerji nakil hatları, büyük çaplı inşaat projeleri, yeni limanlar planlanmaktadır. Yaklaşık 900 milyar dolayındaki krediyi Çin’li bankalar taahhüt etmektedir. **BRICS** (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika’nın oluşturduğu esnek bir ekonomik ittifak) ve **Şangay İşbirliği Örgütü** gibi oluşumların finans kurumları ile Çin bankalarının önderliğinde sıkı bir işbirliği ile sermaye yatırımlarının gerçekleşmesi planlanıyor. Söz konusu durum ve bu çaptaki ticari ve yatırım girişimi birçok ülke ile o ülkelerin kompradorlarını iştahlandırmaya yetecek düzeydedir.

ABD **“Tek Kuşak Tek Yol”** projesini kendisine bir tehdit olarak algılamaktadır. ABD Ulusal Güvenlik Strateji Belgesi’nde Çin “ekonomik saldırgan” ülke olarak tanımlanmakta, ABD’nin tam karşısına yerleştirilmekte ve dört başı mamur bir güç olarak tanımlanmaktadır. Bu projeyi ABD kendi pazar alanları ve egemenlik kurmak istediği pazarlar için önemli ve hatta yer yer belirleyici tehdit olarak görmektedir. İlgili bölgelerde, bu hamleyi kendini tasfiye edecek bir girişim olarak algılaması emperyalist rekabetin ruhu ve konumlanışıyla uyumludur. Buna karşı önlem almak ise kuşkusuz ABD için hayati derecede önemlidir. ABD, Çin yatırımlarını suçlarken kendi yatırımlarını ise şu şekilde tanımlamaktadır: “Otoriter devletlerin önerdiği düşük kaliteli, istismara açık, anlaşılması güç ve yasa dışı yatırımlara karşı, ABD’nin yatırımları ise sürdürülebilir ve sorumlu bir kalkınmayı teşvik eden yatırımlardır.” Emperyalist rekabette “özgür, demokratik dünya” ve “otoriter, baskıcı

dünya" şeklinde bir tasnifin ve mücadelenin şekilleneceği ideolojik argümanların yavaş yavaş şekillendiği görülmektedir.

Çin esasta sermaye ihracını kolaylaştıracak "yumuşak güç" argümanlarını esas hale getirip daha cazip koşullarla pazara girmeye çalışmaktadır. ABD ise egemenliğinin geriletilmesine karşı daha sert ve agresif bir politikaya doğru sürecini örgütlemektedir. Bu temelde Çin'in teknolojik yatırımlarını "çalıntı", "fikri hırsızlık" olarak yaftalarken, elektronik ve bilişimde Çin'in ciddi pazar payına ulaşmasını, uzay teknolojisinde yaptığı hamleleri büyük bir tehdit olarak görmektedir. Emek yoğun meta ticaretinde Çin'in sağladığı avantajları kendisi için de bir basamak olarak gören ABD emperyalizmi, Çin'in ulaştığı noktada emperyalist çizgisinde tedbirli ve saldırgan bir konumlanışa doğru gitmektedir.

Askeri yatırımlar ve kaydedilen gelişimlerde de Çin ABD için ciddi bir tehdit konumundadır. Bu temelde ABD emperyalizmi Çin'i kendi otoriter sistemini yaymak ve diğer ülkelerin egemenliğinin hilafına gücünü genişletmekle suçlamaktadır. ABD'ye göre Çin'in askeri modernleşmesinin bir parçası da ABD'nin yaratıcı ekonomisine ve dünya standartlarındaki üniversitelerine erişiminin olmasıdır. Bu temelde gerek ekonomik gerekse de teknoloji transferi noktasında korumacı stratejinin geliştirilmesini savunmaktadır. Alüminyum ve demir-çelikte gümrük vergilerindeki artışla koruma duvarını yükseltmesi bunun bir göstergesi olarak görülebilir. Kuşkusuz bu durum sadece Çin ile ilgili değil, AB ve özede Alman emperyalistlerini de etkileyen bir faktör olarak görülmelidir.

ABD'nin Çin'i askeri açıdan tehdit gören ve hedefine yerleştiren tutumları da söz konusudur. Bu bağlamda **Ulusal Güvenlik Strateji Belgesi**'nde şu satırlar çelişkinin boyutunu tarif eder niteliktedir: "ABD, Çin ile işbirliği imkanlarını aramasına rağmen Çin, ekonomik araçlarla ve askeri tehditlerle, diğer devletleri ikna ediyor ve onlara siyasi ve güvenlik gündemini kabul ettiriyor. Çin altyapı yatırımları ve ticaret stratejisi ile jeopolitik hedeflerini diğer devletlere dikte ediyor. Mesela Güney Çin Denizi'nde askeri üsler inşa etmesi, orada serbest ticaretin işleyişini, diğer devletlerin egemenliğini ve bölgesel istikrarı tehdit ediyor. Bölgede Çin'in artan ve hızla gelişen askeri modernleşmesinin amacı, ABD'nin bölgeye ulaşımını engellemek ve Çin'in orada daha serbest

hareket etmesini sağlamaktır.” Başat emperyalist güç olan ABD’nin bir ülkeyi bu derece net şekilde tehdit olarak tanımlaması çelişkinin ne düzeyde keskinleştiğini göstermekte, çatışmanın ana eksenine dair de güçlü işaretler içermektedir.

ABD emperyalizmi ile Çin emperyalizminin ekonomik rekabeti, buna paralel siyasi-askeri rekabeti ve pazar savaşımı dünya çapındaki gelişmelere yön verecek özellikler taşımaktadır. Bu çelişkinin derinleştiği ve daha da keskinleşerek rotasını bulacağı söylenebilir.

ABD-Rusya Savaşımı ve Ortadoğu

Emperyalistler arası çelişkinin siyasal ve askeri ayağında ise Rusya ve ABD emperyalizminin yıkıcı rekabeti daha fazla öne çıkmıştır. Özellikle Ortadoğu’dan Kuzey Afrika’ya kadar uzanan toplumsal kargaşa ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan siyasal arayışlar rekabetin bu alanda odaklanmasına neden olmuştur. Ancak bunun yanında özellikle 2000’lerin ortalarından itibaren Rusya’yı batıdan ve güneyden kuşatma, onun ‘arka bahçelerine’ yönelik siyasi operasyon ve hamleler Rusya’nın daha kesin ve katı adımlar atmasına yol açmıştır. Bu kuşatmayı dağıtmanın yolu olarak askeri gücünü devreye sokan Rusya bu noktada ABD ve AB emperyalistlerin gerçekleştirdiği siyasi hamleleri belli oranda karşılamayı başarmıştır. Gürcistan’ın kısmi işgali ile başlayan Rusya hamlesi burada belli sonuçlar üretmesini getirmiş, “turuncu devrimlerin” çürümüş karakteri ile birlikte karşı sonuçlar doğurmuştur. Ukrayna üzerinden geliştirilen hamle de benzer bir yöntemle karşılanmış ve sonuçlanmıştır. Yine kısmi bir Ukrayna işgali ve Kırım’ın Rusya’ya bağlanması gerçekleşmiş, Donetsk bölgesindeki süreçle birlikte Ukrayna’da bir dağılma ve parçalanma süreci olgunlaştırılmıştır. Bu noktada özellikle NATO kuşatmasının bu hamlelerle ciddi yara aldığı, NATO güçlerinin bu hamleler karşısında benzer bir askeri hamleyle karşılık veremediği görülmüştür.

ABD ve Rusya arasındaki rekabet ve siyasi krizin diğer bir ayağını ise Ortadoğu oluşturmaktadır. Özelde de Suriye bu mücadelenin odaklandığı saha durumundadır. “Arap Baharı” denilen süreçle başlayan toplumsal kargaşa süreci bölgenin siyasal, toplumsal, ulusal temelde birikmiş olan çelişkilerinin adeta doruk noktası olmuştur. Bu

birikmiş ve artık yönetilmesi oldukça güç olan çelişkiler, özellikle ABD emperyalizminin de çıkarlarının istediği düzeyde gerçekleşmediği bir zemindir. Daha büyük kar hırsı ile buna uygun siyasi şekillenışı ihtiyaç gören, hatta bu anlamda güçlü ve yeni değişikliklerin projesi olarak ortaya çıkan **Büyük Ortadoğu Projesi** (BOP) bu kargaşa üzerinden kendini var etme zemini olarak kullanılmıştır. ABD emperyalizmi egemenliği altındaki yarı-sömürge yarı feodal ülkelerde ciddi bir siyasi rejim dizaynını, onunla çelişki içinde olan, sistemine angaje edemediği Suriye ve İran gibi ülkelerde ise var olan rejimlerin bir şekilde ortadan kaldırılmasını amaçlamıştır. Ancak ABD'nin bu hamlesi zayıflayan; itibar kaybeden egemenliği ile yine ona karşı yükselen daha itibarlı olan Rus-Çin emperyalistlerinin karşı hamleleriyle açık bir siyasi karşıtığa ve örtülü bir askeri ve ekonomik mücadeleye dönüşmüştür. Bu cephede açık olan siyasi savaşım, örtülü askeri mücadele Rusya ve ABD arasında esasta cereyan ederken, ekonomik savaşım ve hegemonya mücadelesi ise Çin ile ABD arasında gerçekleşmektedir.

ABD ve Rusya arasında Ortadoğu'da egemenliğini koruma ve aynı zamanda genişletme mücadelesi yer yer keskin şartlar yaratmaktadır. Bu tabloda Ortadoğu sisteminin esas ve egemen gücü olan ABD bu sisteminin çatırdamasından dolayı ciddi bir sıkıntı içindeyken, Suriye cephesinde egemen güç olan Rusya bu alanda, bir önceki süreçten geriye düşen Suriye rejimi gerçekliğinden dolayı dezavantajlı olsa da Suriye rejiminin yıkılmamasından dolayı ise avantajlıdır. Ortadoğu'da esas güç halen ABD emperyalizmidir. Düne kadar hiçbir etkisinin olmadığı Suriye topraklarında bir alan ve hakimiyet sahası oluşturmuştur. ABD emperyalizmi için en önemli sorun ise Ortadoğu'da değişme eğilimi gösteren sınırlar ve sistemler gerçekliğinde bir önceki egemenlik biçimini sürdürüp sürdüremeyeceğine dair belirsizlik ve Rusya'nın tüm Ortadoğu'ya siyasi-askeri güç olarak Suriye bağlamında yerleşmiş olmasıdır. Her ne kadar Suriye rejiminin varlığını sürdürmesi açısından Rusya ciddi bir itibar ve prestij kazanmış olsa da ABD için bölgede işlerin tümüyle kötü gittiğini söylemek yanılı olacaktır. Var olan gerçeklik ve yeni konumlanışlara bakarsak her iki emperyalist güç açısından kazanım ve kayıplar söz konusudur. Fakat Ortadoğu'daki çelişkilerin kazandığı eğilime projeksiyonu tuttuğumuzda ise bu bölgede uzun süreli bir çatışma ve savaşın devam edeceği, deyim yerindeyse bu "pilavın daha çok su kaldıracağı" söylenebilir. Sınırların değişimi ve

rejimlerin başkalaşımını içeren bu eğilim emperyalistlerin bir yandan pazar kapma mücadelesi diğer yandan ekonomik çıkarlarının en üst düzeyde gerçekleşmesini sağlayacak uygun bir değişim arayışına işaret etmektedir. Sınırların değişme eğilimi kazandığı bölgelerde ise çatışma/savaşın uzun süreli ve kapsamı genişleyerek süreceği söylenebilir.

Çin-Rusya emperyalist ittifakının ekonomik-siyasi açıdan alacağı kararlaşıma, belirlenen yönelimin hayata geçme düzeyi ve başarısı ileriki gelişmelerde oldukça önemlidir. Yine burada gelişen Alman emperyalizminin AB ile sağlayacağı ittifakın kendine özgü bir güç ve konumlanış alıp alamayacağı da önemlidir. Almanya'nın, ABD emperyalizmi ile ittifaklık ilişkisini hala güçlü şekilde koruyan ancak buna yönelik uyumsuzluğunu ve memnuniyetsizliğini daha güçlü ifade eden, bu temelde kendi yönelimini berraklaştırıp kendi başına bir güç olarak çıkmaya odaklanmış süreci devam etmektedir. Henüz bu temelde özellikle ABD ile net ve stratejik bir karşıtlık noktasında değildir. Hakeza Rusya-Çin ittifakına dayanma siyaseti de söz konusu değildir. Daha çok boşluklardan faydalanma ve çelişkilerin derinleştiği noktada varlığını pekiştirme ama esas olarak şu aşamada tüm pazarlarda diğer emperyalist güçlerle ortak olma eğilimi söz konusudur.

Yarı-Sömürgelerin Durumu ve Kendini Pazarlamada Özgürlük Alanı

Bu durum hiç kuşkusuz yarı-sömürge ve yarı-feodal devletlerin daha fazla ulusal çıkarlarına odaklanmasını, bu anlamda emperyalist güçlerle görece daha fazla çatışmalı bir pozisyona gelmesini sağlayacaktır. Zira söz konusu olan siyasal sistem değişiklikleri ve sınır değişimlerine dönük plan ve eğilimlerdir. Böylesi dönemlerde emperyalistler arası çatlakların artması, oluşan politik zeminde bundan faydalanma siyasetini de besleyecektir. **"Milli çıkarlar"**, **"bağımsız siyaset"** gibi argümanlar söz konusu devletlerin emperyalizme bağımlı karakterini değiştirmedeği gibi, stratejik çıkar ilişkileri bağlamında ve ekonomik bağımlılığın aldığı karakter boyutuyla da bir karşıtlığa dönüşme zemini kolay değildir. Bu boyutta bir kopuş ancak büyük bir altüst oluş ile olanaklıdır. Sürece ve özelliklerine baktığımızda ne emperyalistler kendilerine bağımlı devletlerle bu eksende bir kopuş yönelimi belirlemektedir ne de bağımlı devletlerin böylesi koşullarda kopuşu ve farklı emperyalist kampa geçişi

göze alması kolaydır.

Emperyalist güçler arasında çatışmanın keskinleşmesi ve büyümesi kuşkusuz bağımlı devletlere belli oranda daha geniş alanlar açılmasına olanak sunmaktadır. Bu durum tamamen taktik bir politika olarak hayat bulmaktadır. Ancak sürecin ana parametreleri ve temel ilişkileri şimdiki koşullarda esasta değişmemektedir.

Emperyalistler arası çatışmanın boyutu ve özellikle Ortadoğu'da vuku bulan savaş ve sınırların değişme eğilimi tüm dünyadaki dengeleri etkilemektedir. Belirlenmiş ve şekillenmiş ulusal sınırlar, bu bağlamda oluşmuş tarihsel hak talepleri ulus devletler arasında da gerginliklerin tırmanmasına neden olmaktadır. Bu çelişkilerin her birine oynayan emperyalist güçler ve bu çelişkileri kendi lehine çevirmeye çalışan bağımlı gerici devletler bir gerçekliktir.

Bu sürecin önemli özelliklerinden biri de adeta ihtilafı olan her alanda çatışma, gerginlik, emperyalist ve şovenist kışkırtmaların varlığıdır. Bu durumunun tırmanarak devam etmesi, tarihsel hak taleplerinin politik talepler olarak ortaya çıkmasına ve uluslararası ölçekte şovenizmin körüklenmesine önyak olmaktadır. Bu süreçte halkları şovenizmle zehirleyecek ve gerçek düşman olgusundan daha fazla uzaklaşmasına neden olacak politikalar daha güçlü hayata geçecektir.

Tekrar belirtmek gerekir ki ABD ve Rusya-Çin emperyalistlerinin pazara hakim olma mücadelesi keskinleşmekte ve olgunlaşmaktadır. Ortadoğu bağlamında, Asya'dan Afrika'ya uzanan ekonomik-siyasi ve askeri mücadeleden doğrudan etkilenen ülkelerden biri de Türkiye'dir. Türk egemen sınıfları bu çatışmalı ve krizli sürecin göbeğinde bulunmaktadır. Özellikle Ortadoğu'da biçim alan siyasal eğilim Türk devleti için ciddi bir kaygı oluşturduğu kadar aynı zamanda kendisi için ciddi fırsatlar anlamına da gelmektedir. Fakat faşist diktatörlük özellikle Ortadoğu'da kendisini konumlandığı pozisyonda AKP ile yürüttüğü "Rol Model", "İlimli İslam" ve bölge gücü olma arayışı ile adeta savrulma yaşamakta, ciddi bir politik kriz içinde sürecini götürmektedir.

Faşist Diktatörlüğün Bölge Politikası, Evrimler ve Değişmeyen Kürt Düşmanlığı

Faşist diktatörlüğün politik krizi kuşkusuz kesintisiz ve süreklilik kazanmış bir karakterdedir. Bu krizin görece hafiflediği dönemler yanında şiddetli boyutlara evrildiği süreçler de yaşanmaktadır. AKP hükümetinin bölge politikaları esasta ABD emperyalizminin çıkarları yönünde şekillenmiştir. İç politikada ise AB'ye uyum ve özellikle Kürt meselesi ve çok inançlı yapının gereklerine uygun olarak, mümkün olduğu kadar "demokratik" bir şekilde biçim alma gibi bir politika benimsenmiştir. Ancak bu uyumu sağlama sürecinde, devlet içinde sarsıntı yaratacak düzeyde bir klikler arası ve klik içi çatışma süreci de örgütlenmiştir. Bu aynı zamanda egemen sınıflar arası çatışmada ve güç dengesinde bir arayışı da kapsamış ve yer yer tavizlerle yer yer sert çatışmalarla geçen bir dönem yaşanmıştır. Bu süreç egemen sınıflar arasındaki güç dengesinde ciddi değişimler, egemen sınıf klikleri arasında yaşanan geçişkenlikler ve farklılaşmalarla, geçici ittifaklar ve kalıcılaşmış bloklaşmalarla ilerlemiştir.

Özellikle Ortadoğu'da ve Suriye'de yaşanan karmaşaya uygun olarak ve gelişmelerin seyri ile baş gösteren politik kriz egemen sınıflar arasındaki çatışmayı da çok yönlü olarak etkileyen, konumlanışlarda değişime ve yeni tasfiye girişimlerine yol açmıştır. Özellikle Gezi sürecinin egemenler arasındaki gerginliği boyutlandıran, sistemin krizine benzin döken yapısına vurgu yapmak gerekir.

Nihayetinde 2013'te üst düzeye çıkan politik kriz, o günden bugüne adeta yeni biçimler alarak, iç ve dış politikada tırmanarak devam etmektedir. Kürt meselesinin bu krizde belirleyici düzeyde bir etkiye sahip olduğunu belirtmeliyiz. Kürt meselesi yer yer politik krizin tetikleyicisi, yer yer egemen sınıflar arasındaki çatışmanın bir unsuru, yer yer politik krizin etkilediği bir faktör olarak ama her durumda etkili bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

2015 Türk egemen sınıfları için bir dönüm noktasına tekabül etmektedir. Egemen sınıflar arasındaki çatışma gelebileceği en sert noktaya gelirken, Türk hakim sınıfları Suriye'de de belirlediği politikanın çökmesiyle bir başka krize savrulmuştur. Cihadist güçlerin posasının çıktığı, "işlevlerinin" silikleştiği ve Suriye'de paylaşımın emperyalistlerle

gerçekleştiği bir evre yaşanmaktadır. Bu bağlamda Kürt barışında da istediği tavizleri alamayan hatta bu noktada kayıplara maruz kalan bir faşist diktatörlük tablosu oluşmuştur.

Türk hakim sınıfları bu aşamada süreci her cephede saldırgan ve savaşa dayalı bir politikaya evirmiştir. Yönetilemez toplumsal çelişkiler, yönetilemeyen Ortadoğu politikası, yönetilemeyen Kürt meselesi ve sürekli tırmanan egemen sınıflar arası çatışma iktidar kliğini topyekûn saldırıya taşımıştır. Kürt meselesinde "barış" masası dağıtılmış, Suriye Kürdistanı'nı da içine alan bir saldırganlık süreci başlatılmış, tüm muhalif kesimlerin ağır faşist baskıya maruz kaldığı, sindirme politikalarının şovenizm rüzgarıyla desteklendiği bir iklim yaratılmıştır. Bu kriz 2016 Temmuzunda askeri darbe girişimi ile adeta bir final yapmıştır. Bunu fırsata çeviren egemen sınıf kliği AKP ve Erdoğan, kendisine yeni ittifaklar bularak ve faşist saldırganlığının dozunu arttırdığı bir saldırı evresine geçmiştir. Devlet içinde ciddi bir "temizlik" yapılmış, buna paralel olarak yeni politikaya uygun bir şekillenişle klik çatışmasının hafifletilmesi amaçlanmıştır. Hükümet, saldırı politikasıyla, 'devrimci-reformist', 'inançlı-ateist' demeksizin kendisine muhalif tüm kesimleri ağır bir baskıyla kıpırdayamaz hale getirmeye çalışmıştır. Bu süreç aynı zamanda Ortadoğu'da daha güçlü askeri saldırganlık hamlelerine zemin yaratmanın bir aracına dönüştürülmüştür.

Kürt meselesinde odaklanan Suriye politikası kısa sürede şekillenmiştir. Bu politika, Kürtlerin kazanımlarına karşı düşmanlık şeklindedir. İç politik krizi ile birlikte, Ortadoğu'da sınırların değişimine ve emperyalist güçlerin aldığı konumlanmaya bakarak önüne dayatılacak bir beka sorunu kuşkusuz egemen sınıflar ve hükümetin kaygıları arasındadır. Türk hakim sınıfları Suriye'de buna karşı bir barikat örme, en azından kendine rağmen gelişen politikaya daha güçlü dahil olma ve mümkünse oyun bozma noktasına kilitlenmiştir. Faşist diktatörlüğün bugün politikasının ana aksı bu alanda oyuna dahil olma ve "bekâ" kaygısına paralel biçimde oyunu bozmaya odaklıdır. Çok uluslu toplumsal yapı ve Kürt meselesinin karakteri düşünüldüğünde faşist diktatörlüğün odaklanacağı meselenin Kürt kazanımlarını dağıtma ve parçalama olması anlaşılabilir değildir. Azez, Cerablus, El-Bab alanlarının işgali ile başlayan süreç, ABD ve Rusya arasında Fırat'ın batısı ve doğusu şeklindeki tasnifte Rusya'nın hakimiyet alanına denk düşen Efrin'in işgali ile devam etmektedir.

Efrin işgali oldukça önemlidir. Kuşkusuz bu işgal Türk hakim sınıflarının bölgede emperyalistlerin kurguladığı oyunda halen ciddi bir rolü olduğuna işaret etmektedir. Hem jeo-stratejik konumu, hem siyasi ve askeri gücü ile faşist diktatörlük emperyalistler için önemli ve önemsenmesi gereken bir güçtür. Efrin işgaline çıkarılan izin hatta verilen emperyalist destek bundan kaynaklanmaktadır. Bu bağlamda faşist diktatörlüğün özellikle emperyalistler arası çelişkiden faydalanan bir politikayı hayata geçirdiğini belirtmekte fayda var. Rusya emperyalizmi Türk-Kürt ittifakını öngören ABD politikasına karşı Türkiye'ye kendi egemenlik sahasına giriş izni vermiştir. ABD ise orada Kürt kazanımlarının yok olması pahasına kendine bağımlı bir devletin Rusyanın hakimiyet alanında bulunmasını sorun etmeyen bir yaklaşım benimsemiştir. Bu tabloda emperyalist güçlerin ve faşist diktatörlüğün Kürtler'in kanı üzerinde ve gasp edilen ulusal haklarıyla çıkar hesabı yaptığı ve bunu gerçekleştirdiği görülmektedir. Kuşkusuz Efrin ile süreç bitmeyecektir. Zira Türk devletinin bölgede hesapları Rusya-İran-Suriye bloğu ile ciddi çelişki ve çatışma halindedir. Bu temelde Kürt karşıtlığına oturmuş siyasetinin Rusya-İran ve Suriye rejiminin egemenlik kurma politikasıyla özsel ve keskin bir çelişkisi söz konusudur. Bu aşamadan sonra genel politikası ile bu işgalci konumlanışını yönetme zorunluluğu vardır. Üstelik ABD ile uzun vadeli stratejik işbirliği teyitleri yaparken ve bunun planlamalarını somutlarken söz konusu varlığı daha güçlü çatışma ve çelişkilerin koşullarını yaratmaktadır.

Bu temelde verili koşullardaki çelişkiler ve dengeler içinde Efrin'de Kürt direnişinin varlığı dahi Türk devletinin bu işgalciliğini zorlayacak, belli bir vadede krizin derinleşmesini sağlayacaktır. Bölgesel gelişmelerin 'verili koşulları' çok hızlı ve beklenmedik düzeyde değişimleri içermektedir. Çoklu denklemlerin kurulduğu Ortadoğu ve Suriye'de Türk hakim sınıfları askeri hamleleriyle bir çıkmazın içine ciddi şekilde dahil olmuştur. Efrin'de yükselen zafer çığlıkları bir **"Pirus zaferi"** dahi olamayacak niteliklere sahiptir. Askeri işgallerin devam edeceği, tüm Rojava'yı içine alacağı hatta Kandil'e kadar uzanacağı söylemleri zafer sarhoşluğunun değilse bile ancak bir hamasetin ve şovenizmle süreci yöneten bir iç politikanın argümanları olabilir. Fakat gerçek olan bir şey vardır: Türk hakim sınıfları saldırganlığa dayalı siyasetinde ısrarlı olacaktır. Bu biçimde yönetmek ve süreci idare etmek Türk hakim sınıflarının faşist karakterine ve tarihsel şekillenişine uygundur. TC, ABD emperyalizminin bölgesel hesapları ve

çıklarına tabidir ve ittifak politikalarının kendi lehine evrilmesi için tüm sınırları zorlayan, emperyalist çıkarların çeperlerine kadar dayanan bir siyaset izlemektedir. Ancak bazı adımları bu politikanın kendi lehine gelişmesi için izin verilen adımlardır. Kürt meselesinde lehine olacak yeni bir zemin ve Kürt Ulusal Hareketi'ne bu zeminde dayatılacak bir "barış" ve "ittifak" politikası mümkündür. Ancak bu plan ve hesabın evdeki hesapla çarşı ilişkisine benzeme durumu, savaş ve çatışma ikliminin, hazırlanmaya çalışılan zemini yok edici karakteri es geçilmemelidir. Elbette Kürt Ulusal Hareketi'nin de bir özneliği ve kendine özgü siyasi çizgisi mevcuttur. Kürt Ulusal Hareketi'nin mücadele düzeyi önemlidir, hatta Türk hakim sınıflarının krizinin boyutunu belirleyecek bir özelliğe sahiptir.

Bu tablo faşist diktatörlüğün daha derin krizlere doğru yol almasını kaçınılmaz kılacaktır. Zira şovenizm rüzgarıyla yönetilen kitlelerin, sistemle derin ekonomik-siyasi çelişkileri vardır ve şovenist rüzgarla üstünün örtülmesi sürdürülebilir değildir. Geniş kitlelerin çelişkisi ve tahammülsüzlüğü gün be gün artmakta, ciddi bir enerji biriktirmektedir. Kuşkusuz bu büyük patlamalarla gerçekleşme dahi mücadelecilerle bir karakterle yaygınlaşarak bir dirence dönüşme potansiyeli taşımaktadır. Devrimci ve komünist güçler önümüzdeki sürecin büyük çatışma ve çelişkilerle, sarsıntı düzeyinde ekonomik ve siyasi krizlerle şekilleneceği gerçeğine uygun olarak pozisyon almak zorundadır. Doğru araçlarla ve doğru temelde şekillenmeyen politika ve pratik sürecin karşılanmasında, halkın kitlelerinin dağınlığının giderilmesinde yetersizliklerin devam etmesini ve derinleşmesini getirecektir. Süreci bu eksende karşılayacak illegal-sağlamlaşmış örgütsel şekilleniş ve silahlı mücadele çizgisi geliştirilmelidir. Çelişkilerle denk düşecek şekilde devrimci politikada yaratıcı bir hat yakalanmalı, geniş kitleleri seferber edebilecek politikalara odaklanılmalıdır.

103. Yılında Ermeni Soykırımı, Tarihsel Gerçekler ve Politik Tutum

Ermeni soykırımında Ermenilerin halen maruz kaldığı baskıcı ve ayrımcı politikalar karşısında ileri doğru ciddi adımlar atabilmenin yolu demokratik devrim mücadelesine yoğunlaşmaktan geçmektedir. Geçmişle hesaplaşma, geleceğin -eşit ve özgür bir biçimde- yeniden yaratılmasına hizmet etmek zorundadır. Aksi halde geçmişle hesaplaşmanın hiçbir anlamı olmayacak, tarih devrimci mücadelelerin değil egemen sınıf çıkarlarının bir silahı haline gelecektir.

Ermeni meselesi dünden bugüne sadece egemenler ve devlet cephesinde değil birçok tarihçi, akademisyen, aydın, yazar, siyasetçi vb. nezdinde de tartışmaların konusu olmuştur. Bunların bir kısmı incelikli yöntemlerle devleti aklamaya ya da hükümetlerin elini rahatlatmaya çalışırken başka bir kısmı ise resmi ideolojiyi hedef almakta ve soruna dair kendi içerisinde çeşitlenen yaklaşımlar sergilemektedirler. Resmi ideolojiyi hedef alan görüşler içerisinde de sorununun politik yanını görmezden gelen, burjuva düşünce ve kavramların ötesine geçemeyen ve sonuç olarak egemenlerin sınıf çıkarlarına hizmet eden yanırlar bulmak zor değildir. Soykırım tartışmaları esas olarak "tarihi koşullar, ulus-devlet, savaş, arşiv-belge, özür, yüzleşme, düşünce

özgürlüğü, hukuk, soykırım, adalet, diaspora, tazminat" gibi konu ve kavramların etrafında şekillenmektedir. Günümüz koşullarında bu doğal bir durumu ifade etmekle birlikte söz konusu yanlışlara zemin sunan dar kavramsal çerçeveyi de ortaya koymaktadır. Darlaşmaya neden olan ve aynı zamanda yanlışla sürükleyen şey, genellikle burjuva düşüncenin dışına çıkılamaması, işçi sınıfı ve ezilen kesimlerden yana politik bir perspektifin ortaya konamamasıdır.

Ermeni sorununda özünde aynı tartışmalar kendini tekrar etmekte ve sorun esas olarak devletler arası çıkar çatışmalarının bir nesnesi olmaya devam etmektedir. Tüm bunların tekrar tekrar kanıtlandığı şey; burjuva iktidarların toplumsal sorunları köklü olarak çözme yeteneğine sahip olmadığıdır. Her toplumsal sorunda olduğu gibi Ermeni sorununda da komünist bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Ermeni soykırımını sınıflı toplumlardan ve kapitalizmden ayrı düşünmek mümkün değildir. Yaşananların sebepleri tarihsel bakımdan en geniş anlamıyla bunlardır. Daha özel sebeplerini ise, yaşananların faili de olan Türk egemen sınıflarının sınıfsal yapısında, emperyalizmle olan ilişkilerinde ve benimsedikleri ırkçı-şovenist politikalarda aramak gerekir. Sonuç olarak tüm sorgulamaların bizi götüreceği adres egemen sınıflar ve özel olarak da Türk egemen sınıfları olacaktır. Dolayısıyla mücadele de buraya yoğunlaştırılmak zorundadır.

Ermeni katliamı ve Ermeni sorununda Türkiye'deki devrimci ve komünist güçlerin görüş ve yaklaşımları önemli bir yerde durmaktadır. Kürt sorunu ve Kemalizm konusunda olduğu gibi Ermeni sorununda da ortaya konan anlayışlar, bırakalım devrimci olmayı tutarlı bir demokrat olmanın dahi mihenk taşı niteliğindedir. İ. Kaypakkaya'nın kurduğu ve programatik görüşlerini oluşturduğu hareketimizin Ermeni sorunundaki görüş ve yaklaşımlarını belli tartışmaların ışığında yeniden özetlemek yararlı olacaktır.

1-"Komünistler, tarihin devrimci mücadelede bir silah haline getirilmesini bilirler." (İbrahim Kaypakkaya) Komünistler geçmişte yaşanan ulusal, etnik, dini vb. tüm tarihsel haksızlıklarda ve bugün yaşanmakta olan haksızlıklarda gerçeklerin objektif bir biçimde açığa çıkarılması için mücadele ederler. Ancak gerçekler açığa çıktığı ve geniş kitlelerce kavranabildiği oranda, ezilenlerin mücadeleleri de gelişecek ve yaşanan sorunların ortak sınıfsal içeriği anlaşılacaktır. Bu aynı

zamanda tüm toplumsal sorunların kaynağı olan sınıflı toplumları, özelde kapitalizmi ortadan kaldıracak sınıfsal ve politik öznelerin gelişimine hizmet edecek tarihsel bir aydınlanma pratiği olacaktır.

2-Türkiye'deki sol ve devrimci hareketlerin ülkemizdeki ulusal sorunlarla ve özel olarak da Ermeni sorunuyla ilgisi Kemalizm hayranlığı ve milliyetçi etkiler nedeniyle uzun bir tarihi dönem boyunca zayıf kalmıştır. Halen bu etkileri fazlasıyla görmek mümkündür. Bugünkü devrimci ve sol hareketlerin ağırlıklı bir bölümünün asıl düşünsel kökleri '71 devrimci çıkışına dayanmaktadır. O yıllarda tüm hareketlerde bir şekilde hakim olan ya da yansıma bulan Kemalizm'le hesaplaşmayı başaran tek devrimci hareket İbrahim Kaypakkaya'nın önderliğini yaptığı hareket olmuştur. Partimizin kurucusu olan komünist önder İbrahim Kaypakkaya, ortaya koyduğu programatik görüşlerle ülkemiz toplumunu, Türk egemen sınıflarını, devletin resmi ideolojisi Kemalizm'i, iktidarın karakterini, Kürt ulusal sorununu, devrimin yolu ve yöntemlerini eşsiz bir biçimde tahlil etmiş; Kemalizm ve onun sol ve devrimci saflardaki ideolojik uzantılarıyla köklü bir ideolojik hesaplaşma içerisine girmiştir. O tüm bu yanlış görüşlerle arasına sağlam bir duvar çekmiş, ideolojik-politik ve örgütsel bir kopuş sağlayarak Türkiye tarihi ve devrimine dair gerçekleri bilimsel bir biçimde ortaya koymuştur. Kaypakkaya yoldaş Kemalizm'in politik düşünceye hakim olduğu tarihsel koşullarda Kemalizm'in (ve devamcısı olduğu İttihat ve Terakki'nin) katliamcı ve faşist karakterini o güne kadar kimsenin ortaya koyamadığı kadar berrak bir bakış açısı, büyük bir cesaret ve yüksek bir sesle gözler önüne sermiştir. O bu tahlil ve görüşlerini ortaya koyarken ezilen ulus ve azınlıkların uğradığı ulusal baskı ve katliamların üzerinde önemle durmuş; Ermeni ve Rumlar'ın maruz kaldığı uygulamalara da değinerek gerçekleştirilen katliamları ve amaçlarını teşhir etmiştir.

3-Osmanlı Devleti'nin son yıllarında, emekçi sınıflar ve ezilen uluslar üzerindeki egemenliklerini koruma ve aynı amaçla devleti ayakta tutma gayreti içerisindeki İttihat ve Terakki Hükümeti, Turancılık olarak ifade bulan ırkçı politikalar çerçevesinde devlet sınırları içerisindeki Ermeni ulusunu kitlesele ve sistematik olarak katletmiş, soykırımı uğratmıştır. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin 1915 başlarında düzenlenen gizli oturumunda parti üyesi Doktor Nâzım'ın şu sözleri soykırım planlarının açık bir göstergesidir: *"...Ermeniler ölümcül bir yaraya benzer. Bu yara önceden zararsız zannedilir. Fakat zamanında*

bir doktor muamelesi görmezse muhakkak öldürür. Hemen harekete geçmek gerekir. Eğer 1909'daki gibi yaparsak yarardan çok zarar görürüz. Bizim temizlemeye karar verdiğimiz diğer kesimleri, Arapları ve Kürtleri uyandırır ve tehlike bir yerine üçe katlanır... Eğer bu temizlik harekâtı ve genel ve nihai olmazsa, yarardan çok zararı dokunur. Ermeni halkını topraklarımızdan kökten temizlemeliyiz. Bir kişi bile kurtulmamalı ve Ermeni ismi unutulmalıdır... Bu defaki işlem, kökten temizleme işlemi olacaktır. Ve Ermeniler'den bir kişi bile sağ kurtulmaması koşuluyla soykırım mutlaka gereklidir."

Ermeni soykırımı (1915-1922) en yoğun biçimiyle ve esas olarak 1915 yılı ile gerçekleştirilmiştir. Ancak katliamlar sadece 1915'le sınırlı değildir. 19. yüzyılda 1894-1896 yıllarında Sason'da başlayan ve geniş bir bölgeye yayılan katliamlarda yüzbinlerce ve yine 1909 yılında Adana'da onbinlerce Ermeni ve Hristiyan katledilmiştir. Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın başladığı süreçte Ermeni erkekleri de askere alınmış, 1915'le birlikte ordudan çıkarılarak amele taburlarında sistematik olarak katledilmeye başlanmıştır. Ermeni soykırımının başlangıç tarihi olarak da kabul edilen 24 Nisan 1915'te İstanbul Ermenileri'nin önde gelenleri; aydın, siyasetçi, yazar, gazeteci, avukat, sanatçı, öğretmen, doktor ve din adamı olmak üzere 600'ü aşkın Ermeni tutuklanmış ve tehcir adı altında katledilmişlerdir. Ermeni önde gelenlerinin katledilmesi benzer şekilde Anadolu şehirlerinde de gerçekleştirilmiştir. Direnme gücünü oluşturabilecek Ermeni genç erkekleri ve aydınlarının katledilmesinin ardından Osmanlı sınırları içerisindeki tüm Ermeniler tehcir adı altında zorla yerlerinden sürülmüş ve katliama tabi tutulmuşlardır. Ermeniler, kayıklardan denize boşaltılıp boğularak; buldukları yerlerde imha edilerek, ev ve kiliselerde yakılarak; Ermeni sürgünlerin konvoylarına Teşkilat-ı Mahsusa birlikleri ve bunların yetmediği durumlarda devletle anlaşmalı Kürt aşiretleri ve Çerkez gruplarınca yapılan saldırılarla ve çöle sürülüp yiyecek verilmeyerek kitlesel olarak katledilmişlerdir. Türk egemen sınıfları soykırımı kılıf bulma amacıyla savaş koşullarını (Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı) fırsat olarak değerlendirmiş ve sistematik olarak işlenen cinayetler tüm dünyaya "tehcir" olarak sunulmuştur. 1,5 milyon Ermeni'nin yaşamını yitirdiği 1915 Ermeni Katliamı 20. yüzyılın bu çapta ilk büyük soykırımı olarak tarihe geçmiştir.

4-Türk egemen sınıflarının Ermenilere uyguladıkları soykırımı "tarihsel koşullar", "savaş koşulları", "karşılıklı acılar", "görevi

kötüye kullanma”, “Ermeniler’in ihaneti” ya da daha ileri giderek “Ermenilerin katliamları” ile açıklamaya ve meşru göstermeye çalışması, gerçekler karşısında aciz, yalan ve çarpıtmaya dayalı resmi tarihin bir senaryosudur. Ve gerçekler bu senaryoları deşifre etmeye devam etmektedir. Müslümanlığı kabul ederek katliamdan kurtulmaya çalışan Ermeniler’in çoğalmasi üzerine hükümet tarafından gönderilen telgrafla Müslümanlığı kabul edenlerin de tehcir emrinin iletilmesi; iddia edildiğinin aksine sadece savaş hatları ve doğu eyaletlerindeki Ermeniler’in ya da Ermeni ulusal hareketlerinin değil her yaş, cinsiyet, düşünce ve inançtan Ermeniler’in katliama uğratılması egemenlerin yalanlarını ortaya koymaktadır. Ancak sebep olarak sunulan iddialar doğru olsaydı bile hiçbir gerekçe Ermeniler’in uğradığı ulusal baskı ve soykırımı, yaşadıkları tarihsel haksızlığı haklı çıkarmazdı.

Ermeniler’in maruz kaldıkları soykırım, tarihsel olarak kapitalizmin yayılma süreci ve ulus-devlet oluşumlarından bağımsız değildir. İbrahim yoldaş bu durumu şöyle açıklamaktadır: *“19. yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başında Doğu Avrupa’nın ve Asya’nın hayatına sessizce giren kapitalizm, bu bölgelerde milli hareketleri depreştirmiştir. Türkiye sınırları içindeki diğer milliyetler meta üretiminin ve kapitalizmin gelişmesi ölçüsünde Türkiye’den koparak ayrı milli devletler içinde (veya çok milletli devletler içinde) örgütlenmişlerdir. 1915’de ve 1919-20’de kitle halinde katledilen ve topraklarından sürülen Ermeniler’in hareketi müstesna.”* Bu tarihsel gerçeklerin bilinmesi yaşanan tarihsel haksızlıkların, yani soykırım başta olmak üzere tüm kötülüklerin kaynağının bilinmesi ve ortadan kaldırılabilmesi açısından önemlidir. Ancak bunun böyle olması günümüzde bazı tarihçi ve yazarların yaptığı gibi soyut bir “ulus-devlet” suçlamasında bulunarak fail ve sorumluların yani Türk egemen sınıflarının ırkçı ve şoven politikalarının aklanmasına hizmet etmemelidir. Kapitalist gelişmenin tarihi ve tahlili, hiçbir şekilde, soykırım dahil her türlü suç ve kötülüğü, kendi bilinç ve iradeleriyle hayata geçiren siyasi aktörlerin rolünü ortadan kaldırmaz ve bu şekilde yorumlanamaz.

Aynı zamanda ezilen ulusların bağımsızlık hareketleri; konumuz özgülünde de Ermeni ulusal hareketi katliama gerekçe olarak sunulamaz ve haksız bir hareket olarak gösterilemez. Büyük Ekim Devrimi’nin önderi Lenin yoldaşın da belirttiği gibi ezilen sınıf ve ulusların ezen sınıf ve uluslara karşı savaşları haklı, ilerici ve gereklidir. Ezilen sınıf ya da

ulusların savaşı, önce kimin saldırdığından bağımsız olarak bir 'savunma savaşı'dır ve haklı savaşlar kapsamındadır. Kaypakkaya yoldaş da benzer bir şekilde, Kürt ulusal sorunu kapsamında şunları belirtmekte ve Lenin yoldaştan aktarım yapmaktadır: "... Bir milletin kendi kaderini tayin hakkı, emperyalizme alet oldukları veya olabilecekleri iddiasıyla kısıtlanamaz ve ortadan kaldırılamaz; böyle bir iddiayla bir milletin 'ezilmesi ve gadre uğraması' savunulamaz. (...) Proletaryanın milli meseledeki temel şiarı her şart altında aynıdır:

'Bir millet ya da bir dil için imtiyaza hayır! Bir milli azınlığın en ufak bir ölçüde dahi olsa ezilmesine ya da gadre uğramasına hayır!' (Lenin)"

5-Ermeni soykırımında emperyalizmin ve özel olarak da Almanya emperyalizminin sorumluluğu tartışmasıdır. Ortaya çıkan gerçekler Alman emperyalistlerinin soykırım planlarına ortak olduğunu; İngiliz, Fransız ve özellikle Rus emperyalistlerine karşı bölgesel politik çıkarları doğrultusunda soykırım planlarında akıl hocalığı yaptıklarını ve İttihat ve Terakki Hükümeti'ni desteklediklerini ortaya koymaktadır. Osmanlı Devleti'nin Ege Bölgesi'nden sorumlu Alman General Liman Von Sanders bu hocalığın ve desteğin, halkların en fazla nefret ve düşmanlığını kazanan aktörlerinden biridir.

Alman emperyalistleri Ermeni soykırımında sorumlu olmanın ötesinde bu soykırımı örnek de almışlardır. Antakya Ermenileri'nin Osmanlı güçlerine direnişini anlatan "Musa Dağ'da Kırk Gün" adlı romanın 1933 yılında Viyana'da yayımlanması ve büyük yankı uyandırması üzerine, Türk hükümetinin talebiyle Nazi hükümetinin Propaganda Bakanı Goebbels kitabın Almanya'da yasaklandığını ilan edecekti. Hitler 22 Ağustos 1939'daki ünlü konuşmasında Polonya'ya karşı imha planlarının olumsuz sonuçları konusunda kaygılanmamaları için arkadaşlarına "Bugün Ermeni imhasından kim bahsediyor?" diye moral veriyordu.

Açığa çıkan bu bilgiler Almanya'nın Osmanlı, İTC ve TC ile suç ortaklığının göstergeleridir. Nitekim 2005 yılında Almanya Parlamentosu Buntestag'ın aldığı bir kararda, 1915'te Ermeniler'e uygulanan organize tehcir ve katliamdan bilgileri olmasına karşın katliamları durdurmak için hiçbir şey yapmamasından dolayı Almanya'nın esef ve utanç duyduğu açıklanıyordu.

Emperyalist devletlerin sömürgecilik -aynı zamanda yarı sömürgecilik-politikası, kendi hakimiyet ve hegemonyasını kurma amacıyla dünyanın geri kalan bölgelerinde siyasi gerici, işgal, katliam, ulusal baskı, müdahale ve savaş kışkırtıcılığı demektir. Ancak emperyalist devletler bu politikaları hayata geçirirken genellikle yalnız değildir. Emperyalizmi ırkçılık, milliyetçilik, şovenizm ve faşizmle birlikte düşünmek gerekir. Sözkonusu bu gerici ideoloji ve politikalar her ülkede hakim sınıflar tarafından kendi sınıf çıkarları yararına savunulmakta ve uygulanabilmektedir. Aynı ideoloji ve politikalar sömürge ve yarı sömürge ülkelerde emperyalist gericiğin üzerinde yükseldiği siyasi temeli oluşturmaktadır.

6-Ermeni soykırımının faili ve sorumlusu Osmanlı Devleti ve İttihat ve Terakki Hükümeti nezdinde Türk egemen sınıflardır.

Hükümetin başında bulunan Enver ve Talat Paşa katliamın planlama ve uygulamasında özel bir role sahiptir. Ermeni soykırımında bazı Kürt aşiretlerinden oluşturulan devlete bağlı Hamidiye Alayları ve müşterek çıkarları gereği birtakım Kürt feodalleri, Türk egemen sınıflarının suç ortağı ve destekçisi konumundadır.

Soykırım uygulaması esas olarak Türk hakim sınıflarının ırkçı politikalarının bir sonucudur. Alman emperyalizminin soykırımın planlanması ve kışkırtılmasındaki rolü ne olursa olsun bu böyledir. Ezilen, bağımlı uluslar ve ulusal topluluklar arasındaki çelişkiler başta Osmanlı Devleti'nin kendisi olmak üzere emperyalistlere da gerici bölge devletleri tarafından sürekli olarak kullanılmaya çalışılmış ve kışkırtılmıştır. Ermeni sorununda da bu politikaların payı bulunmaktadır. Fakat Osmanlı Devleti ve İttihat Terakki hükümetinin soykırım uygulamaları dış kışkırtmayla açıklanamaz. Kaypakaya yoldaş bu konuda doğru olarak şunları belirtmektedir: *"Türkiye'de ırkçılık politikası, yerli hakim sınıfların politikasıdır; burjuvazinin siyasal bakımdan en geri kesimlerinin ve feodalizmin politikasıdır; feodal ve feodal-burjuva eğilimidir. (...) Emperyalizm, menfaatlerine elverdiği yerde, bu sınıfların ırkçılık politikasını kışkırtır ve destekler; menfaatlerine el vermediği yerde bu politikanın karşısına çıkabilir. (...) Irkçılık dışarıdan sokulan bir şey değildir, ama dışarıdan desteklenebilir. Irkçılığın dayandığı sosyal sınıflar ve zümreler vardır. (...) Bu sebeptendir ki, ırkçılığa karşı yürütülecek mücadele bu sınıf ve zümrelere karşı mücadeledir; proletarya hareketinin en önemli görevlerinden biri, bunları emekçi halka teşhir etmektir; bunun yanında*

ve buna bağlı olarak, emperyalizmin bizzat güttüğü ırkçılık politikasını da teşhir etmektir..." Alman emperyalistleri ile Türk egemen sınıfları arasındaki ilişkiye Kaypakkaya yoldaşın bu tespitlerini olduğu gibi uygulamak mümkün ve gereklidir.

7-Osmanlı Devleti'nin ardından kurulan Kemalist Türkiye Cumhuriyeti de Ermeni soykırımında sorumlu konumdadır. Bunun belli başlı sebepleri vardır. Birinci olarak; yeni kurulan TC devleti Osmanlı'nın tarihsel, siyasi ve organik olarak devamı niteliğindedir. Faşist Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran ve yöneten kadroların ağırlıklı bir bölümü Osmanlı Devleti ile onun hükümeti İTC'nin yönetici ve kadrolarından oluşmaktadır. İkinci olarak; TC devleti Ermeniler'e yapılan uygulamaların sürekli olarak arkasında durduğu gibi Ermeniler'e, gayrimüslimlere ve genel olarak ezilen ulus ve azınlıklara yönelik uygulamalar TC devleti tarafından da devam ettirilmiştir. Üçüncü olarak; yeni kurulan TC devletindeki hakim sınıfsal yapı, Osmanlı Devleti'nin son dönemlerindeki hakim sınıfsal yapıyla nitelik olarak aynıdır. Her iki devlet de komprador burjuvazi ve toprak ağalarının iktidarına dayalı Türk egemen sınıflarının bir devleti niteliğindedir. Kaypakkaya yoldaşın da belirttiği gibi TC devletinin kurulmasıyla ülkenin yapısında gerçekleşen tek farklılık; sömürge, yarı sömürge-yarı feodal yapının yarı sömürge-yarı feodal yapıyla yer değiştirmesidir. Tüm bunlar göstermektedir ki; Kemalist Türkiye Cumhuriyeti özünde Osmanlı Devleti'nin bir devamı niteliğindedir ve başta Ermeni soykırımı olmak üzere Osmanlı'nın fiillerinden de sorumludur. Bu sorumluluk hiçbir biçimde karartılamaz ve yok sayılamaz.

Mustafa Kemal'in kendisi de İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bir üyesidir. Ancak örgütün liderliğini Enver Paşa'ya kaptırmıştır. Rauf Orbay'ın anılarında; Mustafa Kemal'in Eylül 1919'da Amerikan Generali Harbord'un sorusu üzerine Ermenilerin katledilip sürülmelerinin 'hükümeti ele geçiren küçük bir komitenin eseri' olduğunu, kendisinin de bunu 'takbih' ettiğini (kınadığını) söylediği belirtilmektedir. Yine 24 Nisan 1920'de TBBM'de yaptığı konuşmada 1915'te Ermeniler'e yapılanları 'maziye aid fazâhat' (geçmişe ait alçaklık) olarak tanımladığı belirtilmektedir. İtilaf devletlerinin tepkisini çekmemek için bu açıklamalarda bulunan Mustafa Kemal'in bu ihtiyaç ortadan kalktıktan sonra gerçek düşüncesini ortaya koyması fazla sürmemiştir.

21 Şubat 1921’de Public Ledger-Philadelphia muhabirinin sorularına verdiği yazılı demeçte Mustafa Kemal şunları belirtmiştir: *“İngiltere’nin sulh zamanında ve harp sahasından uzak olarak İrlanda’ya reva gördüğü muameleye hemen hemen kayıtsız bir şekilde bakan dünya efkârı, Ermeni ahalinin tehciri hususunda almaya mecbur kaldığımız karar için bize karşı haklı bir ithamda bulunamaz. Bize karşı yapılmış olan iftiraların aksine, tehcir edilmiş olanlar hayattadır ve bunlardan ekserisi şayet İtilaf Devletleri bizi tekrar harp etmeye zorlamasa idi evlerine dönmüş olurlardı.”* Mustafa Kemal açık ki devletin (Osmanlı Devleti’nin siyasi olarak devamı niteliğindeki TC devletinin) yeni sahibi olarak Ermeniler’e yapılan uygulamaları da sahiplenmekte ve zorunluluk olarak görmektedir.

Kemalist TC devletinin Ermeni soykırımındaki sorumluluğu sadece Osmanlı’nın devamcısı olması ve liderinin soykırımı sahiplenen açıklamalarından ibaret değildir. Soykırım uygulamasının başında bulunan asıl devlet kadroları hiçbir biçimde yargılanmamış ve cezalandırılmamışlardır. Göstermelik kimi yargılamalar yapılmış ve idam cezaları uygulanmışsa da daha sonra idam edilenler hakkında verilen kararlar, bu yargılamaları da boşa çıkarmış ve gerçek maksadı ortaya koymuştur. 25 Aralık 1921’de İstanbul’daki Divan-ı Örfi Mahkemesi’nde, tehcirde katliamlara emir verdiği için suçlu bulunup idam edilen Urfa Mutasarrıfı Nusret Bey ile 14 Ekim 1922’de aynı mahkemede aynı gerekçeyle idam edilen Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Bey’in daha sonra “milli şehit” ilan edilmeleri ve ailelerine “Emval-i Metruke” faslından maaş bağlanması Kemalist cumhuriyetin gerçek yaklaşımına ışık tutmaktadır. Boğazlıyan Kaymakamı idam edilmeden önceki son sözlerinde şunları söylemektedir: *“Sevgili vatandaşlarım, ben bir Türk memuruyum, aldığım emri yerine getirdim. Vazifemi yaptığıma vicdanım emindir. Sizlere yemin ederim ki ben masumum, son sözüm bugün de budur, yarın da budur. Ecnebi devletlere yaranmak için beni asıyorlar. Eğer adalet buna diyorlarsa kahrolsun adalet!”* Bu da göstermektedir ki Kemalist cumhuriyetin yargılama ve idam kararları Batılı emperyalistlerin gözlerini boyamak içindir ve zaten sonradan bu ihtiyaç da ortadan kalkmıştır.

Yeni kurulan TC devletinin Ermeni soykırımının, gerçekleştirilen diğer katliam ve uygulamaların arkasında durduğu Mustafa Kemal ve TBMM tarafından alınan birçok karar, atılan adımlar ve sergilenen tutumla da

sabit durumdadır. Bunlara örnek vermek gerekirse: Milli mücadele retoriğinin önemli başlıklarını oluşturan Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde Kemalistler'in taşra burjuvazisi ve toprak ağalarının desteğini sağlamak amacıyla Rum ve Ermeniler'in el konulmuş topraklarına, atölyelerine ve işlerine geri dönme olasılığını malzeme olarak kullanması; ilk meclise hiçbir gayrimüslimin çağrılmaması; Lozan Konferansı'nda Osmanlı'nın diğer borçlarını üstlenen Kemalistler'in Ermeni mallarının iadesini kabul etmemeleri; 1923 nüfus mübadelesi; Eylül 1923'te, Kilikya (Adana) ve Doğu Anadolu'dan göç eden Ermeniler'in geri dönüşünün yasaklanması; 3 Nisan 1924'te, Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı gerekçesiyle mallarına el konan gayrimüslimlere ödeme yapılmamasının kararlaştırılması; Ağustos 1926'da, Lozan'ın yürürlüğe girdiği 19 Mayıs 1924'ten önce gayrimüslimlerce edinilmiş tüm malları müsadere etme hakkının ilan edilmesi; gayrimüslimlerin fiili olarak devlet memuriyetine alınmaması ve ardından 18 Mart 1926 tarihli yasa düzenlemesiyle kamuda çalışma olanaklarının sadece Türkler'e ve Türkleştirmeye müsait Müslüman unsurlara verilmesi, çalışma yaşamında gayrimüslimlere daha birçok yasak ve zorluğun çıkarılması; Mayıs 1927'de, Lozan'dan sonra ülke dışında olanların Türk vatandaşlığından çıkarılacağına dair kararnamenin ilan edilmesi; 4 Haziran 1932'de çıkarılan "Türkiye'de Türk Vatandaşlarına Tahsis Edilen Sanat ve Hizmetler Hakkındaki Kanun" ile gayrimüslimlerin çalışma yaşamından tümünden dışlanması; 1934 İskan Kanunu; 1934 Trakya olayları ile Yahudiler'in sürülmesi; "Hatay" sorunu sırasında Ermeniler'e yönelik baskı ve tasfiyeler, Hristiyan Araplar'ın karşılaştıkları baskılar; Mustafa Kemal'in emriyle İsmet İnönü tarafından hazırlanan ve Kürtler'in tümünden sürgün ve asimilasyonunu tartışan 1935 Kürt Raporu ... Belli başlı örnekler olarak belirtilebilir.

Faşist TC tarihinde benzer örnekleri Mustafa Kemal'in ölümünün ardından günümüze kadar olan süreçte de bulmak mümkündür. 1942 Varlık Vergisi zoruyla sermaye transferinin devam ettirilmesi; Yirmi Kur'a İhtiyatlar Olayı (1894-1913 arası doğan bütün gayrimüslimlerin gizli kararla askere alınarak çöpçü elbiseleri ile zor koşullarda çalıştırılmaları); 6-7 Eylül 1955 Talanı; 1964 ve 1974 Kıbrıs olayları, bu olaylar bahane edilerek 40 bin Rum'un Türkiye'den zorla çıkarılması; 1974'te vakıf mallarına el konulması gibi örnekler bunlar arasındadır.

8-Ermeniler'e ve baskı altındaki diğer ulus ve azınlıklara uygulanan tehcir ve katliam politikasının temel bir amacı; ülkedeki sermayenin

Türkleştirilmek istenmesidir. Genellikle zanaat ve ticaretle uğraşan Ermeni ve Rumlar, Osmanlı'nın son dönemlerinde ülkedeki sermayenin önemli bir kesimini de ellerinde bulundurmaktadırlar. Ermeni ve Rum kökenli büyük sermayedarlar, emperyalist sermayenin yerli acentası durumundaki Osmanlı komprador burjuvazisinin de büyük bölümünü oluşturmaktadırlar. Sadece İstanbul, İzmir gibi şehirlerde değil o dönem nüfusunun büyük bölümü ezilen ulus ve azınlıklardan oluşan Anadolu ve Mezopotamya'nın birçok şehir, kasaba ve köyünde de üretim araçları ve zenginlikler Ermeniler'e, Rumlar'a ve gayrimüslim ulusal topluluklara aittir. Türk uluslaşmasının başarılı olabilmesi için tüm bu sermayenin, ekonomik olarak cılız durumdaki Türk burjuvazisinin ve toprak ağalarının (ve işbirlikçi kimi Kürt feodallerinin) elinde toplanması gerekli görülmektedir.

Kaypakkaya yoldaş ise aynı süreci şu şekilde özetlemektedir:

"...Savaşın başını çekenler, Şnurov'un da belirttiği gibi, birbirleriyle kopmaz bağları bulunan, ticaret burjuvazisi, toprak ağaları, tefeciler, o zaman zayıf olan sanayi burjuvazisi idi. Bunların içindeki hakim unsur ise, ticaret burjuvazisi idi. Bu ittifak, emperyalizme bağlı olarak gelen bir kısım eski büyük ticaret burjuvazisinin ve millî azınlıkların burjuvazisinin (Ermeni, Rum burjuvazisinin) yerini aldı. (...) Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde yaptığımız soruşturmalardan öğreniyoruz ki, ağaların ve büyük toprak sahiplerinin bir kısmı da, aynı şekilde yani boşalan Ermeni ve Rum topraklarına el koyarak ortaya çıkmışlardır. Demek oluyor ki, eski komprador burjuvazinin bir kısmının (ki bunlar çoğunlukla azınlık burjuvazisi idi) ve toprak ağalarının bir kısmının hakimiyeti yerine, komprador burjuvazinin ve toprak ağalarının başka bir kesiminin hakimiyeti geçmiştir.

Elbette, eski toprak ağalarının önemli bir kısmı da hakimiyetini devam ettirmektedir. Hakimiyet kuran yeni Türk burjuvazisinin bir kısmı, komprador niteliğini zaten eskiden beri taşımaktadır. Buna işaret ettik. Diğer bir kısım burjuvazinin komprador niteliği ise, Kurtuluş Savaşı'ndan hemen sonra başlamış ve bunlar gittikçe de daha çok kompradorlaşmıştır..."

Bu temelde uygulanan politikalar, ulus-devlet sürecinin ekonomik ve sınıfsal temellerini ortaya koymaktadır. Osmanlı ve onun devamı

niteliğindeki Kemalist TC devletinin diğer başlıklarda ortaya koyduğumuz uygulamaları ve özellikle “Emval-i Metruke”ye (“Terkedilmiş Mallar”) ilişkin yasalar bu politikanın çıplak örneklerini sunmaktadır.

9-Osmanlı Devleti ve devamcısı TC devleti tarafından katledilen ve zorla topraklarından sürülen ulus ve topluluklar sadece Ermeniler değildir. Kemalist cumhuriyetin Ermeni soykırımındaki sorumluluğunun ve katliamcı niteliğinin en açık kanıtları; kurulduğu andan itibaren;ülkedeki ezilen ulus ve azınlıklara uyguladığı amansız baskı, talan, tehcir, inkar, imha ve asimilasyon politikalarıdır. Bu politikalara maruz kalanlar içerisinde 1915 soykırımından kurtulmayı başarabilen Ermeniler de bulunmaktadır.

Bir “uluslar hapisanesi” özelliği gösteren Osmanlı Devleti’nde ezilen tüm uluslar ve ulusal topluluklar (Sırlar, Bulgarlar, Romanlar, Rumlar, Araplar, Ermeniler, Asuriler -Süryaniler, Nasturiler, Yakubiler, Aramiler, Keldaniler-, Kürtler) bir şekilde imha, sürgün ve asimilasyon uygulamalarına maruz kalmışlardır. Ermeni soykırımı bu katliamların en acımasız ve büyük çaplısı olarak tarihe geçmiştir. Aynı tarihsel dönemde 700 bin civarı Rum ve 450 bin civarı Asuri, Keldani, Nasturi ve Hristiyan Arap da Türk egemen sınıflarının katliamları sonucu yok edilmiştir. Genel bir sayı verilememekle beraber 19. ve 20. yüzyılda, Osmanlı’dan başlayarak TC’ye uzanan süreçte yine savaş ve isyan bahanesiyle Kürtler kitlesel kıyımlara uğratılmışlardır. Türkiye Cumhuriyeti’nin ilanının ardından Koçgiri (1921), Şeyh Sait (1925), Ağrı-Zilan (1926-30) direniş ve isyanlarında katledilen Kürtlerin sayısı yüzbinleri ve sadece 1937-38 Dersim Katliamı’nda öldürülenlerin sayısı ise 60 bin civarını bulmaktadır. Bu katliam rakamlarına 1980 sonrasında PKK önderliğinde gerçekleşen son Kürt isyanında katledilen onbinlerce Kürt de eklenmelidir.

Tüm bunlar Türk egemen sınıflarının ırkçı politikalarının değişik ulus ve ulusal topluluklar nezdindeki tarihsel göstergeleridir. “Misak-ı Milli” olarak belirtilen sınırlarda ve ilerde bugünkü sınırları oluşturan topraklarda yaşayan nüfusun imha, sürgün ve asimilasyon yoluyla “homojenleştirilmesi”, bu yolla “Türk ve Müslüman” -ki Türklük esastır- bir ulusun yaratılmak istenmesi, bu ırkçı politikanın sınıfsal ve ideolojik nedenleridir.

10-Faşist TC devletinin resmi ideolojisi olan Kemalizm, sadece

ezilen ulus ve ulusal topluluklara karşı amansız bir baskı ve katliam siyaseti değildir. Kemalizm; emperyalizm koşullarında, çok uluslu yarı sömürge ve yarı feodal bir ülkede, ekonomik olarak zayıf bir burjuvazi önderliğinde şekillenen ulus-devlet sürecinin temel niteliklerini ortaya koymaktadır. Kemalizm, üzerinde yükseldiği egemen sınıf ittifakından ve bu sınıfların gerici siyasetlerinden bağımsız düşünülemez. Bu gerici siyasetler; emperyalist gericilik, Türk burjuvazisinin vahşi saldırganlığı ve feodal despotluktur.

Kaypakkaya yoldaş Kemalîst siyaseti berrak bir şekilde özetlemiştir:

“Kemalizm demek, fanatik bir anti-komünizm demektir. (...)

Kemalizm demek, işçi ve köylü yığınlarının, şehir küçük burjuvazisinin ve küçük memurların sınıf mücadelesinin kanla ve zorbalıkla bastırılması demektir. (...)

Kemalizm demek, her türlü ilerici ve demokratik düşüncenin zincire vurulması demektir. (...)

Kemalizm demek, her alanda Türk şovenizminin kışkırtılması, azınlık milliyetlere amansız bir milli baskının uygulanması, zorla Türkleştirme ve kitle katliamı demektir.

Kemalizm’in “istiklâl-i tam” ilkesi demek, yarı-sömürgelik şartlarına seve seve razı olma ilkesi demektir (...)”

En son, faşist AKP hükümeti de dahil olmak üzere hiçbir TC hükümeti bu ideolojinin dışında değildir. Kaypakkaya yoldaşın devletin resmi ideolojisini tanımladığı başlıklarda gerçek hiçbir değişim yaşanmamıştır. Kemalizm, Türkiye Cumhuriyeti’ni oluşturan olgular çerçevesinde tarihsel bir sürekliliğe sahiptir. Bu tarihsel olgular değişmediği müddetçe, hangi düzenleme yapılırsa yapılsın, TC devletinin resmi ideolojisi özünde değişmeden kalacaktır. Bu sürekliliğin kanıtlanması açısından AKP’nin Milli Savunma Bakanı’na ait aşağıdaki sözler ibret vericidir:

“Bugün eğer Ege’de Rumlar devam etseydi ve Türkiye’nin pek çok yerinde Ermeniler devam etseydi, bugün acaba aynı milli devlet olabilir miydi? Bu mübadelenin ne kadar önemli olduğunu size hangi

kelimelerle anlatsam bilemiyorum ama eski dengelere bakarsanız, bunun önemi çok açık ortaya çıkacaktır. Bugün dahi Güneydoğu'da verilen mücadelede bu 'nation building'de ("ulus inşası") kendilerini mağdur sayanların katkısını, özellikle tehcir sebebiyle mağdur sayanların katkısını reddedemeyiz. O halde (Türkiye'nin) gerçekten çağdaş, medeni ve aydınlanmış insanların ülkesi olabilmesinde Cumhuriyet'in başlangıcındaki prensipler çok önemliydi."

Kemalizm ile hesaplaşmadan ne Ermeni sorununda ne de diğer ulusal ve sınıfsal sorunlarda ileri doğru ciddi bir adım atabilmek mümkün değildir. Ermeni soykırımının ve ezilen uluslara uygulanan katliamların sorumlusu olan Kemalist ideoloji, tüm emekçi ve ezilenlere uygulanan zorbalık ve katliamların da sorumlusudur. Bu nedenle, Kemalizm'e karşı yürütülecek mücadele tüm emekçi ve ezilenlerin mücadelelerinin sahiplenilmesini ve ortaklaştırılmasını gerektirir.

11-Tarih, sadece -ve asıl olarak- tarihçilerin işi değildir. Tarih bilimsel yorumu ancak Marksist-Leninist-Maoist teorinin, yani diyalektik tarihsel materyalizmin uygulanmasıyla mümkündür. Tüm tarihi ve aynı zamanda tüm sınıf ve ulusları kapsayan; onlar tarafından kabul gören bir tarih yazımı sözkonusu değildir ve hiçbir zaman da olmayacaktır. Açık ki bir yerde sömürülen ve ezilen sınıfların başka bir yerde ise sömüren ve ezen sınıfların tarihi vardır. Marksizm'in net olarak tanımladığı gibi; tarih, sınıf mücadelelerinin tarihidir. Bu manada Ermeni soykırımı nezdinde Türk egemen sınıflarının ve burjuva çevrelerin "Tarih, tarihçilerin işidir" şeklinde özetlenebilecek demagojisi oyalama, gerçekleri çarpıtma ve karartma çabasından başka bir şey değildir.

Ermeni soykırımı tarihsel olgular, tanıklıklar, belgeler ve süregelen uygulamalar bakımından net ve sabittir. Soykırımın *kanıtlanması* amacıyla, işçi sınıfı ve ezilenler adına hareket edenlerin yeni bilgi ve belgelere esas olarak ihtiyacı yoktur. Arşiv-belge fetişizmi yaratmak ancak egemen sınıfların politikası olabilir. Böyle bir politikaya alet olmak egemen sınıfların çıkarlarına alet olmakla aynı anlamdadır. Gizli arşiv ve belgelerin açıklanması, Ermeni soykırımının ve faillerinin daha kapsamlı ve ayrıntılı olarak açığa çıkarılabilmesi ve aynı zamanda geniş kitleler nezdinde teşhir edilebilmesi için gereklidir ve bu talep savunulmalıdır. Ancak bu talep sadece Ermeni soykırımı ve TC arşivleriyle sınırlı tutulmamalı, diğer katliam ve suçları ve aynı zamanda diğer devletlerin

arşivlerini de kapsamalıdır.

12-Ermeni soykırımı sürekli olarak devletler arası çıkar ilişkilerine hapsedilmiş ve pazarlık konusu yapılmıştır. Bunun başını ise en çok emperyalist devlet ve kuruluşlar çekmiştir. Birleşmiş Milletler'in soykırım tanımı açık olmasına karşın, üyesi olan Türkiye'yeyle ilgili, Ermeni soykırımından dolayı ne tür kararlar almış ya da hangi yaptırımları uygulamıştır? NATO'nun en büyük ordularından birine sahip olan TC devleti Batılı emperyalistlerin uluslararası çıkarları bakımından her zaman için sadık bir uşak ve hazır kıta asker olmuştur. Dolayısıyla göstermelik kararlar arkasında esas olarak TC devleti korunmuş ve kollanmıştır. Fransa örneğinde olduğu gibi dönem dönem belli devletler tarafından Ermeni soykırımı ile ilgili kararlar alınsa da bunlar esas olarak çıkar çatışmalarının ve diasporaların baskısı sonucu gerçekleşen konjoktürel kararlardır. Ermeni diasporalarının tüm dünyada belli bir etkisi ve gücünden bahsetmek mümkündür. Ancak buldukları ülkelerdeki devletlerle olan ilişkilerinde esas yön; "diasporaların yönlendirmesi" değil "diasporaların kullanılmasıdır." Aradan yüzyıla yakın bir zaman geçmesine karşın, halen Ermeni soykırımı ile ilgili TC devletini uluslararası alanda cezalandırıcı bir girişimden söz edemiyorsak; tüm dünyadaki Ermeniler açısından bu oyalama ve aldatılmadan başka bir şey değildir. Ve kuşkusuz hiçbir diaspora, buldukları ülkelerdeki egemen sınıf ilişkilerinden bağımsız değildir.

Ermeni soykırımı tarihteki tek soykırım örneği değildi ve öyle de kalmayacaktı. 20. yüzyılın bu ilk büyük soykırımının başarısı ve uzun yıllar boyunca dünya siyasetinde unutturulabilmiş olması; yeni katliamlara da ilham kaynağı olmasını sağlamıştır. Bu yanılla Ermeni soykırımının 20. yüzyılda özel bir önemi vardır. Fakat aradan geçen yaklaşık yüzyıl içerisinde yeryüzü daha birçok katliama ve soykırım uygulamasına tanık olmuştur. Bu kapsamda sömürgecilik döneminden günümüze kadar Hindistan, Çin, Cezayir, Vietnam, Şili, Kongo, Ruanda, Darfur, Filistin, Bosna, Irak, Afganistan, Kürdistan (Türkiye, Irak, İran, Suriye), Sri Lanka gibi dünyanın değişik kıtalarından onlarca ülke ve bölge sayılabilir. Sadece ikinci emperyalist paylaşım savaşında onmilyonlarca insan hayatını kaybederken emperyalist işgaller, kıskırtmalar ve haksız savaşlarda yine milyonlarca insan katledilmiş, soykırıma tabi tutulmuş, beden ve psikolojik olarak ağır saldırılara maruz bırakılmıştır. Bütün bunlar ortaya koymaktadır ki; işgal, haksız savaşlar, ırkçılık, soykırım da

dahil olmak üzere tüm kötülükler ortak bir sınıfsal özden beslenmektedir. Sözkonusu sınıf, uluslararası burjuvazi ve işbirlikçilerinden başkası değildir. Bu gerici sınıfların beslendikleri öz ise emperyalist yayılmacılık, bölgesel hegemonya, ulusal baskı, ırkçı kışkırtmalar gibi biçimler alan egemen sınıf çıkarlarıdır. Bu sınıfsal öz ortadan kalkmamıştır; işgal, katliam ve soykırım uygulamaları güncel bir olgu olarak dünya halklarının karşısında durmaktadır. Dolayısıyla soykırım konusu ne tek başına tarihin bir konusudur ne de günümüzdeki savaş ve mücadelelerden kopuk bir konudur. Komünistlerin savaşa karşı tutumları Lenin tarafından şu şekilde özetlenmektedir ve bugün de geçerliliğini korumaktadır:

"Sosyalistler, halklar arasındaki savaşları daima barbarca ve canavarca bulmuşlar ve kötülemiştirler. Bizim savaşa karşı tutumumuz gene de aslında burjuva pasifistleri ve anarşistlerden farklıdır. Her şeyden önce biz bir yanda savaşlar ile öte yanda bir ülke içindeki sınıf mücadelelerinin ayrılmaz bağlılığı; sınıflar ortadan kaldırılmadan ve sosyalizm kurulmadan savaşların ortadan kaldırılmasının imkansızlığını anlar ve sivil savaşların, örneğin ezilen sınıfın ezene, kölenin köle sahibine, serflerin toprak ağalarına, ücretli işçilerin burjuvaziye karşı verdikleri savaşların haklılığını ilerici karakterini ve gerekliliğini tamamen kabul ederiz." "Sosyalistler sosyalistliklerinden vazgeçmeksizin her türlü savaşa karşı olamazlar."

13-Ermeni soykırımı, sorunun sınıfsal içeriğinden kopuk bir biçimde "düşünce özgürlüğü", "özür", "yüzleşme", "hesaplaşma", "adalet" gibi retorik ve kavramlarla ele alınamaz. Kuşkusuz tüm bu kavram ve tartışmaların burjuva demokrasisi ve hukuğu çerçevesinde belli bir anlamı ve ileri yönleri bulunmaktadır. Komünistler demokratik taleplerin ve ileriye doğru her gerçek adımın kararlı savunucularıdır. Ancak açık ki sorun ne tek başına bunlardan biridir ne de burjuva sınıfsal çerçevede gerçek anlamda çözülebilecek bir niteliğe sahiptir. Sorunun kaynağı olanlar sorunları çözemezler. Burjuva iktidarlar ulusal sorunları tam ve her yönüyle çözüme yeteneğine sahip değildir.

Özünde burjuva içerikli bir sorun olan ulusal sorun, özellikle emperyalist burjuvazinin müdahaleleriyle, tarihsel haksızlıklara sürekli olarak yeni haksızlıkların eklendiği bir sorun haline gelmiştir. En başta ulusların kendi kaderini tayin hakkı (UKKTH) reddedilerek -özünden kopararak, çarpıtılarak ya da çıkarılara göre yorumlanarak- ulusların tam hak eşitliğinin önü kesilmiştir. Uluslararası burjuva hukuk UKKTH'yi

engelleyecek şekilde düzenlenirken ezilen ulusların bağımsızlık, federasyon ya da özerklik mücadeleleri gerektiğinde kan ve zorbalıkla bastırılmaktan geri kalmamıştır. Aynı uluslararası hukuk, ulusları ve ulusal toplulukları "azınlıklar" ve "kültürler" olarak tanımlayarak ulusal kolektif hakları da kuşa çevirmiştir. En ileri burjuva demokrasilerde dahi ezilen uluslar, ulusal topluluklar ve göçmen topluluklar topluma entegre edilmesi (asimilasyon) gereken azınlık ve kültürler olmanın ötesine geçememiş, tüm hakları bu temel üzerinde ve genellikle "bireysel haklar" biçiminde düzenlenmiştir.

Ulusal sorunlar konusunda bu durumda olan uluslararası burjuva hukuk, "soykırım", "insanlığa karşı suç", "savaş suçu", "saldırganlık suçu" gibi konularda da soyut bir konumdadır ve yaptırım gücü yok denecek kadar azdır. Bunun nedeni hukuksal tanımlamalardaki yetersizlikten çok bu hukuğu işleten kurumların, emperyalist devletlerin çıkarları doğrultusunda hareket ediyor oluşlarıdır. Adı geçen suçları bizzat emperyalistler işlemekte ya da bu suçlara ortak olmaktadır. İşbirlikçi hükümetleri ve ulusal-etnik grupları adı geçen suçları işleme konusunda cesaretlendiren ve kışkırtan yine emperyalist gericilikten başkası değildir. Bu suçları işlediği gerekçesiyle sansasyonel biçimde "yargılanarak" cezalandırılan belli başlı kişiler, bir dönem emperyalizmin en kanlı işbirlikçilerinden biriyken daha sonra devre dışı bırakılarak "cani", "diktatör" ilan edilen gerici liderlerden başkası değildir.

Burjuvaziye ait hukuk, tanım ve kavramlar çerçevesine hapsedildiği müddetçe her türlü sorun aslında hakim burjuva sınıfların çıkarlarına ve insafına teslim edilmiş demektir. Burjuvazi için özür; unutturma, yüzleşme; ikiyüzlülük, hesaplaşma; depolitizasyon, düşünce özgürlüğü; pasifizizm, adalet; ehlileştirme demektir. Bütün bu tutum ve yaklaşımların, dünya halklarına güvenli ve umutlu bir gelecek vadetmesi beklenemez.

14-Türkiye’de yaşayan Ermeni ulusu, 1915 soykırımı ve Kemalist Cumhuriyet’in süregelen baskı, ayrımcılık, sürgün, el koyma ve asimilasyon politikaları sonucu olarak ulus niteliğini yitirmiştir. Stalin yoldaş ulusu şu şekilde tanımlamaktadır: *"Ulus, tarihi olarak oluşmuş dil, toprak, iktisadi yaşantı birliği ve kültür birliğinde ifadesini bulan ruhi şekillenme birliği temelinde oluşmuş istikrarlı bir insan topluluğudur."* Türkiye’de yaşayan Ermeniler bu niteliklerini kaybetmişlerdir. Nüfusu 70 bine düşürülen ve dağınık bir biçimde yaşayan Türkiye’deki Ermeniler’in

ulusal bilinç ve kültürleri de zayıflatılmıştır. Doğal olarak Türkiye'deki Ermeniler'le ilgili olarak UKKTH'yi, yani ayrılıp kendi devletini kurma hakkını savunma koşulları yoktur. Ermeni soykırımı, kendi kaderini tayin hakkı soykırım yoluyla elinden alınan Ermeniler'e yapılmış tarihsel bir haksızlıktır. Bu haksızlığı durmadan protesto etmek ve bütün hakim sınıfları bu konuda ayıplamak komünist partilerin görevidir. Ancak komünistler böyle bir haksızlığın düzeltilmesini programlarına koyamazlar. Kaypakkaya yoldaş bunun nedenini, Lenin'e dayanarak şu şekilde açıklar:

"...Çünkü bugünün meselesi olma niteliğini çoktan kaybetmiş bir sürü tarihi haksızlık örnekleri vardır. "Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemekte devam eden bir tarihi haksızlık" olmadıkları sürece, komünist partiler bunların düzeltilmesini sağlamak gibi, işçi sınıfının dikkatini temel meselelerden uzaklaştırıcı bir tutuma giremezler..."

Komünistlerin programı; her ulus ve inançtan işçi sınıfı ve halkın birleşik, güçlü devletlerde bir araya getirilmesi, her ulusa kendi kaderini tayin hakkının tanınması, ülke sınırları içerisindeki tüm ulus ve ulusal toplulukların haklarının tanındığı en demokratik biçimlerde yönetilmesi, tam hak eşitliğine dayalı olarak ulusların kaynaştırılması ve nihayet tüm devlet sınırlarının ortadan kalkacağı sınıfsız ve sömürsüz bir dünyanın yaratılmasıdır. Bunun gerçekleşebilmesi, tüm dünyada emperyalizm, faşizm ve feodal despotizme karşı devrimci mücadeleleri ve en önemlisi emperyalist-kapitalist sistemi yeryüzünden kazıyacak olan proletaryanın devrimci mücadelesini şart koşar.

15-Ermeni soykırımında ve halen Ermeniler'in maruz kaldığı baskıcı ve ayrımcı politikalar karşısında ileri doğru ciddi adımlar atabilmenin yolu demokratik devrim mücadelesine yoğunlaşmaktan geçmektedir. Geçmişle hesaplaşma, geleceğin -eşit ve özgür bir biçimde- yeniden yaratılmasına hizmet etmek zorundadır. Aksi halde geçmişle hesaplaşmanın hiçbir anlamı olmayacak, tarih devrimci mücadelelerin değil egemen sınıf çıkarlarının bir silahı haline gelecektir. Bugün özellikle Kürt ulusunun maruz kaldığı inkar, imha ve asimilasyon politikalarına karşı durmak, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını savunmak başat bir yerde durmaktadır. Kürt ulusal sorunu kapsamında ileriye doğru her gerçek adım ve her türlü demokratik gelişim, resmi

ideoloji ve tabuların ortadan kaldırılmasına hizmet edecektir. Ermeni soykırımının kabulü ve Ermeniler'in demokratik haklarının tanınması, Kürt ulusunun demokratik mücadelesi de dahil olmak üzere ülkedeki demokratik devrim mücadelesine, onun güç ve etkinliğine bağlıdır. Kuşkusuz ki bu mücadelede Hrant Dink gibi onurlu aydınlarımızın ortaya koydukları çaba ve ödedikleri bedelin özel bir anlamı ve yeri vardır.

16-Proletarya Partisi yirminci yüzyılın ilk büyük soykırımı olan Ermeni soykırımını kınamakta ve soykırımın sorumlusu olan Türk hakim sınıflarını şiddetle protesto etmektedir.

Kolektifimiz Ermeni soykırımının Türk egemen sınıfları ve onun faşist devleti Türkiye Cumhuriyeti tarafından tanınarak soykırım ve sonraki uygulamalar nedeniyle özür dilenmesi; maddi ve manevi tazminat taleplerinin kabul edilmesi; Ermenilere yönelik baskıcı ve ayrımcı politikalara son verilerek Ermenilerin demokratik haklarının tanınması; bu kapsamda vatandaşlık, mülk edinme, çalışma haklarında ayrımcılığa son verilmesi ve bu konularda Ermenilere kolaylık tanınması; soykırımın inkarı da dahil olmak üzere Ermenileri aşağılayan, küçük düşüren, onlara haksızlık yaratan her türlü yasa, ideoloji, söylem, müfredat, yayın ve beyanatın yasaklanması; Ermenice yer isimlerinin iadesi... gibi talepleri demokratik ve haklı talepler olarak görmekte ve desteklemektedir. Kolektifimiz, burjuva iktidarlar altında tüm bu sorunların tam ve her yönüyle çözümlenemeyeceğinin farkında olarak demokratik talep ve reformlar uğruna mücadeleyi devrim mücadelesinin bir parçası olarak ele alır ve onun hizmetine sunar. Sözkonusu demokratik talepleri hiçbir şekilde proletaryanın sınıf mücadelesinin bütünlüklü çıkarlarının önüne geçirmez.

Proletarya Partisi, Türk egemen sınıflarına karşı gerçek mücadelenin halk savaşından geçtiğine inanmakta ve kırk altı yıldır faşist TC devletine karşı kararlı bir şekilde mücadele yürütmektedir. Kolektifimiz her ulus ve inançtan işçi ve emekçileri demokratik halk iktidarı için saflarına katılmaya ve mücadele vermeye çağırılmaktadır.

Komünist Partisi'nin Tarihsel Gelişimi ve Özellikleri

Herşeyden önce parti, proletaryanın çıkarları temelinde birlik ve disiplin demektir. Hizipler ise bu birliğin ve disiplinin inkarı demektir. Bu sebeple hiziplerin varlığı parti ile bağdaşmaz diyoruz; başka bir ifade ile partinin varlığı hizipleri yadsır! Proletaryanın birliği, disiplini irade ve eylem birliğinin tam ve koşulsuz sağlanmasına dayanır.

Büyük Ekim Devrimi'nin önemli öğretilerinden, öğrettiği en önemli şeylerden biri çağımızın devrimlerinin bazı temel çizgilerinin, özelliklerinin ortak olacağıdır. Lenin yoldaş 1920'de kaleme aldığı "Marksist Strateji ve Taktiğin Herkesçe Anlaşılır Bir Anlatım Denemesi" çalışmasında **Büyük Ekim Devrimi**'nin bu özelliğini şöyle ifade etmiştir: *"Devrimimizin tüm ülkeleri etkilemesi anlamında sadece bazı özellikleri değil, bütün temel özellikleri ve birçok ikincil özellikleri uluslararası önemdedir. Hayır, ben burada sözcüğün en dar anlamında uluslararası öneminden söz ediyorum, yani devrimimizin uluslararası öneminden, ülkemizde olup bitenlerin uluslararası geçerliliği ya da uluslararası yinelenmesinin tarihsel kaçınılmazlığı anlaşılıyorsa, devrimimizin bazı temel özelliklerinin böyle bir önemi olduğunu kabul etmek gerekir."* (Lenin, 1997, s.72-73) Bu tespitten sonra Lenin Bolşevikler'in başarısının

temel koşullarını sıralar. Bunlardan ilki Bolşevikler'in partisinin en sıkı, gerçekten demirden disiplinli ve merkeziyetçi karakteridir...

Ekim Devrimi'nin Lenin'in sözünü ettiği anlamdaki öneminden hiçbir kuşkusuz yok. Bu özelliklerden biri ve başta geleni, çağımızdaki devrimlere KP'nin önderliğini gösteren devrimde KP'nin öncü rolüdür. Büyük Ekim Devrimi'nin önderliğini yapmış olan Bolşevik Parti'nin özelliklerinin uluslararası niteliği bizi bu özellikleri incelemeye ve hatta gerçekleştirmeye yöneltmelidir. Lenin gibi Stalin yoldaş da KP'nin özelliklerini tartıştıkları, açıkladıkları her makalede tüm dünya komünistlerine seslendiklerini bildiler, buna özel dikkat de çektiler.

Büyük Ekim Devrimi'nin motor gücü, itekleyicisi Bolşevik Parti olmuştur. Bunun nedeni diğerlerinin Çar'da somutlaşan mutlakiyetçiliğin yıkılmasını, demokratik cumhuriyetin ilanını yeterli görmelerine karşın Bolşevik Parti'nin devrimi, ulaşabileceği en ileri noktaya taşıma kararlılığı olmuştur. Kuşkusuz Bolşevik Parti'nin bu kararlılığı Ekim Devrimi'nin koşullarını, işçi, köylü yığınlarının istemlerini doğru kavramış olmalarından kaynaklanıyordu. Zira 1917 Ekim Devrimi 13-14 yıllık bir sürecin son halkasıydı. Ekim Devrimi Rusya halkının eğilimine, taleplerine uygun biçimleniyordu. 1905 Devrimi'nden itibaren gelişen, olgunlaşan süreci kavrayabilen ve proletaryanın çıkarlarını tam olarak savunabilen tek parti Bolşevik Parti'ydi. Bu özellik onun Büyük Ekim Devrimi'ne önderlik edebilmesinin temel sebebi oldu. Bolşevik Parti mutlakiyetçiliğin yıkılışını, sadece devrimin başlangıcı olarak kavradı; devrimin ulaşabileceği nokta olarak ise proletarya diktatörlüğünün kurulmasını gördü. Gerek barış gerekse de tarım sorunu devrim cephesinin ortak hedeflerle bir arada olmadığına görülmesini saptamış ve 'devrim içinde karşı-devrim' tam da bu sorunlardaki ayrımlara, anlaşmazlığa dayanarak gelişmeye başlamıştı. Bolşevik Parti kendine has özellikleriyle bu gelişmeyi çözümlemiş, devrimi sonuna kadar taşıyacak iradeyi göstererek bütün iktidarı işçi ve köylü yığınlarının eline verecek taktikleri başarıyla gerçekleştirmiştir... Özetle, Bolşevik Parti daha ilk aşamada devrimin temel karakterini ve ulaşabileceği seviyeyi anlamış, sosyalizme varacak bu harekete doğru politikalarla, gerçeğe uygun olarak yön vermiş; bu anlamda devrimin gerçek motoru, itici gücü olmuştur.

Bolşevik Parti'nin bu özelliğini başlangıçta azınlık olduğu, küçümsendiği,

hatta dışlandığı halde, kısa süre içinde -devrim koşullarında 1 günün on yıllara bedel olduğunu unutmayalım- devrimin önderliğini ele almasında, devrimden çıkarı olan tüm kesimleri (işçi, köylü yığınları, askerler, demokrat güçler, Devrimci Sosyalistler'in önemli bir kesimi) etrafında toplayabilmesinde somutlayabiliriz. Bunları başarmak ancak devrimi kavramakla, onu sonuna kadar taşıma kararlılığıyla açıklanabilir.

Büyük Ekim Devrimi öncesinde Rusya halkının devrim hareketi, bütün büyük dönüşümlerin karşı karşıya kaldığı o kaçınılmaz soruyla karşılaşmış ve Bolşevik Parti Marks'ın verdiği öğüde uygun davranmıştır: **'İleriye doğru atılan her adım, gerçek ilerleme bir düzine programdan daha önemlidir.'**

"Hiçbir zaman değerini, geçerliliğini yitirmeyen bir temel kanun niteliğinde" ki (İbrahim Kaypakkaya) bu sözler Bolşevik Parti'nin *"Ya kararlı bir şekilde ileri atılmak ya da hızla geri püskürtülmeye neden olacak bir durgunluğa, belirsizliğe düşüp ezilmek; hangisi?"* sorusuna doğru bir cevap verebilmesi için fener ışığı olmuştur. Bolşevik Parti'nin temel özelliklerinin, tıpkı Marks'ın bu sözüne layık davranması gibi Marksizm'in ortaya çıkış ve gelişme dönemlerindeki özellikleri dikkate alarak geliştiğini, onun Marks ve Engels'ten öğrenerek karakter kazandığını söyleyebiliriz.

Komünist Partisi'nin Temel Özellikleri

Mao, partilerin tarihin ürünü olduğunu ve koşulları oluştuğunda tarih sahnesinden çekileceklerini, silineceklerini belirtmiştir. Mao'nun sözünü ettiği tarih sınıf mücadeleleri tarihidir. Sınıflar tarihten silindiğinde, çıkarlarının sembolü olan her şey de onlarla birlikte silinecektir. Bunun kesin bir tarihi, zamanı olmadığını, sınıf mücadelesinin seyrine göre şekilleneceğini ve sınıflı toplumlarının tarihi düşünüldüğünde, biçimi, işlevi farklılaşsa da uzun bir mücadelenin sonucunda gerçekleşeceğini söyleyebiliriz. Komünist partiler kendilerini bu tarihsel bilince uygun bir biçimde yani tarihsel olduğunu, belli bir sınıfın onunla sönmölenecek bir aracı olduğunu bilerek inşa ederler. Sınıflar mücadelesi içinde bu bilinçle konumlanırlar. Bütün politik partiler içerisinde Komünist Partisi bu özelliğiyle eşsizdir.

Komünist Partisi, proletaryanın çıkarlarını gerçekleştirmek üzere tarih sahnesine çıkar. Onun sınıflar mücadelesindeki öncü kurmay olarak

hareket eden partidir. Proletarya gelişim süreci incelendiğinde kendisi için bir sınıf olma niteliğine ulaşmakla beraber, başlangıçta bu bilinçten büsbütün uzaktır. O, oluşumunda ve daha uzun bir süre kendiliğinden bir sınıf olarak hareket etti. **“Sorun şu veya bu proleterin ya da tüm proletaryanın kendisine hedef olarak önüne neyi koyduğu değildir. Sorun, kendisinin ne olduğu ve varoluşunun tarihsel olarak (onu) ne yapmaya mecbur bırakacağıdır.”** (Marks) Bu tarihsel zorunluluğun, ideolojik-politik bir perspektif edinmesi ve buna uygun bir komünist hareket, parti yaratılması proletaryaya kendisi için sınıf konumunu kazandırır. Bu, kendiliğinden değil dışarıdan taşınacak bilinçle gerçekleşir. Çünkü proletaryanın bilimsel ideolojisi, teorik birikimi bütün toplumun tarihsel gelişiminden, ekonomik, politik ve felsefi düzeyinden beslenerek oluşabilmiştir. Proletarya ortaya çıkışı itibarıyla tüm birikimin sınıfsal olarak nihai taşıyıcısı konumunu edinir. Bilimsel ideolojinin tek taşıyıcısı olabilme özelliklerine sahip olsa da proletaryanın onu kendinde üretebilme olanağı yoktur. “Dışarıdan bilinç taşıma”nın nedeni bundandır. Komünist Manifesto proletaryanın kendisi için sınıf haline gelişinin ilanıdır.

“Komünistlerin görüşlerini, amaçlarını, eğilimlerini açıkça bütün dünyanın gözleri önüne sermelerinin ve bu komünizm heyulası masalına partinin kendisinin bir manifestoyla karşılık vermelerinin tam zamanıdır.” (Marks ve Engels, 2014, s. 33) Bu manifesto, Lenin’in söylemiyle *“örgütlü ve mücadeleci proletaryanın tümüne hayat ve hareket veren”* (aktaran a.g.e., 71) bir ruhtur. Gerçekten de Komünist Manifesto o güne dek kendisi için sınıf bilincine erişememiş proletaryaya sınıf bilinci kazandıran bir manifestodur. O, artık kendisiyle beraber diğer bütün sınıfları ortadan kaldıracak tek sınıf olarak ilan edilmiştir. Bu proletaryanın bir sınıf olarak sınıf bilinci kazanması demektir ama bu bütün sınıfın tek tek sınıf bilinci edinmesi anlamında değil; sınıf olarak onun tarihsel misyonunun belirlenmesi, bilinmesi anlamında böyledir. Komünist Manifesto bunun ilanı, teorik düzeyde sistematize edilmesidir.

Engels, Komünist Manifesto’nun tarihinin 1848’den 1890’a değin işçi sınıfı hareketinin tarihini yansıttığını belirtir. Yayınlandığında heyecanlı karşılanan manifesto işçi hareketinin yenilgisiyle gözden düşer. Yeniden ilgi görmesi işçi sınıfı hareketinin gelişmesiyle olmuştur. Uluslararası İşçi Birliği de o zaman (1864) kuruldu. Ama Enternasyonal, Engels’in belirttiği gibi *“Manifesto’da ortaya konulan ilkelerden hareket edemezdi.*

Enternasyonal; İngiliz sendikalarına, Fransız, Belçikalı, İtalyan ve İspanyol Proudhoncular'a ve Alman Lassellecileri'ne kapıyı kapatmayacak bir programa sahip olmalıydı. Bu program -enternasyonal tüzüğü gerekçesi- Marks tarafından, Bakunin ve anarşistlerin de takdirlerini kazanan bir ustalıkla kaleme alındı." (a.g.e., s. 24) Marks, işçi sınıfının gelişmesinin ve kurtuluşunu kazanmasının, bunu sağlamaya muktedir olmayan akımlarla mücadele içinde olacağını düşünüyordu. Nitekim "Enternasyonal dağıldığında 1874'ün işçi sınıfı, Enternasyonal'ın kuruluş yılı olan 1864'deki işçilerinden çok farklıydı. Latin ülkelerinde Proudhonculuk, Almanya'da kendine özgü Lassellecilik kayıplara karışmak üzereydi. (...) Ne varki 1887'ye kadar kıta sosyalizmi hemen hemen sadece manifestoda ilan edilen teoriden ibaretti." (a.g.e., s. 24-25) Ancak 1890'a gelindiğinde Komünist Manifesto "... bütün sosyalist literatürün en yaygın en uluslararası ürünü, Sibiryadan Kaliforniya'ya kadar bütün ülkelerde milyonlarca işçinin ortak programıdır." (a.g.e., s. 25)

Marksizm daha başından diğer akımlara karşı mücadele içinde gelişmiş, otoritesini tesis etmiştir. Teorik olarak bütünlüklü bir hale gelmesi de böyle mümkün olmuştur. "... (1840'lardan sonra) Marksizm, temel olarak kendine düşman olan teorilerele savaşmakla uğraştı. 40'ların başlarında Marks ve Engels, dünya görüşleri felsefi idealizm olan radikal Genç Hegelciler'le hesaplaştı. 40'ların sonlarında savaşım Proudhonculuğa karşı iktisadi öğretisi alanında başladı. 50'ler, fırtınalı 1848 yılında ortaya çıkan partiler ve öğretilerin eleştirisi ile bu savaşımın tamamlandığına tanık oldu. 60'larda savaşın (...) Bakuninciliğin Enternasyonal'dan çıkarılmasına..." (Lenin, 1997, s. 243) yönelmişti. Buna rağmen Marksizm 1887'ye kadar hâlâ teoriden ibaretti. Bu da onun henüz işçi sınıfı hareketi ile birleşmediğini gösterir. Bu görev, teorik düzlemdeki savaşımın pratikte de başarıya ulaşması ile yerine getirilebilirdi. Hem aynı hem de farklı parti ve birlikler içinde Marksizm ile karşıt akımlar arasındaki mücadele bu bakımdan önem taşıyordu. Proletaryanın bağımsız bir siyasi çizgiye sahip olup olmaması, devrimlere kimlerin önderlik edeceği gibi birçok temel konuda anlaşmazlıklar yaşanıyordu. Burjuvazi devrimlere önderlik edecek güç olarak görülüyor, buna karşılık proletarya bu görevde ona yardımcı olacak yedek güç olarak düşünülüyordu. Çünkü proletaryanın, kurtuluşu gerçekleştirecek bir sınıf olarak olgunlaşmadığı savunuluyordu. Bu durumda o, kendi sınıfsal çıkarlarını değil, burjuvazinin çıkarlarını gerçekleştirecek devrime mahkum ediliyordu. Proletaryanın sınıf

çıkarları esas alınmıyordu. Marks ve Engels, Gotha ve Erfurt Programları üzerinde yapılan tartışmalarda proletaryanın bağımsız sınıf çıkarlarını, ilke ve amaçlarını savunmuş onu geliştirmeye çalışmışlardır. Marks ilkelerle ilgili verilen tavizleri eleştirerek ilkelerden taviz verilmemesi konusunda uyarılarda bulunmuştu. Sözkonusu olan proletaryanın bağımsız çizgisi ve çıkarlarıydı; çünkü Marksizm dışı ve karşıtı akımlar için bu konularda taviz vermek ve revizyona gitmek güncel politika meselesi gibi sıradan bir durumdu. İlkeler üzerine pazarlık bundan sonra da onların karakteri olmuştur. Marksizm'in temel ilkelerinin sınıflar mücadelesi yerine sınıfların işbirliğinin savunularak nihai amacın harekete kurban edilmesi revizyonizmle mücadele konusu olmuştur. Revizyonizm "hareket her şeydir, nihai amaç hiçbir şey!" (Bernstein) sözünde cisimleşir. Kautsky Bernstein'i özellikle Marksizm'in en temel ilkesi "proletarya diktatörlüğü" konusunda savunduğu görüşlerle derinleştirmiştir. "Proletarya Diktatörlüğü" broşürüyle o, proleter devrime, proletarya diktatörlüğüne karşı çıkarak bir karşı-devrimci rolü oynamıştır. Marks'ın proletarya diktatörlüğü hakkındaki temel fikirlerini çarpıtarak içini boşaltmış, proletaryanın burjuvaziye karşı iktidarı şiddet yoluyla yıkma ve tekrar kurma zorunluluğunu reddetmiş "saf demokrasi", "herkes için demokrasi" teorileriyle sorunun sınıfsal özünü, özelliğini inkar edip burjuva demokrasisini, burjuva devletini savunmuştur... Bernstein ve Kautsky'nin revizyonist görüşleri II. Enternasyonal çizgisine damgasını vurmuş, tam da bu nedenle II. Enternasyonal üyesi partilerin çoğu sosyal-şoven, oportünist bir karakter kazanarak I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda "yurt/avatan savunması" teorisiyle burjuvalarının çıkarlarını savunmuşlardır. Böylece proletaryaya karşı en büyük ihaneti sergilemişlerdir. Lenin bütün bu karşı-devrimci, revizyonist teorilere karşı kararlı bir mücadele yürüterek onların burjuvaziye nasıl hizmet ettiklerini ve Marksizm'in içini nasıl boşalttıklarını ortaya koymuştur. "... *Durumdan duruma tutumunu belirlemek, kendini günlük olaylara ve küçük politikanın kesinti ve değişimlerine uyarlamak, proletaryanın birincil çıkarlarını ve tüm kapitalist sistemin, tüm kapitalist evrimin özelliklerini unutmak, bu birincil çıkarları anın gerçek ve varsayılan avantajları uğruna feda etmek- revizyonizmin politikası budur.*" (Lenin, 1997, s.249)

Marksizm, her dönem revizyonist akımlar tarafından özünden koparılmak istenmektedir. Marksizm'in en temel ilkeleri, burjuvazinin çıkarlarını savunma temelinde yozlaştırılmak istenmesine karşı verilen

mücadele içerisinde gelişmiştir. Lenin yoldaşın revizyonizmin niteliğine dair saptaması Marks ve Engels dönemini anlamamız için ne kadar önemliyse Lenin'in kendi dönemi için de ve elbette Ekim Devrimi'nin kurmay örgütü Bolşevik Parti'nin başarısını kavrayabilmemiz için de aynı derecede önemlidir.

Ekim Devrimi'ni hazırlayan koşullarda Bolşevik Parti'nin izlediği rota Marks ve Engels'in yaşama geçirmek için büyük çaba harcadıkları rotanın kendisi olmuştur. Lenin *"Sosyal-demokrasi, işçi hareketinin sosyalizmle birliğidir, onun görevi işçi hareketine tek tek bütün aşamalarda pasif bir şekilde hizmet etmek değil, hareketin tümünün çıkarlarını temsil etmek, bu harekete onun nihai hedefini ve politik görevlerini göstermek, hareketin politik ve ideolojik bağımsızlığını korumaktır..."* (Lenin, 1998, s.42) derken bu aynı rotanın birebir tarifini yapmıştır.

İşçi hareketinin sosyalizmle birleşmesi her ülkede zaman ve koşullara bağlı olarak şekillenmektedir. Ancak bu belli ilkelerin, dolayısıyla genel hatlarıyla belli bir rotanın izlenmesini içeren bir gerçekliktir. Komünist Parti'nin inşası, devrim için zorunluluğu bu anlamda ilkeseldir. İşçi sınıfı ile sosyalizmin birliğinin vazgeçilmez koşulu KP'dir. Ancak KP ile işçi hareketinin sosyalizmle birliği sağlanabilir. "Devrimci teori olmadan devrimci hareket olmaz" ya da "devrimci teori olmadan proletarya karanlıkta el yordamıyla yürür." Devrimci teorinin cisimleşmiş hali Komünist Partisi'dir. Bu nedenle *"... proletarya kitleleri içinde sosyalist düşünceleri ve politik öz bilinci sağlamlaştırmak ve asli işçi hareketiyle kopmaz şekilde bağlı olan devrimci bir parti örgütlemek"* (a.g.e, s.43) işçi sınıfının politik gelişimi için gerekli, dahası zorunlu bir görevdir. Bunu temel almadan, diğer bütün görevleri, mücadele biçimleri buna tabi kılmadan hareketin başarılı olması sağlanamaz, proletaryaya gerçek kurtuluş yolu gösterilmiş olmaz. *"Tarihte hiçbir sınıf kendi içinden hareketi örgütleme ve yönetme yeteneği olan kendi politik önderlerini, kendi öncü savaşıçılarını yaratmadan egemenliğe ulaşmamıştır."* (a.g.e., s.44) Hareketi örgütleme ve yönetme yeteneğindeki önderlerini Komünist Parti'de örgütlemeyen proletarya 'kendisi için' mücadeleyi geliştiremez, hatta sürdüremez dolayısıyla kölelik koşullarından kurtulamaz. Bu yüzden onun önderlerini, öncüsünü kurumlaştıran Komünist Parti'nin yaratılması bir zorunluluktur. Marks ve Engels'ten

sonra Lenin önderliğindeki Bolşevik Parti “tam” olarak bu kavrayışın en ileri biçimini gerçekleştirmiştir.

Leninist Parti Anlayışı

“... Leninizm’in baş sorunu, onun ortaya çıkış noktası köylülük sorunu değil, tam tersine proletarya diktatörlüğü sorunudur, onun hangi koşullarda ele geçirileceği, hangi koşullarda sağlamaştırılacağı sorunudur.” (Stalin, 1991, s.25-26)

Leninist parti anlayışının temeli proletaryanın iktidar olma ve iktidarını sürdürme sorunudur. Marks ve Engels’in işçi sınıfının tarihsel misyonu hakkındaki belirlemelerinin ilk ayağında da sorun tam olarak iktidardır; mülk sahibi sınıflara karşı işçi sınıfı, onların oluşturdukları partilerden tamamen ayrı olarak ve bu partilere karşı duran bir parti inşa etmeden toplumsal devrimi zafere ulaştıramaz. Bu ise en sonunda sınıfların ortadan kaldırılması için kaçınılmazdır... 1872’deki Hague Kongresi’nde “Uluslararası Emekçilerin Birliği’nin Genel Kurallarına İlişkin Karar”da vurgulanan bu anlayış Leninist parti anlayışının özüdür.

1852’de Marks’ın Weydemeyen’e yazdığı mektuptaki şu ünlü sözler söz konusu anlayışın tam bir özetidir: *“... Benim yeni olarak yaptığım şudur: 1. sınıfların varlığının, yalnızca üretimin belirli tarihsel gelişme aşamalarına bağlı olduğunu kanıtlamak; 2. sınıf savaşımının, zorunlu olarak proletarya diktatörlüğüne götürdüğünü kanıtlamak; 3. bu diktatörlüğün, bütün sınıfların ortadan kaldırılmasına ve sınıfsız topluma geçişten başka bir şey olmadığını göstermek.”* (aktaran Lenin, 1995, s.375)

Lenin yukarıda yer verdiğimiz Marks’a ait pasajı “Marks’ın tüm devrimci öğretisini özetleyen ünlü açıklaması” olarak tanımladığında, hızlı adımlarla yürüyeceği yolun üzerinde durduğunu ve omuzladığı liderlik görevini tam olarak kavramış bulunduğunu da gösteriyordu. Gerçekten de meseleyi tam olarak kavradığını onun Komünist Parti çalışmalarında hemen her yönden Marks’ın bahse konu olan öğretisini savunurken de geliştirirken de görebiliriz. Proletaryanın, toplumsal ilerlemenin, şimdiki aşamada modern toplumun son devrimci sınıfı olarak önce diktatörlüğe, sonra da sınıfsal yok oluşa evrilecek sürece önderliğini yadsıyan, inkar eden, gizleyen tüm revizyonist fikirlere karşı Lenin’in amansız saldırıları, yeri ve zamanı geldiğinde hiçbir tasarruftan kaçınmayan hareket tarzı

günümüzde de gereğini aynen korumaktadır. Hatta buna çok daha büyük gereksinim olduğu söylenebilir. Diyebiliriz ki Leninist parti anlayışı sınıflar savaşımında proletaryanın devrimci karakterinin, onun kendinde taşıdığı devrim potansiyelinin en ileri seviyede kavranıp tarihsel büyük altüst oluşlara önderlik edilmesini sağlamaktan ibarettir. Proletaryanın sınıflar mücadelesindeki konumunu kavramak ve bunun önce proletarya diktatörlüğü ve ardından sınıfların olmadığı komünist topluma ulaşmak gibi bir sürece önderlik anlamına geldiği açık olmalıdır.

Marksist parti anlayışı proletaryanın çıkarları ve eğilimleriyle gelişkin bir ilişki kurmak, tüm partisel çıkar ve eğilimlerini bu sınıfın çıkar ve eğilimleriyle belirlemek, onun dışında hiçbir çıkar içermemek-gütmemek, toplumsal gelişmeyi yöneten yasaları kavrama üstünlüğüne sahip olmak, proleter devrimlere önderlik etmek gibi temel özelliklerle tanımlanabilir. Lenin tüm bu özellikleri, onu revize eden, devrim amacından saptıran anti-Marksist akımlara karşı RSDİP özgülünde gerçeğe dönüştürmüştür. Onu diğerinden ayıran temel fikir "işçi sınıfının özgürleşmesi, işçi sınıfının kendi eseri olmalıdır" tezine bağlı kalarak, bu anlamda görevi "kitlelere rağmen" politika belirlemek değil, kitlelerde var olan devrim gereksiniminin ve yöneliminin gerçekleşmesine önderlik etmek olan bir parti fikridir. Bu parti işçi sınıfından ve genel olarak kitlelerden kopuk bir parti değildir. Lenin bu nedenle en başından itibaren komünistlerin ilk görevinin parti inşası olduğunu dile getirmiştir.

Tamamen devrimci bir parti teorisi geliştirmiştir Lenin. Bolşevik Parti de tamamen buna uygun bir partidir. Devrimci karakteri gerçek bir devrim perspektifiyle, planıyla bütünleşmiştir. Bu parti, esas olarak zora dayalı olduğu için halk kitleleri üzerinde bir zor aygıtı olan devlet sayesinde egemenliğini sürdürebildiği için burjuva iktidarın ancak bir devrimle alt edilebilir olduğunu savunur. Parti bu devrimin önderliğini yapar. Dolayısıyla mevcut düzenin yasalarını, ölçütlerini, sınırlamalarını temelden esas olarak reddeden bir devrimci partiyi tarifliyoruz. Bu partinin proletaryanın çıkarlarıyla bütünleşmesi onun olmazsa olmaz özelliğidir. Bu nedenle tam olarak sınıfın partisi olan, sınıf bilinçli bir partiden bahsediyoruz. Amacı, basitçe iktidarı almak/iktidar olmak değil, proletarya diktatörlüğünü kurmak ve ancak bu yolla mümkün olan sınıfsız bir toplumu hedefleyen bir partiden söz ediyoruz.

Proletaryanın öncü kurmayı, partisi olarak KP diğer tüm partilerden

kimliğini, amacını, niteliğini açıkça deklare ederek de ayrılır. Diğerleri genel olarak “ulusun” veya “halkın” partisi olduklarını, genel bir içerikle mevcut demokrasinin, ilişkilerin, barışın daha iyi düzeye getirilmesini amaçladıklarını iddia ederler. Oysa hepsi, birbirlerine kıyasla ileri ya da geri, başarılı ya da başarısız burjuva partileridir. Burjuvazinin çıkarlarını koruma, gerçekleştirme amacı güderler. Bu partilerin tümünde “partili” olmak elit bir tabakanın kimliği olmaktan ibarettir. Yönetici takım elit tabakanın eğilimlerine göre hareket eder; halk kitlelerinin çıkarları ve eğilimleri ise bu takımın manipüle araçlarıdır sadece. Komünist Parti kendinde vücut bulacak bu anlayışı ve buna hizmet eden çalışma tarzını bir parti zaafiyeti olarak görür ve bundan ayrılmayı, arınmayı başat görevlerinden biri sayar. “... Bir bütün olarak proletaryanın çıkarlarından ayrı ve farklı çıkarları” (Lenin) olmamak Komünist Parti’nin temel özelliklerinden biridir.

Komünist Parti’nde “partili” olmak, işçi sınıfının çıkarlarıyla bütünleşmiş tam bir dava insanı olmak demektir. Lenin’e göre proletaryanın devrimi gerçekleştirmesi iyi örgütlenmiş, profesyonel devrimcilerden meydana gelmiş, proletaryanın diktatörlüğünü benimsemiş bir KP ile mümkün olabilir. Bu anlamda KP proletaryanın öncü müfrezesidir. Bu onun proletaryanın en iyi, en ileri, en deneyimli unsurlarından oluşması demektir. Daha da önemlisi o, devrimci teori ile hareketin ve devrimin yasalarının bilgisiyle donanmadan iktidar mücadelesi yürütemez. Bu mücadeleye önderlik edemez. Kitlelerin kendiliğinden hareketine tabi olup daha ileri gidecek kavrayışa, cürete sahip değilse proletaryanın kendi kurtuluşunu ona kavratamaz. Dolayısıyla o, proletaryadan daha ileride olmalı, daha ileriye görebilmeli ve kendiliğinden hareketi proletaryanın devrimci hareketine tabi kılmalı, onu bu doğrultuda yönlendirebilmelidir. Ancak bu durumda proletarya kendiliğinden hareket tarzını aşarak çıkarları temelinde bağımsız bir siyasi güç haline gelebilir, getirilebilir. Sınıfın siyasi önderliğini yerine getirmek “sınıf bilinci” gerektirir ve bunun da işçi sınıfının çıkarlarının merkezde olduğu ama tüm toplumun dolayısıyla tüm sınıfların ilişkilerinden, eğilimlerinden, hareket tarzlarından öğrenmeyi asla ihmal etmeyen bir çalışma tarzı ile mümkün olduğu unutulmamalı. Komünist Parti’nin örgütlenme tarzı ve çalışma tarzı bunu başaracak özelliklere sahip olmalıdır ki gerçek bir Komünist Parti olabilsin.

Komünist Parti öncü müfreze olduğu kadar örgütlü müfreze de

olmalıdır. Onun, mücadelenin karmaşık sorunları karşısında doğru, uygun yöntem ve araçlarla gerekli hamleleri yapması, koşulların dayattığı gereksinimlere yanıt olacak politikaları belirleyip işçi sınıfını yönetmesi, onu harekete geçirmesi gerekir. Kitlelere mücadelenin bütün aşamalarında sorunların üstesinden gelecek, örgütlü hareket etmenin önemini gösterecek bilinci, disiplini, ruhu aşılabilmesi gerekir. Kitleleri mücadelenin gereksinimleri doğrultusunda örgütleyip seferber etmek, en basit sorunda dahi sınıf çıkarlarına göre konumlanmasını sağlamak partinin temel görevidir. Kitlelerin örgütlü hareketi sağlanamazsa onun savaş muharebelerini kazanması beklenemez. Bu aynı zamanda partinin de aynı disiplin bilinci, ruhu ile donanması ile mümkün olacaktır.

Parti salt bir fikir değildir. Parti kendisini oluşturan örgütlerin bütün olarak kurallarıyla, politikalarıyla, ilkeleriyle bir gerçekliktir, daima somut görünümle gelişen bir organizmadır. Bolşevikler ile Menşevikler arasındaki ayrımın temel nedeninin parti anlayışı ve işleyişi olduğu bilinir. Menşevikler parti üyeliği için partiyi desteklemenin, programı savunuyor olmanın yeterli olacağını, bir örgütte ve komitede aktif olmanın şart olmadığını savunmuşlardı. Böylece sınıf ile parti arasındaki farkı, partinin önderlik görevini belirsizleştirip her isteyen katılabileceği bir kulüp niteliği öngörüyorlardı. Bu niteliğin devrimi örgütleyen bir nitelik olmadığı başından açıktır. O halde amacın kitlelerin kendiliğinden hareketine bir sığınak olduğu söylenebilir. Lenin bu anlayışı "örgüt dağıtıcı" bir anlayış olarak olumsuzlamıştı: *"Martov yoldaşın görüşü açısından partinin sınırları tamamıyla belirsiz kalmaktadır. Çünkü 'her grevci' kendini parti üyesi ilan edebilir. Bu belirsizliğin yararı nedir? Bir 'ünvan'ın en geniş biçimde yayılması, zararı ise sınıf ile partiyi birbirine karıştıran örgüt dağıtıcı düşüncenin taşınmasıdır."* (Lenin, Stalin, Komintern, 1998) Bu düşüncenin işçi sınıfının ve partinin devrimdeki rolünü yadsımaya, sınıf uzlaşmacı oportünist bir sistem kurmaya varması kaçınılmazdır. Parti anlayışının devrimin temel bir sorunu olduğu buradan da anlaşılabilir. Menşevikler'in oportünist-anarşist parti anlayışına karşı Bolşevikler Marksist parti anlayışını savunmuş, geliştirmişlerdir. Lenin'in formüle ettiği Bolşevik Parti anlayışına göre parti üyesi olmak için diğer şeylerin yanında parti örgütlerinden birinin aktif üyesi olunması şarttır. Böylece parti üyesi, işçi kitleleriyle, emekçilerle ve onların çıkarlarıyla birebir ilişkilennemekte ve çalışmaların uygulayıcısı olmaktadır.

Parti, örgütlerin toplamı olarak, bu örgütler için bağlayıcı ilkelerin,

kuralların ve kararların sistematik merkezidir. Demokratik merkezizetçilik ilkesi değişmez bir Komünist Parti özelliğidir. Bu ilke gereğince azınlığın çoğunluğa, altın üste, bireyin partiye tabi olduğu; merkezin tüm kararlarının her üye ve örgütlülük için esas olduğu bir ilişki ağı örülür. "Eskiden partimiz şeklen örgütlenmiş bir bütün değildi, sadece ayrı ayrı grupların bir toplamı idi; ve bundan dolayı da bu gruplar arasında ideolojik etkileme ilişkilerinden başka bir ilişki bulunamazdı. Şimdi ise örgütlü bir parti haline geldik ve bu da bir gücün yaratılması, fikirlerin otoritesinin gücün otoritesine dönüştürülmesi, alt parti kademelerinin üst parti kademelerine bağımlı olması demektir." (a.g.e., s. 269) Eğer parti, proletaryanın devrim misyonunu gerçekleştirmek istiyorsa öncelikle buna uygun bir niteliğe, tabiki örgütlenmeye sahip olmalıdır. Bu nedenle, ayrı ayrı grupların toplamı olmak bir Komünist Parti tanımı olamaz. Böyle bir nitelikle proletaryanın devrimdeki otoritesi tesis edilemez. Ayrı grupların ideolojik olarak birbirini etkilediği ama örgütsel bir bağın, dolayısıyla bir gücün olmadığı bir toplam büyük bir savaşımın belirleyici unsuru olamaz. Proletaryayı iktidar için savaştıracak güç merkezi ve sıkı disiplinli bir güç olmalıdır. Devrim "fikirlerin otoritesi" ile yetinmez. Devrim iktidarın şiddetle örgütlendiği bir süreçtir. Fikirler buna uygun değilse dünyayı değiştirmeyi başaramazlar, dolayısıyla yorumdan ibaret olurlar. Fikirler dünyayı değiştirme eylemine dönüşmelidir. Komünist Partisi bunu başaracak özelliklerle donanmıştır.

Parti proletaryanın diğer sınıf örgütlerinden farklıdır. Proletaryanın ekonomik mücadele sürecinde geliştiğini, kendini bekleyen geleceğe hazırlandığını biliyoruz. Ne var ki bu sürecin tamamlanabilmesi parti düzeyinde bir bilinci, merkezi idareyi gerektirir. Sorun ekonomik mücadelenin iktidarın alınmasına kadar geliştirilmesi, genişletilmesidir. Parti proletaryanın diğer araçlarından farklı olarak bunu örgütlemek üzere örgütlenir. Proletaryanın mücadelesi birçok mücadele aracını gündeme getirir. Farklı alanlar ve sorunlar farklı araçlar, örgütler gerektirir. Sendikalar, kooperatifler, dernekler gibi çeşitli birlikler iktidar mücadelesinde proletaryanın dolaylı araçlarıdır. Bunlar olmadan proletaryanın sadece Komünist Parti ile mücadele etmesi ne gerçekçidir ne de doğrudur. Her bir araç, sınıf savaşında proletaryanın elini güçlendirecek, burjuvazinin sosyal dayanaklarını zayıflatacak işleve sahiptir. Komünist Partisi tüm bu araçların dolayısıyla işlevlerin proletaryanın iktidar savaşımında büyük öneme sahip olduğunu bilir. **Bu örgütlerin, araçların faaliyetlerini iktidar mücadelesi doğrultusunda**

sürdüremelerini sağlayacak "gereken deneyime sahip olduğu için, yalnız bu genel çizgiyi hazırlamaya yetenekli olmakla kalmayan, aynı zamanda yeterli otoriteye de sahip bulunduğu için bütün bu örgütleri, yönelim birliğini sağlamak ve aykırı hareketleri gidermek üzere bu çizgiyi uygulamaya sevk etmeye yetenekli olan o merkezi örgüt" (Lenin, Stalin ve Komintern, 1998, s. 271) Komünist Partisi'dir. Parti, proletaryanın "partisiz örgütleri"ne önderlik edecek deneyime, yetkinliğe, otoriteye sahip işçi sınıfının bütün unsurlarının bir merkezidir. İşçi sınıfı örgütlerinin farklı alanlardaki mücadelesinin merkezi bir çizgi doğrultusunda örgütlenmesi ve partinin çizgisine yaklaştırılması, parti ile ilişkilerinin güçlendirilmesi ancak böyle bir merkez tarafından sağlanabilir. Proletaryanın devrime önderliğini merkezileştirmek ve "... Partisiz örgütleri, partiyi sınıfa bağlayan yardımcı organlar, volan kayışları haline getirmek" böyle mümkündür. Bu bakımdan parti, partisiz örgütlere "proletaryanın sınıf birliğinin en üst biçimi"nin siyasi önderliği demektir.

Komünist Partisi parlamento fonksiyonunun bir eklentisi ve bu mücadelenin bir aracı olarak düşünülemez. II. Enternasyonal partileri tam da böyle düşündükleri için yozlaşmış sosyal-şoven partilere dönüştüler. Komünist partiler birer savaş aracı değil de sınıf uzlaşmacılığının aracı olarak hareket ettiklerinde savaşın en açık, en keskin ve şiddetli döneminde proletaryanın devrimci savaşımına önderlik edemediler. Stalin, II. Enternasyonal partilerinin, bu durumdan dolayı iddia ettikleri misyondan uzaklaştıklarını; "proleter hareketin yeni görevleri yerine getirmek üzere yeni tipte partiler kurmak zorunda olduklarını belirtmiştir. Çünkü yeni dönem sınıfların açıktan çatışması dönemidir; proletaryanın devrimci eylemleri dönemi, proletarya devrimi dönemi, güçlerin emperyalizmi devirmeye, iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesine doğrudan hazırlanması dönemidir." (a.g.e., 1998, s.264) Yeni dönemin görevleri proletaryayı temsil etmeyen, proleter olmayan yozlaşmış partilerle yerine getirilemez. Dolayısıyla proletaryaya görevlerine önderlik edecek devrimci partiler örgütlemek olmazsa olmazdır, aksi takdirde "... emperyalizmi devirmek proletarya diktatörlüğünü kurmak düşünülemez bile." (a.g.e., s.264)

Lenin yoldaş Stalin'in bu belirlemelerini Ekim Devrimi ışığında, Rusya'ya proletarya diktatörlüğünün uygulanması sürecinde, bir yol gösterici olarak önemle ortaya koymuştu: "Yineliyorum; Rusya'da muzaffer

proletarya diktatörlüğü deneyimi düşünmesini bilmeyen ya da bu sorun üzerinde düşünecek durumda olmayanlara, mutlak bir merkezîyetçiliğin ve en sıkı disiplinin, burjuvazi üzerinde zaferin temel koşullarından biri olduğunu anlaşılır şekilde gösterdi.” (Lenin, 1997, s.72-73)

Bu yeni dönemin, proleter devrimler çağının partisi Leninist ilkelerle geliştirilmiş KP'dir. Bu parti proletarya diktatörlüğünün aracıdır. O, bu özelliğini açıkça ilan eder. Proletarya iktidarını kurmak için sınıfın bütün güçlerini tek bir merkezde toplamak ve proleter olmayan kitlelerle de en geniş emekçi kitlelerle de bağ kurmak onun temel özelliğidir. En sıkı disiplin ve merkezîyetçiliğin burjuvaziye alt etmek için zorunlu olduğunu tüm devrimler somut olarak ispatlamıştır. Lenin'in, Ekim Devrimi'nin tüm ülkeler için geçerli olacağını ilan ettiği bu özellikleri, geçerliliğini, öneminden hiçbir şey yitirmemiş olarak korumaktadır.

Lenin bu özelliklerin yaratılması ve en zor koşullar altında korunabilmesine yönelik açıklamasıyla bu konuda kavrayışımızın derinleşmesine hizmet etmiştir. O bunun Bolşevizm'in tüm tarihi ile anlaşılabilir olduğunu belirtmiştir.

Eğer Bolşevizm, 1917-1920 yıllarında, son derece zor koşullar altında en katı merkezîyetçiliği ve demir bir disiplini yaratabilmiş ve başarı ile uygulayabilmiş ise bunun nedeni sadece Rusya'nın bir dizi tarihsel özelliğinde yatmaktadır.

“Bir yandan Bolşevizm 1903'te Marksist teorinin granit temelleri üzerinde yükseldi. (...) Biricik doğru devrimci teori olarak Marksizm'e Rusya gerçekten acı çekerek ulaşmıştır; yarım yüzyıl boyunca eşi görülmedik acılar ve özverilerle, eşsiz devrimci kahramanlıklarla, inanılmaz enerji ve özverili arama, öğrenme, pratikte sına, düş kırıklığı, Avrupa deneyimi ile doğrulama ve karşılaştırma yoluyla ulaşmıştır. (...) 19. yüzyılın ikinci yarısında, dünyada hiçbir ülkenin sahip olmadığı kadar zengin uluslararası ilişkilere, devrimci hareketin bütün biçimleri ve teorileri hakkında mükemmel bilgiye sahipti(k).”

“Öte yandan, teorinin bu granit temeli üzerinde yükselen Bolşevizm deneyim zenginliği yönünden dünyanın hiçbir yerinde eşi olmayan 15 yıllık (1903-1917) bir pratik tarih yaşamıştır. Çünkü bu 15 yıl boyunca başka hiçbir ülke Rusya'nın yaşadığı devrimci deneyimi, hareketin çeşitli biçimlerinin; legal ve illegal, sakin ve fırtınalı, yeraltında ve açık, çevre

ve kitle hareketi, parlamenter ve terörist biçimlerinin değişimindeki hızı ve çeşitliliği yaklaşık bir boyutta bile yaşamamıştır (..) ve Amerika ile Avrupa'nın politik deneyimlerinin 'son sözünü' özel bir gayret ve başarıyla benimsemiştir." (Lenin, 1997, s.77-78)

"Granit temeller" e sahip bir teori ve onun hemen her düzeyde sınındığı muazzam bir tarih bize KP'nin temel özelliklerinin evrensel geçerliliğini öğretmiştir. Marksizm'in gelişim sürecinde ve sonrasında da gerek Leninizm gerekse de Maoizm süreçlerinde bu gerçekliğe itirazlar, olumsuz eleştiriler olmuştur. Özellikle küçük burjuva radikalizminin bu alanda dikkate değer bir karşı akım olduğunu asla unutmamalı, bu akımla mücadeleyi ihmal etmemeliyiz... Hiç kuşkusuz bu ve diğer türden akımların KP içinde de boy verebileceği hatta boy verdiği inkar edilemez bir gerçekliktir. Bunun temel nedeni KP'nin varlığıdır. Var olan herşey gibi KP de zıt kutuplar taşır. Komünist çizginin varlığı onun karşıtını da aynı anda var eder. Karşıt kutuplar her varlığın var olma koşuludur. Dolayısıyla komünizm karşıtı çizginin KP'deki varlığı nesnel bir olgudur. Bu çizginin pratikleşmesi, gelişmesi, egemenleşmesi devrimci teorinin onunla mücadelesine bağlıdır. Lenin ve Stalin bu çizgiye karşı komünist çizginin amansız savunucusu uygulayıcısı olmayı başardılar. Onlar komünist çizginin egemenliği, uygulanacak tek çizgi olması için verdikleri mücadele ile muazzam bir teori ve pratik üretmeyi de başardılar. Mao Zedung'un geliştirdiği iki çizgi mücadelesi onların başarılarının teorisi olarak tanımlanabilir. Mao'nun bu teori ile Komünist Parti'de burjuva çizgiyi meşrulaştırdığı iddia edilir. Oysa o, bu iddianın aksine, burjuvazi ile mücadeleyi en ileri seviyeye taşımıştır. Öyle ki KP'yi ele geçiren burjuva çizgi BPKD'de bu teori uygulanarak alt edilebilmiştir.

KP ancak bir çelişki olarak kavranabilir. Onu çelişki olarak kavramayan her teori çürümeye, yozlaşmaya, mağlup olmaya mahkumdur. Bu kavrayış ne katı merkezizetçilik ile en sıkı disiplin anlayışıyla uyumsuzdur ne "hiziplerin varlığı ile bağdaşmayan" parti anlayışıyla... Herşeyden önce parti proletaryanın çıkarları temelinde birlik ve disiplin demektir. Hizipler ise bu birliğin ve disiplinin inkarı demektir. Bu sebeple hiziplerin varlığı parti ile bağdaşmaz diyoruz; başka bir ifade ile partinin varlığı hizipleri yadsır! Proletaryanın birliği, disiplini irade ve eylem birliğinin tam ve koşulsuz sağlanmasına dayanır. **"Bu öyle zorunlu bir şarttır ki onsuz ne birleşmiş bir parti ne de demir disiplin düşünülebilir."** (Stalin, 1998, s.275) Parti, eleştiri ve fikir mücadelesi temelinde

gönüllü, bilinçli irade ve eylem birliğinden güç alır. Gönüllü ve bilinçli olmayan disiplin nihayetinde birliği bozan etkilere neden olur. Bu durumda güçlü bir birlik sağlanamaz ve proletaryanın davası zarar görür. Partiyi fikir mücadelesinden ibaret gören, bununla hareket kapasitesini sınırlayan, onu bir tartışma kulübüne çeviren anlayışlar proletaryanın davasını olumsuz etkilerler. Partiyi savaşın dışına iter, sınıf mücadelesinin sorunlarına yoğunlaşmaktan alıkoyarlar. Oysa partinin karşılaştığı sorunların üstesinden gelebilmesi, mücadeleye önderlik edebilmesi için tek bir çizgide birleşmesi gerekir. Bunun için *“fikirlerin gücün otoritesine dönüşmesi” gerekir. KP tüzüğü, programı, ilkeleri ve işleyişiyle bu otoritenin temsilcisi, bu anlamda fikirlerin otoriter fikridir! “Proletarya Partisi’nin demir disiplinini, özellikle onun diktatörlüğü sırasında azıcık da olsa zayıflatan kimse, gerçekte proletaryaya karşı burjuvaziye yardım eder.”* (Lenin, 1998, s.275)

Hiziplerin varlığı KP disiplinini zayıflatan “partiye rağmen parti, merkeze rağmen merkez” birçok grubun türemesi, irade ve eylem birliğinin bozulması demektir. Bu durumdaki bir KP ne sınıf mücadelesindeki rolünü oynayabilir ne de proletarya diktatörlüğünü sağlamlaştırıp ilerleyebilir. Dolayısıyla “hizip özgürlüğü” her bakımdan proletaryanın amaçları ve ilkeleriyle bağdaşmaz bir anlayıştır. Lenin bunu net bir biçimde “parti birliği üzerine karar”da formüle etmiştir: “Parti birliği” “irade birliği”nin düşmanı ve engeli olarak her türlü hizbin bastırılması “şu ya da bu platform üzerinde kurulmuş bütün grupların hemen dağıtılması” kararı bu bakımdan büyük öneme sahip bir belgedir.

KP’de burjuva çizgi komünist çizginin varlığı ile kavrandığında, hiziplerin kaynağı olan küçük burjuva kesimlerin eylemleri çok daha derinden çözümlenebilir ve burjuva görüşlerle mücadele çok daha güçlü ve her dönem için uyanık bir bilinçle verilebilir. “Hizipçiliğin ve çürümenin kaynağını, örgüt dağıtıcılığının ve partinin içten parçalanmasının kaynağını esas olarak onlar oluşturur” derken Stalin yoldaş bu kesimleri işaret etmişti. Bu konuda yaklaşımımız aynıdır. İki çizgi mücadelesi ile bu kesimlerin KP’de belirtilenin de ötesinde bir tehlike, bir tehdit olduğunu kavramış oluyoruz...

Anlatmaya çalıştığımız Komünist Partisi’nin temel özellikleri günümüzde ve daha uzun bir süre evrensel olmayı sürdürecektir. Proletaryanın

varlık biçimleri üzerine yapılan “yeni” yorumlar, gelişen yeni mücadele biçimleri asla bu özelliklerin olumsuzlanmasını gerektiriyor. Aksine güçlü, çok daha örgütlü burjuvaziye karşı söz konusu özelliklerin daha etkili ve ısrarlı savunusu geliştirilmek zorundadır. Proletaryanın zaferi ve proletarya diktatörlüğünün başarısı için bu şarttır.

Kaynakça:

Lenin V.İ., (1997), Marks-Engels-Marksizm, Üçüncü Basım, Sol Yayınları, Ankara

Lenin, Stalin ve Komintern, (1998), Parti Öğretisi Üzerine, İnter Yayınları, Ankara

Lenin V.İ., (1997) Seçme Eserler C.10, Birinci Basım, İnter Yayınları, İstanbul

Stalin J. (1991) Eserler, C.8, Birinci Basım, İnter Yayınları, Ankara

Marks K. Engels F., (2014) Komünist Parti Manifestosu, Birinci Basım, Umut Yayımcılık, İstanbul

“Sınıf Mücadelesi Uzun Solukludur, Partimiz Bu Topraklarda Devrim Mücadelesinin Önderidir ve Ona Göre Şekillenecektir!”

“ (...) KP güçlü bir birlik etkili mücadele koşullarına iki çizgi mücadelesini layıkıyla yürütmesi halinde ulaşır. Bunlar savunduğumuz genel doğrulardır. Hizip ile iki çizgi mücadelesi birbiriyle karıştırılmakta ortaya çıkan hizbin, bir iki çizgi mücadelesi olduğu sanılmaktadır. Oysa birliği esas alan iki çizgiyle, birliği parçalayan hizipçilik karşıt iki ayrı durumdur.

Partimiz oldukça uzun sayılabilecek bir süreç boyunca bir iç karmaşa ve kaos yaşamıştır. Bu, çok yönlü ve boyutlu olarak, birikmiş bir dizi sorunun, gerçekleşmeyen bir dizi iç mücadelenin, alttan alta şekillenmiş yön ve karakter kazanma arayışına girmiş birçok siyasal-ideolojik ayrışmanın gerçekleşmesine, bu uzun tartışma süreci boyunca biçim almayı bekleyen arayışların belli oranda sistematize olmasına neden olmuştur. Hiç kuşkusuz bu sınıf mücadelesinin süregiden

*Bu yazı elimize e-posta yoluyla ulaşan Proletarya Partisi'nin Kasım 2017 tarihli açıklamasından alıntılanmıştır.

karakterine de uygundur. Bu ayrışma netleşmiş, köşeleri belirginleşmiş çizgilerin oluşmasını da getirecektir. Parti içindeki mücadelede tohum halinde olan, alttan alta beslenen farklılaşmalar belirli koşullar altında serpilme olanağı da kazanmıştır. Kuşkusuz tahribi yüksek, ders ve deneyimlerle dolu bir süreç yaşanmıştır. Önümüzde artık bu sürecin ders ve deneyimlerini sentezlemek, içselleştirmek ve devrimci iddiamızı kuşanarak yürümek kalmıştır. Yaşanan süreci özetlemeyi ve kavratmayı amaçlayan bir yaklaşımla ortaya koymaya çalışacağız.

Partimiz içinde yaşanan gelişmeler ve ayrışmaya dair *“son bir açıklama”* yaparak devrimci, demokrat ve ilerici kamuoyunu bilgilendirmek ve yönelimimizi çizmek bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. Zira yaşanan ayrışmaya dair bütünlüklü bir bilgilendirme yapmanın yanında, partimizin sınıf mücadelesinin görevlerine odaklanacağı bir yönelime hızla sokulması açısından da bu açıklamayı önemli görüyoruz. Kamuoyuna yansıyan/yansımayan boyutuyla ana hatları ve dönüm noktalarını tespit ederek süreci bütünlüklü bir değerlendirmeye tabi tutacağız. Son yaşanan gelişmelerin ne anlam ifade ettiği, parti kamuoyumuza ne anlatmak istediğimize dair de perspektifimizi ortaya koyacağız. Zira artık gelinen nokta tüm cepheleri ve hatları çizilmiş, örgütsel ayakları oturmuş, siyasi-ideolojik çizgileri belirginleşmiş net bir ayrışma durumudur. Bu tabloda partimizden bir hizip çalışmasıyla ayrılan grubu nasıl tanımladığımızı, ilişkilennemizin ve yaklaşımımızın ne olacağını, bu gruba dair siyasal-ideolojik tanımlamamızın ne olduğunu yeniden ve bütünlüklü ilan etmemiz gereken bir aşamaya gelmiş bulunuyoruz.

Hizipçilik Olgunlaşırken

Partimiz oldukça önemli bir oturma sürecini uzun sayılacak bir süre örgütlenme evresi geçirmiştir. Bu süreç aynı zamanda bir çizgi mücadelesi şeklinde de yansımıştır. Ancak önderlikte kimi zaman örtülü kimi zaman ise açık yürüyen bir mücadele daha öncesine dayanmaktadır. Partimiz oturma sürecinin son evresine gelmiş, kolektifin yeni siyasal-ideolojik-örgütsel yönelimini belirleyecek iradeyi şekillendirecek bileşenler ortaya çıkmıştır. Ancak bu 2015 yılında bir düşman operasyonu ile sabote edilmiştir. Sorunların biriktiği, büyüdüğü, sürece yeni bir soluk ve motivasyon katacak, partinin yönelimini daha da berraklaştıracak bu olanağın, hesaplaşma zemininin ortadan kalkması kolektifimiz için hiç de iyi olmayan bir sürecin başlangıcına neden olmuştur. Partimizin

süreci operasyonla sabote olsa da bu süreci toplayacak ve yeniden tesis edecek bir önderlik boşluğu hukuken oluşmamıştır. Ancak güvensizliklerle beslenen, üstü kapatılmış sorunların patlak verdiği nokta da yine önderlik bileşeni olmuştur.

Geldiğimiz aşamanın, *birinci dönemeç noktası* partinin sürecinin sabote edilmesi iken *ikinci dönemeç noktası* önderlikte patlak veren sorunlar olmuştur. Önderlikte yaklaşık üç dönemdir kesintisiz yer alan ancak partinin hiçbir sorununu sahiplenme cesareti gösteremeyen bir yaklaşımın, parti önderliğinin kalan diğer bileşenlerine karşı “*kompro, darbe, şaibe ve hizipçilikle*” malul girişimi, 2015 Haziran ortasında ortaya çıkmıştır. Bu girişim, bir kısım parti üyesi ile yapılan mektuplaşmada ortaya çıkmıştır. Söz konusu girişimin sahibi bir yandan muhatabı olan MK (Merkez Komite) üyelerine süreci tüm sorunlara ve farklı düşüncelere rağmen ortak karşılamak gerektiğini ‘vurgularken’; diğer yandan bir kısım parti üyesine yazılan mektupta ise “partiyi ele geçirmeyi içeren” bir darbe planı sunulmakta, komplonun nasıl örüleceği izah edilmekte ve henüz “kanıtlamadığı” ama emin olduğu “ajanlık” iddialarını dillendirmektedir. Bir kısım parti üyesine yazılan bu mektubun, işleyişin doğal seyrine uygun olarak, diğer MK üyelerine ulaşmasıyla birlikte parti içindeki kriz ayyuka çıkmıştır. Bir alanda bulunan MK üyeleri ve yedek üyeleriyle birlikte* sürecin nasıl örgütleneceğine dair yapılan Haziran (2015) toplantısında bu komplonun ve darbe girişiminin mahkum edilerek partiye açılmasına ve ilgili MK üyesinden özeleştirici talep edilmesine karar verilmiştir. Bu şekilde komploculuk ve darbecilik partiye sunulmuş, sorun partiyle tartışmaya açılmıştır.

Parti içinde aynı zamanda, sürecin engellenmesi sonucu ortaya çıkan “çalışma tarzı” ve “sürece önderlik etme yöntemi” tartışması da başlamıştır. Ancak bu tartışma, kolektif önderlik sorumluluğu ve parti kadrolarının ortak sorunu olması gerçekliğinden çıkarılmış; yine sorumluluğu parti içindeki bir kısım MK üyesine mal edecek bir yöntemle ele alınmaya çalışılmıştır. Bu tartışma bir yandan, seçilmiş MK üyelerinin “iradesiz” olduğu gibi net bir “tutum” dönüştürülmüş,

*Bu toplantının yapılması için en fazla ısrar eden ve toplantıya katılan parti üyesi ayrışma gerekçelerinden biri olarak bu toplantıyı göstermektedir. Örgütlenmesi için ısrar ettiği, parçası olduğu bu toplantıyı darbeci girişim olarak tanımlamaktadır. Deyim yerindeyse devrimci samimiyet testinden geçememiş, sınıfta kalmıştır.

bu "partililer" bir yandan da seçilmiş MK üyelerinin iradesini "biraraya gelemedikleri" gerekçesiyle tanımama noktasına gelmişlerdir. Aynı zamanda MK tarafından atanmış bir yedek MK üyesi, aslında kendisinin MK olarak atandığını iddia etmiştir. Yedek olarak atandığı ve faaliyet yürüttüğü dönem boyunca MK'da ne bir şehitlik ne de bir tutuklanmayla bir boşalma olmadığı halde, bunlar açık açık anlatılmasına rağmen bu tutumunda ısrar etmiş, bu da yaşanan krize eklenen bir halka olarak parti sorunları içine girmiştir.

Bu aşamada gelinen nokta önderlik için şöyledir: MK üyelerinden biri görev ve sorumluluklarını terk ederek mücadeleden uzaklaşmıştır. Bir diğeri "komploculuk ve darbencilik" girişimi ile suç işlemiş ve bu suçlarına daha sonrasında alanlara yazdığı mektuplarla devam etmiştir. **Bu tablo partide, hukuken olmasa da fiilen MK iradesinin önderlik edeceği şekilde bir araya gelme sorunu yaratmıştır.** Bir yandan da MK üyesi olmadığı halde MK yetkileriyle hareket eden yedek MK üyesi sorunu baş göstermiş, yine bir kısım parti üyeleri bir araya gelememe durumunu gerekçe göstererek, partiyi yaşanan krizden her şeye rağmen çıkarmaya çalışan MK üyelerini, "iradeyi" temsil etmedikleri gerekçesiyle tanımama yaklaşımı geliştirmiştir.

Bu tablo adeta partinin "önderliksiz" bir şekilde çırpınmasına, dağılmasına ve süreci karşılayacak bir merkezi yapıdan mahrum olmasına zemin sunmuştur. Önderliği tanımama tutumu alanların bir kısmı ise MK yedek üyesi konumundadır. "Beğenmedikleri", "eleştirdikleri" MK üyeleri ile çalışmayacaklarını adeta pratikleriyle, tutumlarıyla deklare eden bir konumlanış olarak MK'yı tanımadıklarını ilan etmişlerdir.

Parti içi tartışmalar birkaç ay içinde ciddi boyutlara ulaşarak, sorunların çözümüne dönük eleştiriler yerine partiyi krize sürükleme tehditleri baş göstermiştir. Parti açık bir şekilde önderliksiz bırakılmayla çalışılmış, süreci yönetme kriziyle yüz yüze kalmıştır. Bu tablo içinde partinin iradesini en sağlıklı şekilde yeniden tesis etme zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Partinin genel eğilimi; tartışmaların derlenip toplanması ve tüm partiye açılması şeklinde olmuştur. Bu tartışmalar, parti önderliğinin; tüzüğün gereklerine uygun bir biçimde ve kolektifin sağlıklı şekilde sürece yön vermesini sağlayacak bir önderliğin tesis edilmesi tartışmalarıyla birlikte partiye açılmıştır. Önderlik krizinin aşılması yönünde atılan adım aynı kesim tarafından "bunun yapılması hataydı, iradesiz önderliğin yapma yetkisi

yoktu” şeklinde bir tartışmayla boğulmaya çalışılmıştır. Parti MK üyeleri, partiye açılması zorunlu hale gelen ve genelin istediği tartışmayı iç yayın vasıtasıyla partiye açmıştır. Bu yayın hazırlandığı süreç boyunca parti içinde boy veren “muhalefetin” bir kısmı, bu tartışmaların uygun şekilde ve hiyerarşi düzleminde partiye açılmaması durumunda kendilerinin fiilen açacağını, tüm yazıları, belgeleri ulaşabildikleri tüm partililere ulaştıracakları yönlü tehditler savurmuştur. Bu kesime Troçkist muhalefet dememizin en temel nedeni süreç boyunca bu tutum içinde olmalarıdır. İstedikleri şey, istemedikleri kişiler tarafından gerçekleştirilginde daha önce istedikleri şeye de muhalefet eden yani kendi kendine muhalefet etmeyi başaran bir çizgi sürecin her aşamasında karşımıza çıkmıştır. Bu açıdan söz konusu kesim *Troçki’nin muhalefet biçiminin* yaşatılmasında eşsiz bir çaba, yüksek bir azim içinde olmuşlardır.

Hizipçi anlayışın eleştiriyi yöntemi tıpkı Troçkizm’in yıkıcılığı gibidir. Mao Zedung yoldaş, *“Parti İçindeki Yanlış Düşüncelerin Düzeltilmesi”* adlı makalesinde “Özel eleştirilere, belirsiz ve temelsiz konuşmalara ya da kuşkuculuğa gelince parti içinde bu gibi uygulamalar genellikle ilkesiz tartışmalara yol açar. Ve parti örgütünü içinden yıkar” tespitini yapmaktadır. Mao yoldaşın parti içi mücadelede özetlediği bu deneyim partimizin başına gelmiştir. Hizipçi anlayış süreç boyunca belirsiz ve kanıtlayamadığı iddialar getirmiş, altını dolduramadığı siyasal-ideolojik belirlemeler yapmış, talep ettiği pratikler gerçekleştiği noktada dahi “muhalefet” etmekten kaçınmamıştır. Bu tutum bir dönem boyunca karşımıza; ilkesiz tartışmalara doğru evrilen, anlayışları değil kişileri tartışan, olanı değil niyetleri masaya yatıran, gerçekliğe değil kendi hayal dünyasındaki kurgulara inanan bir profil çıkarmıştır. Bu durum parti örgütlülüğümüzü doğal olarak içerden yıkmaya girişimine dönüşmüştür.

İç Sorunlar Partiye Açılırken, “Muhaliif” Paydaşlığın Hiziple Örgütlenme Evresi

Nihayetinde Kasım (2015) ayında Komünist’in 72. sayısı çıkarılmıştır. MK çoğunluğunun önderliğiyle partiye açılan tartışma iki noktaya odaklanmıştır: *Birincisi*, parti önderliğinin yeniden ve işlevli şekilde tesis edilmesi; *ikincisi*, parti içi tartışmaların partiyi güçlendirecek ve pekiştirecek zeminde yapılması. Bu tartışma aynı zamanda MK çoğunluğunun, tartışmaya mahal vermeyecek şekilde önderlik sorununu partiyle çözmesi şekline bürünmüştür. Açık istifasını vermeyen

ancak mücadeleden kopan MK üyesi ve suç işleyen bir başka MK üyesi hakkında bilgi ve deliller sunularak PMK ve parti üyeliklerinin sonlanması talep edilmiştir. Bu durumda, fiilen yaşanan ve bu soruşturmanın MK üyeliğinden düşürülme ile sonuçlanması halinde hukuki olarak da ortaya çıkacak olan irade sorununu çözüme yönlü partiyi dahil eden bir öneri gelmiştir. **MK üyeleri, yedek üyeleri asil yapma yetkisine sahipken bu yetkisini kullanmaksızın var olan gerçeği tanımlayarak bir öneri getirmiştir. Bu öneriye göre, mevcut yedeklerden bir kısmının MK üyeleriyle uyumlu olmadığı, çalışma iradesi göstermediği; buna uygun olarak partiye, yedek üyelerden sadece bir kısmının MK'ya atanarak irade sorununun çözüleceği ifade edilmiş, tüm partiyi de içine katarak bu önerinin parti tarafından onaylanması talep edilmiştir.** Burada hemen bir noktayı belirtelim: Yedek üyelerin tamamı 8. Konferans'ta değil, Konferans'ın verdiği yetkiyle PMK tarafından atanmış yedek üyelerdir. Bu gerçeklikte, asil üyelerde boşalma olması durumunda yerine yedek üyelerin hangisinin MK'ya alınacağıнын yetkisi konferansta PMK'ya verilmiştir, tasarruf da ona aittir.

Bu tartışma Kasım'dan (2015) itibaren başlamış, partimiz tartışmanın sonuçlarını ancak Eylül 2016'da netleştirebilmiştir. Tartışma sonuçlanana kadar, her MK üyesinin parti programı, 8. Konferans iradesi ve belirlenmiş yönelim doğrultusunda kendi alanlarına önderlik etmeleri ve alan komitelerinin bu hiyerarşiye uygun olarak hareket etmeleri bir görev ve sorumluluktur.

Ancak parti içi tartışmalar, tüm partiye aktarıldıktan ve genel düşünceler görülmeye başladıktan sonra kolektifimizde yaşanan "muhalefet" ve "memnuniyetsizler" bileşenleri farklı saikler ve yaklaşımlarla da olsa birbirleriyle ilişkiye geçerek, muhalefet gücünü adeta hizbe çevirmişlerdir. **Bu süreç boyunca partide egemen olan anlayış anarşizm olmuştur.** Bu bileşenler gizli bir şekilde ortaklaşma sürecini örgütlerken, aynı zamanda "iradesizlik" tartışmaları ekseninde MK üyelerinin önderliğini yok sayan tutumlarını devam ettirmişlerdir.

Kuşkusuz sadece bununla yetinilmemiş, belirledikleri ve "güvendikleri" parti ileri militanlarına da disiplinsizlik yapılarak partinin bu sorunları açılmıştır. Bu bağlamda parti tabanı 2016'nın başlarından itibaren parça parça parti sorunlarına vakıf olmaya başlamıştır. Özellikle yurtdışı merkezli bu hizip çalışması, Mayıs (2016) ayında yaptıkları "gizli"

toplantı ve dağıttıkları belgeler ile “suçüstü” yakalanmıştır. Sadece parti üyelerinin okuması gereken belgeler, hizip tarafından broşür şekline getirilerek parti taraftarlarımıza dağıtılmıştır. Üstelik içlerinden bazıları partiye dahi ulaştırılmamış belgelerdir. Kimi parti üyeleri ve hatta MK üyeleri parti içi tartışma yazılarını taraftarlarımıza dağıtılmış broşürde ancak görebilmiştir. parti içi tartışmalar artık bu aşamadan sonra hizip mekanizmasının hiyerarşisi içinde tüm tabana doğru yayılan bir çalışmaya dönüşmüştür. Yine kendilerine yakın taraftar, sempatanlarla kitle toplantıları düzenlemiş, yıllardır var olan alan önderlikleri birçok bölgede yok sayılarak bu faaliyetler örgütlenmiştir.

Mayıs 2016 hizipçi faaliyetin gizlenemeyecek derecede açık hale geldiği bir dönemeçtir. Buna rağmen parti önderliği ve parti disiplinine tabi olan bileşen, bu hoyrat, anarşizmden devralınmış, parti disiplini ve anlayışıyla örtüşmeyen tutumları iki çizgi mücadelesinin konusu olarak görmeye devam etmiştir. **Hizip çalışması kendi disiplinini, kendi örgütlü yapısını kurmasına, ikili bir yönetim anlayışı oluşturmasına rağmen parti iç tartışmaların ve irade sorununun çözülmesinde ısrarlı ve kararlı olunmuştur.** Ancak parti tabanına tek taraflı yayılmış bilgilerin yanıtları aynı kesime partimiz hiyerarşisi ve disiplinine uygun olarak resmi imzalarla sunulmuştur. Açık ve hiçbir şekilde gizlenemeyecek biçimde ortaya çıkan hizip çalışmasına rağmen parti, süreci, birliği bozmayacak şekilde yönetmeye devam etmiştir.

Hizbin Partiden Ayrılma Noktasında Kararlaşması ve “Abbas Yolcu”ların Yolculuğu

Ekim 2016’da *parti iradesine** sunulan önderlik sorunu çözüme kavuşmuş ancak bundan önce kimi gelişmeler de söz konusu olmuştur. Soruşturmaya tabi olan MK üyelerinden biri Eylül 2016 tarihinde partiye istifasını sunmuştur. İstifasını “2016 Temmuz-Ağustos ayından itibaren 8. Konferans’ın seçtiği ve yönetici olarak kabul ettiği hiçbir PMK üyesinin partiyi yönetme hakkı yoktur ve hiçbir yetkisi kalmamıştır” diyerek ilan etmiştir. Bunun yanında kimi alanlara yazdığı mektuplarda “2016 Temmuz-Ağustos ayından itibaren hiçbir komitenin ve ... PMK üyesinin partiyi yönetme yetkisi kalmamıştır. Başta ... PMK üyesi olmak üzere

*Parti iradesine başvurmak; tüm parti üyelerinin görüşü alınarak işletilen karar süreçleridir. Alınan kararlar MK’nın da üstünde, konferans ve kongre kararı hükmündedir.

kimsenin yönetme hakkı kalmamıştır. ‘...’ gelip, sizlere şeflik-patronluk taslarsa restinizi çekin. Ne onun ne de ...’nın hiçbir yönetme hakkı kalmamıştır. Bu bilgilere sahip olarak hareket etmeni talep ediyoruz.” (eril bir dille, çirkin ve aşağılama amaçlı kullanılan sıfatlar tarafımızca kaldırılmıştır) diyerek partiyi önderliksiz şekilde kaosa sürüklemeyi hedeflemiştir. **Ancak her şeyi kendiyile başlatan ve sonlandıran bu anlayış partimizin tüzüğünü unutmıştır.** Yine parti içinde demokratik bir şekilde yürüyen irade tartışmasını yok saymıştır. Parti tüzüğümüzün hükmü bu istifayla MK’nın işlevini yitirmeyeceğini net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Partinin ilgili tüzük hükmü: **“MK tüm yedek üyelerin sırayla katılımına rağmen irade yitimini aşamazsa, asil üye sayısının üçte birini alt organlardan bünyesine katabilir. Bundan sonra irade sorununun yeniden oluşması halinde, çözüm yöntemi için parti iradesine başvurulur.”** şeklindedir. Yoruma mahal bırakmayacak biçimde, böylesi bir istifa durumunda “iradenin” yitirmeyeceği ve çözüm yolları ortaya konmuştur. Ancak tüzüğe ve işleyişe rağmen partinin yaşadığı ayrışma bu istifaya dayandırılmıştır. Zira 10 Şubat 2017 tarihli Ortadoğu Bölge Komitesi, TMLGB, Kadın Komitesi, Enternasyonal Büro, Geçici Yurt Dışı Komitesi ve ... Komitesi imzalı **“Hizip Tartışmasına Karşı Ortak Açıklama”** başlığıyla yapılan değerlendirmede, **“Eylül 2016 tarihi itibarıyla MK içinde yaşanan istifa nedeniyle parti tüzüğümüzün ilgili maddesince MK iradesini yitirdiği için hiç kimsenin MK adına hareket etme ve MK imzası kullanma yetkisi kalmamıştır. Dolayısıyla bu tarihten itibaren MK adıyla yapılan açıklamalar, atılan adımlar/alınan kararlar geçerli değildir!”** denmektedir. **Bu tutumun kendisi parti karşıtıdır, partinin açık tüzük hükümlerine ve tüzüğün partiyi önderliksiz bırakmama anlayışına karşı açılmış “anarko-liberal” bir savaşımdır.** Partimiz bu anlayışı kabul etmediği, tüzük hükümlerine bağlı kaldığı için adeta suçlanmakta, mahkum edilmekte ve söz konusu durum ayrılmanın gerekçesi yapılmaktadır(!) Hatta bu hizipçi anlayış parti tüzüğüne sadık kaldığımız için bizi partiden “ayrılmakla” suçlamaktadır.

Eklettizmden malûl hizipçi anlayış, MK iradesinin kalmadığını daha sonraki açıklamalarında başka gerekçelere de dayandırmıştır. Adeta ‘sağdan soldan’ aldığı akıllarla, yeni fikirlerle hizipçiliğine ve partiden kopuşuna gerekçe uydurmaya çalışan bir yaklaşım söz konusudur. Daha sonraki açıklamalarında, **“Tüzüğün ve parti iradesinin MK’ya**

verdiği sürenin 2014 sonlarında aslında dolduğunu, MK'nın iradesini kaybettiğini” ifade etmiştir. Bu -parti üyelerinden oluşan- hizipçi anlayış 2014'ten bu yana tüzüğün ihlal edildiğini ifade etmektedir. Peki ne zaman bunu fark etmişlerdir? Ekim 2017'de... Söz konusu olan uyandığı her sabah aklına yeni şeyler gelen, başka bir sabah uyandığında bir önceki gün bu fikrin aklına neden gelmediği ile hayıflanan bir ciddiyetsizliktir. Hizipçi anlayış parti sorunlarını tartıştığının farkında değildir. Hizipçiliği her açıklamasında itiraf eden durumunu, bu hizipçiliğe gerekçe uydurmak için çırpındığını 'görememektedir'.

2014'ten itibaren PMK'nın görev süresinin dolduğu tartışması manasız ve saçma bir tartışmadır. Partiye yönelik bir operasyonla yüz yüze olma durumu göz ardı edilmektedir. Yine gerçekleşemeyen merkezi oturumla, oluşan yeni ve olağandışı koşullarda, kalan PMK üyelerinin parti iradesini temsil noktasında sorun yaşamayacağı gerçeğini, halen partiyi bu olağanüstü durumdan hızla çıkarmakla görevli olduklarını anlamayacak durumdadırlar. Akamete uğratılan süreç de bu süreçtir. Yani partinin tüzüğünün işletilmemesi yoluyla, partinin bu olağanüstü koşullardan çıkarılması gayreti bizzat hizipçi anlayış tarafından sabote edilmiştir.

Ekim ayı itibariyle sonuçlanan soruşturma ve irade tartışmasında parti bir karara varmış, soruşturma açılan MK üyelerinin yetkilerini geri almıştır. İrade tartışmasında parti üyelerinin %50'si 8. MK'nın kalan üyelerinin önerisini desteklemiş; %38'i tüm yedeklerin MK'ya katılımını önermiş, %12'si ise yeni bir önderlik oluşturulmasını savunmuştur. Bu oluşan tabloda parti önderliği bir kısım PMK yedek üyesinin PMK üyesi yapılmasıyla sonuçlanmıştır. Ancak oluşan bu sonucu hizipçi anlayışla hareket edenler tanımadıklarını ilan etmişlerdir. Tüm ikna tartışmaları ve görüşmelere rağmen artık MK'nın olmadığı, bölgesel döneme geçilerek partinin sürecinin bu şekilde örgütlenmesi gerektiği savunulmuştur. Çoğunluğa rağmen parti iradesine adeta **“bölgesel dönem”** anlayışı dayatılmıştır. Bunun kabul edilmemesi durumunda ise kabul edenlerle birlikte bölgesel döneme geçeceklerini belirtmişlerdir.

Burada “bölgesel dönem” konusuna dair belli noktaları vurgulamakta yarar var. Bölgesel dönem, merkezileşemeyen ya da merkezi önderliği yitiren örgütlerde alt örgütlenmelerin inisiyatif alması demektir. Koordinasyon Komitesi'nin 1976 yılında ayrılmasıyla birlikte Proletarya Partisi

için bir bölgesel dönem başlamış ve parti 1978 yılında gerçekleştirdiği 1. Konferans'ında bu süreci sonuçlandırmıştı.

"Bölgesel dönem", merkezi önderlikten yoksunluğun yarattığı örgütsel dağınıklık yanında ideolojik, politik ve kültürel açıdan çeşitli sapmalara ve yanlış eğilimlere zemin sunduğu için de olumsuz sonuçlar doğuran bir süreçtir. Partimiz hem kendisinin hem de uluslararası proletaryanın deneyimlerinden hareketle "bölgesel dönem" gibi bir süreci yaşama-mak amacıyla tüzüğünü düzenlemiştir.

Partimiz merkezi önderliğini yitirse bile parti dinamiği işletilerek, de-mokratik süreç dahilinde merkezi önderliğini yeniden tesis eder. Partiyi merkezi önderlikten yoksun bırakmak, partinin sınıf mücadelesindeki rolünü geçici de olsa oynayamaması ya da bu rolünü en alt seviyede oynamaya mahkum edilmesi anlamına gelir.

Tasfiyeci hizip MK'daki istifayı otomatik olarak "bölgesel döneme gi-rilmiştir" diye ele alıp "geçici..." komiteler kurmaya kalkışırken açık bir biçimde tüzüğü çiğnemiştir. Bu anlamda "bölgesel dönem" iddia ve savunusu hizbin tasfiyeci karakterinin yansıması ve dile gelmesidir.

Parti Birliği İçin Partinin Attığı Adımlar ve Ayrılmaya Odaklı Hizipçiliğin Hafifliği

Söz konusu duruma rağmen bu şekilde bir ayrılığın kamuoyunda olumsuz ve yıkıcı etkisi olacağı ve doğru bir hesaplama zemini yaratmayacağı; partinin iki çizgi mücadelesi anlayışına uyumlu olmaması ve politik sürecin özellikle faşizm cephesindeki azgın saldırılarına karşı partinin bölünmesinin mücadele üzerinde yaratacağı olumsuz etkiler belirtilerek yeni formüller bulma ve birliği tesis etme yönünde hizipçi anlayış sahiplerine **çağrı** yapılmıştır. Bu eksende 20 Kasım (2016) tarihinde farklı farklı anlayışları içinde barındıran bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmede ortak bir çözüm anlayışı oluşturulmuş ve yazılı bir protokol haline getirilmiştir. Buna göre; *"Bu tabloda parti iradesi K-73'te esasta tartışılmıştır. Partimizin yarısının lehte oyuyla şekillenen ve sonuçlanan irade diğer yarısının itirazıyla irade ve eylem birliğimize fiilen imkan sunamamıştır. Ancak partimizin krizi aşması ve sağlıklı bir şekilde merkezi oturum sürecine taşınması için çokça tartışılan yedek PMK üyesinin (...) atanması yoluyla sorunun çözüme kavuşturulması*

*benimsenmiştir” önerisiyle çözüm somutlanmış, taraflara öneri götürülmüştür. Tüzüğe de uygun olan bu çözüm karşısında hizipçi-bozguncu PMK yedek üyesi bu öneriyi reddetmiştir. PMK ise bu protokolün birliği sağlaması durumunda bu öneriyi kabul ettiğini belirtmiştir. Verilen ret cevabı sonrası tartışmalar başa dönmüş ve partiye “artık MK olmadığı ve bölgesel döneme geçilmesi şartı” ortaya sürülmüştür. **Çözüm üretildiği aşamada çözümsüzlük partiye yeniden dayatılmıştır. Tüzüğün ve parti anlayışının çiğnenmesini şart koşan bu tutum kabul edilmemiştir.** Nihayetinde bu yedek üyenin görev kabul etmemesiyle partinin seçeneksiz kalmadığını, var olan yedeklerin bir kısmının görev karşısında aldığı olumlu tutumla sorunun çözüldüğü, tüzüğün bunu açık şekilde belirttiği ifade edilmiştir. Ancak tüm bu tüzük eksenli uyarılar, **20 Kasım protokolüne imza atan parti üyeleri de dahil hizip faaliyetinin parçası olan “partililer” tarafından reddedilmiştir. Ama burada en dikkat çekici durum kendi imzalarının arkasında durmayan “partililer” olmuştur.** Hizbin örgütsel güç anlamında ana/ esas gövdesi ve merkezi olan bu “partililer” güçlerini partinin birliğini sağlamak üzerine kullanmamıştır. Kader birliği yaptıkları paydaşlarının dayatmalarına, küçük-burjuva kibirlerine ve gayri ciddi-lümpen yaklaşımlarına teslim olmuşlardır.*

Kendi örgütünü kuran, partinin diğer güçlerini yok sayarak kendi hiyerarşisini oturtan ve faaliyetlerini yürüten hizipçi anlayış partinin bir buçuk yıldır faaliyetini yürüten Yurt Dışı Komitesi’ne (YDK) rağmen Geçici Yurt Dışı Komitesi’ni (GYDK) yeniden oluşturmuş ve Aralık (2016) ayında utanç verici bir şekilde kendini ilan etmiştir. Utanç verici diyoruz çünkü kendisini açık açık deklare etme yerine 19 Aralık, Maraş ve Roboski katliamlarını kullanarak GYDK imzalı bir açıklama yapmayı tercih etmiştir. Bu imzanın kullanılması ve kamuoyuna açıklanması partimiz adına iki komitenin varlığı ve fiilen ayrılığın ilan edilmesi anlamına gelmektedir. **Açıklama yapılmasına rağmen 17 Aralık tarihinde hizbin bu kesimi ile birliği sağlama adına yeni bir görüşme daha talep edilmiş ve görüşme gerçekleşmiştir.** Söz konusu görüşmede; “1) 20 Kasım önerisinin arkasındayız. 2) ... (öneri götürülen PMK yedek üyesidir) yoldaşın ikna süreci devam edecektir. ... yoldaşın öneriyi kabul etmemesinin devamı halinde irade ve eylem birliğine dair sorun devam edeceği için arayış ve seçenekler sürecektir. GYDK’nın birleştirilmesi anlayışı korunacak, ... sorumluluğunda faaliyetler yürütülecektir.” şeklinde bir mutabakat oluşturulmuştur. Ancak bu mutabakata imza

atan arkadaşın öneriyi götürdüğü paydaşları bildik gerekçelerle bu mutabakatı da reddetmiştir.

Yaklaşık iki aylık süre içinde defalarca yapılan görüşmelerin sonucunda, ortaya çıkan ortak çözüm tutumu, hizbin uzlaşmaz yaklaşımı ile akamete uğramıştır. Partimiz, iki başlılığın kamuoyuna ilan edildiği, kamuoyuna seslenme olanaklarının artık tek taraflı kullanıldığı, örgütlülüklerin bölündüğü koşullarda ya bu çürüme durumuna ve dağınkılığa boyun eğecekti ya da gerçekliği, olanı kamuoyu ile paylaşıp bir Bolşevik Parti gibi davranacaktı. Partimiz bu tabloya rağmen Ocak sonuna kadar sorumluluk taşıyan, ayrışmayı ilan etmeyi engelleyecek bir fırsat ve olanak oluşabilir ihtimaliyle beklemeyi tercih etmiştir. Ancak bütün kapıları kapatan ve kendi "faaliyetlerini" partiye rağmen örgütleyen hizipçi anlayış 2017 Ocak sonu itibariyle zorunlu olarak kamuoyuna ilan edilmiştir. Bu tabloya rağmen karakteri lümpen-aydın olan, gerçeği kamuoyuna sunmamak üzerine bir kültür oluşturan anlayış 11 Şubat 2017 tarihli 6 komite imzalı açıklamasında "*Ancak, biz partimiz içinde boy veren ve bu açıklamayı kaleme alanların aksine partimizin birliğini gerçekleştirme çabasının hala son bulmamasından kaynaklı kamuoyunda açık bir tartışmaya daha fazla girmeyeceğiz.*" diyerek gerçeği bir kez daha ters yüz etmeyi seçmiştir. Bu açıklama, lümpenlikten malul, manipülasyonda yeminli, gerçekte başka, kamuoyu önünde "şirin" görünmeye dayalı "hesaplı" yaklaşımın ürünüdür. Hizip, partimizin kamuoyuna yaptığı açıklama sonrası kendilerinin "birlikçi", partimizin ise "tasfiyeci" ve "ayrılıkçı" olduğu biçiminde yalan ve demagojilere başvurmuştur.

Partimiz son olarak Eylül 2017 tarihinde, yani yaşanan tüm olumsuzluklara, gerginliklere, partiyi kamuoyunda küçük düşüren manipülasyon, yalan ve hilelere, devrimci kurumları yalanlarına ortak etme yaklaşımına rağmen "birliği" sağlama adına görüşme talep etmiştir. PMK'nın Dersim Parti Komitesi ile yaptığı toplantı sonrasında partinin birliği için son bir şans daha tanınması tutumu şekillenmiştir. Görüşme talebi, hizipçi anlayış tarafından "*özeleştirini verin, aldığınız yerleri geri iade edin sizle öyle görüşürüz*" denilerek reddedilmiştir. Görüşme yapma "zahmetine dahi" girilmemiştir. İşte, "*Biz birliği istiyoruz, onu korumaya çalışıyoruz*" diye kitleye propaganda yapanların birlik karşısındaki gerçeklikleri bu olmuştur. Böylece partimizin son bir hamlesi, partiyi bir arada tutmayı hedefleyen hesapları, partimizin sürecinde ortak platformda

ideolojik-politik hesaplaşmayı amaçlayan, sorumlu ve devrimci kaygıyla yapılan hamlesi hizipçi yaklaşım tarafından daha girişim aşamasında reddedilmiştir.

Partimizin Birliği Tesis Etme Arayışı, Sorumluluk Bilinci ve Kendine Güveni

Partimizin, bu zaafly, aydın-lümpen, örgütsel anlamda otonomcu ve anarşist yaklaşımlara neden tahammül gösterdiği üzerinde durmak önemlidir. Zira kamuoyunun bir kısmında partinin ayrılığı, hizipçi yaklaşımın ise birliği istediği yönlü bir algı söz konusudur. Bu algı hizipçi anlayışların yalanları ve iki yüzlülüğü ile ilintili iken bir yanı da partinin iç süreci anlatmada aceleci davranmamasıyla ilgilidir. Zira, sınıflar mücadelesi parti içinde ve dışında uzun bir süreci tarif eder. Atılacak her adım sabır ve itinayla atılmalıdır. Küçük-burjuva aceleciliği, “mağduriyet”, dönemselsel olarak ne olursa olsun “birilerini arkasına” alarak kendine meşruiyet alanı yaratma hesabı hatanın büyümesine, sorunların derinleşmesine, güvensizliğin her tarafa yayılmasına neden olur ve komünistlerin yaklaşımı olamaz. Partimiz tahammül göstermiştir çünkü parti anlayışı, iki çizgi mücadelesi kavrayışı ve devrime karşı sorumluluğumuz söz konusudur. Bunların her biri bizim ideolojik temellerimizdir, var oluş nedenimizdir. Tüm karalamalara, dedikodulara, partiye ve kadrolarına dair şaibe yaratma girişimlerine rağmen parti ve önderliği soğukkanlıdır. Sırtında “yumurta küfesi” olduğunu bilerek, partinin varlığını birlik içinde sürdürme sorumluluğuna sahiptir. Açık bir hizip çalışmasına, ayrışma yaşanmasına rağmen partinin tahammülü bu bilincinden ileri gelmektedir.

Yine doğru zeminde ve en ileri düzeyde partinin sorunlarıyla hesaplaşması partinin ileri doğru hamle yapmasının olanağını genişletecektir. Partimiz hizipçi anlayışla ortak bir platformda ideolojik-politik-örgütsel hesaplaşmanın olanaklarını aramıştır. Kendi ideolojisine ve politik yönelimine güvenmekte, hizipçi anlayışı ortak bir disiplin altında mahkum etme yeteneği olduğunu düşünmektedir. Partimiz iki çizgi mücadelesinin parti anlayışının, parti birliğinin garantisi olduğunu bilmektedir. Böylesi dönemler partinin iki çizgi mücadelesine dair tutumunun da turnusolü olmaktadır. Partimiz, tüzüğünde de belirtildiği gibi “parti hizipler birliği değildir” anlayışına sadıktır. Ancak bu neviden çelişkilerin çözümünde “ortaya çıkan hizbe” derhal ve keskin bir şekilde

örgütsel tasfiye yerine, onun parti anlayışındaki ve siyasi çizgisindeki tasfiyeciliğine yönelmeyi tercih eder. Bunu da sorunu iki çizgi mücadelesi kapsamına almaya çalışarak, bu temelde bir mücadeleyle sürdürür. Partimizin tahammüllü yaklaşımı, birliği sağlama amaçlı girişimleri, ortak platforma birlikte gitmeye yönelik özeni ve kaygısı ve her şeye rağmen son bir adım olarak yaptığı “birliği sağlama” hamleleri zayıflık ve kendine güvensizlik olarak algılanmamalıdır. Partimiz proletaryanın ve çeşitli milliyetlerden emekçi halkımızın öncü kurmayı olarak devrim gerçekleştirmeye aday bir partidir. Partimizin yaklaşımı saflarımızdaki sorunların giderilmesini ve hastalıkların tedavi edilmesini amaçladığı gibi, partinin emektar taraftarlarının yıllardır partiye sunduğu, sunmaya devam ettikleri emekleri korumaya, değerleri parçalamamaya yönelik hassasiyet olarak algılanmalıdır. Partiyi ve onun örgütsel birliğini mücadelenin zorunlu bir aracı gören, hizbi bizzat kendisinin bir ürünü olarak kavrayan ve sorunun çıktığı yerde çözülmesi gerekliliğine inanan diyalektik-materyalist yaklaşıma sahip olduğu için, partimiz süreci birliği sağlama mücadelesi şeklinde ele almıştır.

Ancak şunu gördük ki parti ile yürümeyi artık omzunda yük gören bir hizip gerçekliği vardır. Yayıdığı yalanlarla gücünü olandan fazla gösteren, ardından satın aldığı bu dev aynasındaki görüntüyü gerçek sanan, partinin birlik için yaptığı girişimleri ve tabanını bir arada tutma kaygısını partinin örgütsel gücünün zayıflığına yoran küçük-burjuva bir yaklaşım söz konusudur. Bunun da ötesinde MLM parti anlayışı aşınmış, küçük-burjuvazinin otonomcu anlayışını Bolşevik Parti disiplininin yerine ikame eden, liberalize olmuş, anarşist bir anlayıştan muztarip, parti sorunları karşısında ciddiyetsiz ve şımarık, iki çizgi mücadelesi anlayışı anti-MLM pratikle şekillenmiş, sorunları kendi dışında gören ben merkezci bir küçük-burjuva şekillenmiş söz konusudur. Parti içi tüm tartışmalarda bu yaklaşımlar bir karakter haline gelerek kendini sistematize etmiştir. Küçük-burjuvazinin aydın olma çabasındaki ancak lümpenleşmeden öteye gidemeyen yapısı hizbin sorunlara yaklaşımındaki gayrı-ciddi tutumunda bir sınıf karakteri olarak yansımaları bulmuştur.

Eklektizmin Örgüt Olma Sorunu ve Ciddiyetsizlikle Oluşan Komedî

Hizbin; siyasal ve ideolojik şekillenışı, dünyaya bakış açısı onun parti içi mücadelede sorunlara yaklaşımını kumanda etmiş ve biçimlendirmiştir.

Hizipçiliğin siyasal olarak önemli bir sorunu **eklektizmdir**. Sorunlara bütünlüklü bakma yeteneği, sorunların kaynağını bu bütünlük içinde ele alma tavrı esasta silikleşmiştir. Siyasal çizgisi de bu eklektizmden muztarıptır. Özellikle partinin ve önderliğin yaşadığı sorunları ele alıfta bu eklektizm hakim olmuştur. Sorunu belli parçalara mal etme, belli dönemlere sıkıştırma yaklaşımı öne çıkmıştır. Partimizde ortaya çıkan hizip bir eklektizm mabedidir zira objektif olarak hizipçiliğin karakteri farklı farklı düşünen, yaşayan, farklı programları sahiplenenlerin kurduğu bir koalisyon şeklindedir. **Ne parti çizgisinde bir sebat ne de kendi çizgisinde açık bir cüret vardır. Hizip herkesin kendi savunduğunu ifade etme ve uygulama “özgürlüğü ve demokrasisini” yaratmaktadır.** Bu eklektizm objektiftir ve varoluş zemini bunu yaşatmaya dayalıdır. Aksi tutum hizbin iç dağılma ve bozulmaya uğramasına zemin sunacak, onu bu gerçeklikle baş başa bırakacaktır. Bu anlamda hizip, parti anlayışı ve mücadele programı açık olmayan, parçalı ve eklektik bir görüntü vermekten de kurtulamamaktadır. Bir örgüt olma, örgüt gibi hareket etme zemini adeta yok düzeydedir. **Zira Geçici Yurt Dışı Komitesi (GYDK), Örgütlenme Komitesi (ÖK) oluşturdukları için “geçici” sıfatını kaldırıp YDK olduğunu ilan ederken, aynı tarihte Dersim’de hizipçi anlayışın yanında yer alanlar kendisini Geçici Dersim Parti Komitesi (GDPK) olarak ilan etmekten geri kalmamışlardır. GDPK alan faaliyeti dinamiklerinden, ciddiyetten, “parti komitesi” ve bir “gerilla birimi” olgusundan uzak ve alakasız bir gerçekliğe dayanmaktadır.** Bu durum basit bir örgütsel koordinasyon, iletişimsizlik meselesi değildir. Aklına esenin, aklına geleni yapması gerçekliği söz konusudur. Ortak bir parti anlayışı ve işleyişinden mahrumluk, “geçicilik”, gayri-ciddilik, bölgecilik adeta atılan her adımda ortaya çıkmaktadır.

İdeoloji ile siyaseti ayırmayı savunmak, “stratejik” yönelimi kitabına uydurma adına “taktik” teorisiyle ele almak, gelişmeleri incelemek ve akışı kavramak yerine ortaya çıkan farklı düşünceleri sorgudan geçirmeksizin ‘yeni’ adına savunmak ve yenilikçiliği bu temele oturtmak, mücadele düzeyinin gerçekliğine uymayan deneyimleri tepeden inme şekliyle benimsemek gibi ciddi sorunlardan muzdarip bir eklektiklik hizipçi anlayışta hakimdir.

Hizbin “Yenilik” İddiasının Retorikliği ve Gerçekte “İçi Boş Fıçı Olma” Durumu

Parti içinden türeyen hizip anlayışının asıl sorunu artık partinin temel siyasi çizgisini sınıfsal çıkarlarıyla ve dünyaya bakış açısıyla uyumlu görmemesindedir. Hizip, görüş ve çıkarlarının hayata geçmesini engelleyen her türlü “yükten” kurtulma, onun bağlayıcı etkisinden sıyrılma eğilimi taşımaktadır. Örgütsel sorunları içinden çıkılmaz hale getiren, her türlü ortak yürüme iradesini reddeden tutumunun arka planında bu sınıfsal-siyasal bakış açısı ve şekillenışı söz konusudur. Hizip; pratik, politik, kültürel şekillenişini bu “yenilik” üzerinden şekillendirmeye çalışırken aynı zamanda partinin devrim stratejisini, ideolojisini de sahiplendiğini hatta partiyi, varolan programatik bütünlüğü içinde kendilerinin temsil ettiğini savunmaktadır. Partinin programatik görüşlerini, temel ilkelerini ideolojik olarak yük görerek “dogmatiklik” olarak eleştirip aynı zamanda onu sahiplenmek ancak korkaklıkla, “yeniyi” açık yüreklilikle savunup ortaya koyamamakla ilintilidir. Hizip özgülünde yaşanan, Lenin yoldaşın deyimiyile “içi boş fıçı” olma durumudur. Aynı zamanda belirlediği ve ‘kararlılıkla’ uygulamaya çalıştığı “yenilenmenin” belirsiz ve kimliksiz oluşudur.

Hizip, içinden geçtiğimiz dönemin ruhuna ve şekillenişine uygun defolu bir üründür. Onun “Artık farklı şeyler söylemek lazım” cılığı gerçeğin tahliline değil söyleme dayalıdır. Bu sebepten partiye yönelik temel eleştirisi “dogmatizmdir.” Hizbin ittifak politikası, kitle örgütü-parti ilişkisi, devrimin stratejik yönelimi, politikayı şekillendiren bakış açısı, toplumsal sınıfları tasnif etme yöntemi, ülkenin sosyo-ekonomik yapısına dair değerlendirmesi esasta bütünlükten yoksun ‘beş benzemezlik’ üzerine kuruluyken, partinin önderlik ve kurmaylığına dair temel meseledeki yaklaşımı ise partiyi basit bir sınıf mücadelesi aracı olarak kavramaktan ibarettir. Partiyi sınıf mücadelesi içinde bu şekilde konumlandırmakta bir beis görmemektedirler.

Özellikle parti içinde yaşanan HBDH meselesi, parti programatik görüşlerine yönelik tartışmalar, yayın çizgisinin geldiği hal, kitle örgütleri ile parti ilişkisi tartışmaları, devlet tahlili ve “anayasa” referandumu vesilesiyle alınan tutumunun politik argümanları yukarıda anlattıklarımızın somut örnekleridir.

HBDH Tartışması: Saptırmalar, Yalanlar ve Parti Karşıtı Çizgide Israr

Parti’de ciddi bir tartışmaya dönüşen HBDH meselesi esasında bir

ideolojik-politik çizgi tartışmasıdır. Ancak bu sürecin örgütlenmesinde darbeci ve hizipçi yaklaşımın nasıl zuhur ettiği de oldukça önemlidir. HBDH süreci örgütlenirken PMK üyelerinin ve partinin önemli bir kısmı yok sayılarak hizbin “koordinesinde” bu oluşumda yer alınmıştır. Başından sonuna kendi aralarında bilgi alışverişi ve ilişki içinde hareket ederek örgütsel hiyerarşiyi, parti işleyişini yok sayan ve bugün hizipçi anlayış etrafında kümelenenler, partinin imzasını bu oluşum içinde kullanmıştır.

Ancak HBDH’nin programına dair tartışma tüm karartma çabalarına rağmen parti’deki çizgi ayrımlarını oldukça belirgin hale getirmiştir. Devam eden süreçte özellikle partinin önderlik rolüne, cephe politikasına, Rojava’ya, ülke ve bölge devrimine, Kürt ulusal meselesine dair programatik görüşlerinin bu başlıklarda reddedildiğini söylemek yanlış olmayacaktır. **Dogmatizm eleştirileri ve değişen koşulları anlama adı altında programatik görüşlere dair ciddi “değişim” öneri ve tutumları partimizin karşısına dikilmiştir.** HBDH’den partimizin neden çıktığı; bunun merkezi bir eylem birliğini aşan amaç ve hedefleri olduğu başka bir deyişle bir cephe örgütlenmesine tekabül ettiği tartışmasını partimiz sonlandırmış ve kamuoyuna açıklama yapmıştır. Ancak bunun üzerinden partimiz sosyal-şoven olarak yaftalamaya ve HBDH meselesini ulusal sorun bağlamında bir mesele olarak yansıtmaya çalışan bilinçli bir çarpıtma söz konusudur. Bu duruma da kısaca değinmeyi faydalı görüyoruz.

Partimiz HBDH’den ayrılırken, sorunu özel olarak PKK’nin siyasal önderlik yapması olarak değerlendirmemiştir. Partimiz sorunu ilkesel bazda ele almış ve tutumunu programatik görüşlerinin bağlayıcılığı eksenine oturtmuştur. Rojava’da bulunmuyor oluşumuz hizipçi anlayış tarafından partimizin Kürt ulusal mücadelesine karşı duyarsızlığı olarak kullanılmaktadır. Oysa partimiz Rojava’da bulunmayı, enternasyonal bir dayanışma olarak görmekte ve Kürt ulusal mücadelesinin kazanımlarını en ileri düzeyde savunma biçiminde ele almaktadır. “Rojava parti güçleri” miz parti içi tartışmada hizipçi anlayışın yanında saf belirlemiştir. Partimizin Rojava’da ve dost, müttefik, devrimci güçlerin konumlandığı alanlarda cephe gerisi olarak yer alma yönelimi hala önünde duran bir görevdir. Bu meselenin HBDH ile ilgili tavrımızla bir ilişkisi yoktur. Bizim Kürt Ulusal Hareketi ile güçlü ilişkiler kurmada, bir mücadele ortaklığına yönelmede bir karşıtlığımız söz konusu değildir. Tam tersine dünden

bugüne eleştirilerimizi koruyarak, dostluk ilişkimizi ve ortak mücadele perspektifimizi oluşturduk ve gerçekleştirdik. Aynı gerilla birlikleri içinde düşmanla savaştık, birlikte şehitler de verdik. Aynı yaklaşımımız bundan sonra da sürecektir. Ancak bu durum bizim Kürt Ulusal Hareketi'nin çizgisine, yönelimine dair eleştirilerimizi yapmayacağımız anlamına gelmemektedir. Dostluk ilişkisi düşmana karşı ortak mücadele, birbirine karşı ise siyasal-ideolojik mücadele şeklindedir. Partimizin dünden bugüne taşıdığı bu doğru yaklaşım, hizbin açık bir tasfiyesiyle yüz yüze kalmış ve partiye dayatılan bir "anlayış" olarak inşa edilmeye çalışılmıştır.

KP tarihsel rolünü, proletaryanın sınıf çıkarlarına uygun güzergahta konumlanması ve buna uygun bir pratik geliştirmesiyle oynar. Buna gölge düşürecek her şey onun tarihsel rolünden hızla uzaklaşması anlamına gelir. Hizipçi anlayış, partinin önder rolünü basitleştiren; onu bu tarihsel rolden kopartan bir yaklaşıma sahiptir. Bu yaklaşım HBDH tartışmalarında kendini göstermiştir. Hizipçi anlayış bu denli önemli meseleyi basit bir yaklaşımla örgütsel alana hapsederek, HBDH bileşeni olma noktasında işledikleri örgütsel suçları partiye mal etmeye çalışarak sorunu ters yüz etmiş ve bir kez daha çizgiden sapmanın üstünü örtmeye çalışmıştır. Zira cephe meselesi politik önderlik sorunuyla ilgilidir. KP'nin önderliğini tesis etmenin araçlarından, halkın üç büyük silahından biridir. Bu tartışmada hizip, partinin önderlik rolü ve misyonu masaya yatırılırken, "bu cephe değildir" diyerek oportünizmin en kıvrak halleri ile meseleyi gerçekliğinden koparmaya çalışmıştır. Bu yolla partiyi önderlik rolünden 'arındıran', ideolojik-politik olarak aşınmış sözkonusu geri teori ve tutumlarını gizleme hesabı yapmışlardır.

İki Çizgi Mücadelesi Parti Birliğini Güçlendirir, Hizipçilik Parçalar

İki çizgi mücadelesi birlik temeli üzerinde gerçekleşir. Birliğin geçici, mücadelenin mutlak oluşu farklı birlik koşullarında mücadelenin devamı anlamına gelir. Ama her mücadele mutlaka bir birlik temeline ihtiyaç duyar. KP güçlü bir birlik etkili mücadele koşullarına iki çizgi mücadelesini layıkıyla yürütmesi halinde ulaşır. Bunlar savunduğumuz genel doğrulardır. Hizip ile iki çizgi mücadelesi birbiriyle karıştırılmakta ortaya çıkan hizbin, bir iki çizgi mücadelesi olduğu sanılmaktadır. Oysa birliği esas alan iki çizgiyle, birliği parçalayan hizipçilik karşıt iki ayrı durumdur. Tasfiyeci hizbi parti içi iki çizgi mücadelesinin tarafıymış

gibi anlamak, göstermek bu hizbi “onurlandırmak”tır. Aksine hizip iki çizgi mücadelesi zemininden ısrarla kaçmış, ısrarla karanlığa, izbelere yönelmiştir. Bu yola başvurmasının nedeni; fikirsel mücadeleyle hakim olmak değil; bir dayatmayla, gerektiğinde komplo ve darbeye KP önderliğine çöreklenmeyi esas almasıdır. Onun için temel mesele fikirlerin iktidarı değil, fikirlerden azade iktidar için iktidardır.

Partimiz, örgüt bütünlüğünü bozmaksızın iki çizgi mücadelesi içinde kalarak siyasal-ideolojik tartışmayı zorlarken, hizipçilik partimizin bu anlayışını parçalamaya, bundan kaçmaya yönelmiştir. Hizipçi anlayışın başından beri “birlik” söylemi sadece kamuoyunu aldatmaya yönelik, parti tabanının ve kitlelerin ayrışmaya duyduğu tepkiyi gerçekliği ters yüz ederek kendi lehine çevirmek için kullandığı bir “kasaba siyasetidir.” Bu pratik duruşlarıyla çelişkilidir ve kesinlikle dürüst değildir. Başından itibaren partiyi bir arada tutmaya yönelik bütün girişimler partimiz ve önderliği tarafından gerçekleştirilmiştir. Hizipçi yaklaşımın bu noktada tek bir girişimi dahi olmamıştır. Parti ve önderliği partiyi bir arada tutmaya çalışırken hizipçi anlayış komplo, darbe, örgütlemekle, şaibe yaratmakla ve bir yandan da kendi örgütlenmesini oluşturmakla “meşgul” olmuştur. Bu, belgelerde açık ve net ortaya çıkmıştır.

Bu süreci kuşkusuz partimiz ve önderliği de yeterince sağlıklı yönetememiştir. Parti gerçekliğine ve parti’deki ideolojik-siyasi hastalıkların boyutuna hakim olamama, bunun örgütsel ayaklarındaki yansımalarını hesaplayamama, kendinde bu yaklaşımların etki gücünü küçümseme ve süreç boyunca bunlarla hesaplaşarak ilerlemede ciddi sorunlar ortaya çıkmıştır. Nihayetinde hizipçi anlayış partinin bir ürünüdür. Partinin sınıf mücadelesinin yaşandığı keskin bir meca olduğu gerçekliğine göre tüm partiyi hazırlamayan bunun gereklerini sürecin her aşamasında yerine getiremeyen, yerine getiremediği oranda sorunların biriktiği, hakim olma sorununun derinleştiği bir tablo partinin karşısına çıkmıştır. **Tüm eksik ve yetmezliklerine, hizipçi anlayışın taşıdığı zaafın bir kısmının kendinde de olmasına rağmen partimiz komünist çizgisini savunmuştur.** Partimiz bu mücadeleyi hem parti ve örgüt anlayışında hem genel siyasi çizgisinde hem de ideolojik tutumunda sürdürme ısrarı içinde olmuştur. Parti anlayışı, iki çizgi mücadelesi ve genel siyasi çizgi komünistler için stratejik önemdedir. Onu kavradığı ve anladığı oranda korumaya çalışan bir tutum partide gösterilmiştir. Ancak partinin ve önderliğin bu sorunları kavrama,

anlama ve çözüm üretmede ciddi bir yetersizliği olduğu süreç boyunca reddedemeyeceğimiz bir şekilde ortaya çıkmıştır. Partimiz bu gerçekliği gelişiminin kaldıracı olarak kullanmada iddia sahibidir, kararlıdır ve ısrarlıdır.

Yaygaracılık, Yalancılık Kültürüne Aranan “Utanç” Verici Destek

Bu bağlamda değinmemiz gereken bir nokta da partinin “şiddet” uyguladığı yaygarasıdır. Bu yaygara doğru değildir. Partimiz bu ayrışmada devrimci şiddet politikası belirlememiştir. Sürecin doğasında olan gerginlikleri aciz ve ucuz bir politikayla kamuoyuna taşımamıştır. Ancak devrimci kültürden yoksunluk partimizin şiddet uyguladığı yaygarasıyla partimizi teşhire, tecrite yönelmiştir. Kimi değerlerin alınması partimizin hakkıdır. Yapılan görev değişikliğidir. Bu görev değişikliğine uygun olarak davranılmıştır. Herhangi bir şiddet olmadığı gibi buna yol verecek karşı taraftan bir direniş de söz konusu olmamıştır. Görev değişikliğinde parti önderliği yetkilidir ve hak sahibidir. Ki bu olay gerçekleştiğinde henüz ayrışma netleşmemiştir, hizipçilikle mücadele sürmektedir. Bunun yanında bir dizi gerginlik süreç boyunca yaşanmıştır. Tarafımıza da şiddete varan uygulamalar olmuştur. Ancak böylesi dönemlerde bu türden gerginliklerin olabileceği parti tarihinde sabittir. Biz bunu sorunun esası olarak görmedik, karşı tarafın şiddet politikası var diye de yorumlamadık, ele almadık, kamuoyuna taşımadık. Zira böyle bir şey yapmış olsak gerçeği ifade etmemiş olacaktık. Ancak gerginlik içinde yoldaşlarımızın şiddete varan davranışlara maruz kaldığını bir kez daha hatırlatalım. Şiddet denebilecek tek bir olay olmuştur. O da spontane bir gerginlik sonucu oluşmuştur. Bu genel politikamızı yanlışlamaz. Tam tersine istisna olan bu olay, tüm süreç boyunca yaşanan gerginlikler hesap edildiğinde genel çizgiyi doğrular, onaylar.

Bu vesileyle, hizipçi anlayışın diğer devrimci, ilerici parti ve hareketleri “şiddet var” diyerek açıklama yapmaya ikna etme çalışmaları belli bir sonuç vermiştir. Bu noktada partimizin devrimci demokratik kamuoyunu bilgilendirmede çeşitli kaygılarla eksik kaldığı, kendini yeterince anlatamadığı bir gerçektir. Bu eksikliğimizi kabul ediyoruz. Ancak devrimci amaç ve hedeflerle mücadele eden parti ve örgütlerin tek taraflı olarak meseleleri dinleyip, böylesi süreçlerin içinde olabilecek gerginlikleri yok sayan tutumla partimizi karşısına alan ve adeta yangına

körükle giden tutumu “politik fırsatçılık” ve çelişkileri ele alış biçiminde ortaya çıkan idealizmdir. Kurumların aldığı bu tutumu yapıcı ve onarıcı değil, yıkıcı ve devrimciliğe güvensizlik yayan bir davranış olarak değerlendiriyoruz. Partimiz 1994’de yaşadığı ayrışmada bu süreçten çok daha fazla ve doğrudan şiddet içeren sorunlarla karşılaşmıştır. Ancak o dönemde ne taraflar bunun yaygarasını yapmış ne de partimizi küçük düşürecek bir teşhir ve tecrit etme politikasına tenezzül etmiştir. Yine devrimci güçler bugünden farklı olarak o dönemde devrimci sorumlulukla hareket etmiştir. Devrimcilikte ciddiyet ve taşınan sorumluluk meseleye tam hakimiyet, tarafları dinleme ve tutum alınacaksa bunun doğrultusunda alma şeklinde olmalıdır. Bu süreçte kimi devrimci dostlarımız bu ciddiyetle soruna yaklaşıp konumlanırken kimileri de pragmatist gayri ciddi bir tutum sergilemiştir. Ancak gerçek olan bir şey var ki bu tarz tutumlar güvensizlik geliştirir. Zira devrim mücadelesi bugünle sınırlı değildir. Anlık çıkar ve hesaplara dayanan hiçbir ilişkinin temeli güçlü olamaz.

Bu konuda çarpıcı olması açısından gerilla bölgesinde partimizin takındığı tavra değinmeyi uygun görüyoruz. Hizipçi anlayış Dersim’de gerilla güçlerimiz içinde de faaliyet örgütlemeye çalışmış ancak dikkate değer bir sonuç üretememiştir. Bu durumda parti örgütümüz ve güçlerimiz nasıl davranmıştır? Bu dikkate alınmayacak kadar “etkisiz gruba” bu ‘tercihinden’ dolayı özel bir tecrit uygulanmamış, tam tersine ihtiyaç duydukları silah, lojistik, iaşe ve tüm teknik ihtiyaçlar verilmiştir. Bu bağlamda partimizin genel çizgisine uygun bir tutum alınmıştır. Peki kendi “örgütlülüğünden” haberi olmayan hizipçi anlayış ne yapmıştır? Siyasetlere ve tabana doğru bu alandaki arkadaşlarının can güvenliğinden endişe ettiklerini, haber alamadıklarını vs. belirtip siyasetleri ve parti tabanını partiye karşı kıskırtmaya çalışmıştır. Kendi “örgütlü” bünyesinden haber alamayacak, ilişki kurmayacak kadar acizleşmesini dahi partiye mal etmeye çalışan bu tutum ibretliktir. Bu çalışmaları yaparken ise GDPK (Geçici Dersim Parti Komitesi) imzalı açıklama basına düşmüştür. Hizipçi anlayış “örgütlülüğünün” çizgisini bu vesileyle öğrenebilmiştir. Partimiz sorumlu ve devrimci kaygıyla hareket ederken, tasfiyeci hizipçiler ısrarla partiye güvensizlik yayan propagandadan vazgeçmemişlerdir. Bu bir “tarzı-siyasettir.” Ancak çürümüş, yozlaşmış ve dejenere olmuş bir tarz!

Şehir Küçük Burjuvazisinin Sağ Kanadı Olarak Halk

Saflarında Zayıf Bir “Yeni” Örgütlenme!

Sonuç olarak; uzun zamandır sağ tasfiyeci hizip olarak ifade ettiğimiz bu kesim artık bir “örgüt” yapısına kavuşmuştur. ÖK (Örgütlenme Komitesi) imzalı merkezi açıklamalar yapmakta, bir hiyerarşi içinde olduğu görüntüsü vermektedir. Ayrışma tam ve kesin olarak tüm alanlarda gerçekleşmiştir. Hizipçi anlayışın **sınıfsal niteliği** şehir küçük-burjuvazisinin sağ kanadıdır. Bu sınıfsal niteliği esasta tüketici karakterdedir. Üretimden ve kitlelerden kopuk, aydın özentili, kibirli ve lümpenleşmiş bir yapıya sahiptir. **Siyasi çizgisi** tasfiyeci-oportunist ve reformist eğilimlidir. **Örgütsel çizgisi** ise otonomcu, kuralsız ve anarko-liberaldir. Tasfiyeciliği esasta parti anlayışı, partinin politik önderlik rolünün aşındırılması üzerine kuruludur.

Bu bağlamda partimiz bu grubu hizipçi şeklinde tanımlamayacaktır. **Sağ tasfiyeci küçük-burjuva hareket olarak tanımlayacaktır.** Partimizin hizipçilik tanımını kaldırması bu gruba bundan sonra bakış açımızı, nasıl tutum alacağımızı belirleyen politikasıyla ilintilidir. Bu gruba yönelik partimizin siyaset yasaklayıcı bir tutumu sözkonusu değildir. Yine bu grupla ortak hareket etme gibi bir çabamız da söz konusu değildir. Fakat bu grubun da içinde yer aldığı platformlarda, bu grubu gerekçe göstererek platformdan ayrılma, içerisinde yer almama gibi bir tavır içerisinde de yer almayacağız.

Sağ tasfiyeci küçük-burjuva bu grubun, genel siyasi çizgisi, yönelimi ve örgüt anlayışının partimizle hiçbir ilişkisi ve alakası olmadığını buradan bir kez daha ilan ediyoruz. Kamuoyunda bir kafa karışıklığı yaratmaması için partimizin dışına çıkmış olmalarını da gözeterek bu grubun ismini değiştirmesi doğru olandır.

Bu grupla partimizin ilişkisi yaşanan bir dizi tatsız, yıpranmış, güvensizliğe dayanan durumdan kaynaklı kabul edilmelidir ki esnek olacaktır. Ancak genel anlamda ortak hareket etme noktasında ilkesel bir duruşumuz ve tutumumuz söz konusu değildir. Halk içindeki bir güç olarak değerlendirmemiz, bu grubu hiçbir şey olmamış gibi ele almamızı, parti yıkıcısı tutumlarını anlayışla karşıladığımızı ya da herhangi bir parti ve örgüt olarak görmemizi gerektirmez. Ancak gerginliğe dayanan bir siyasetten hızla uzaklaşmak, partimizin gündeminden hızla düşürmek, bir iç sorun gibi ele alma yaklaşımından uzak durmamız gerektiğini tüm güçlerimiz kavramalıdır. Bu hareketle mücadelemiz siyasi-ideolojik

temelde, fikirsel ve pratik anlamda her cephede devam edecektir. Parti güçlerimizin bu hareketi hızla gündemlerinden çıkarıp sınıf mücadelesine yüzlerini dönmeleri, işçi sınıfı ve ezilen halk kesimlerinin devrimci ihtiyaçlarına yanıt olacak bir hattı örmeleri gerekmektedir. Partimiz bu ayrışmada yaşadığı güç kaybını tamir edecek şekilde, zayıfladığı alanlarda yeniden örgütlenmeye odaklı, kaybettiği alanları yeni baştan örgütlenme yaklaşımı içinde olmalıdır. Sağ tasfiyecilerin safında kalan bir kısım parti tabanımız uzun erimli, soluklu bir mücadele ve doğru devrimci pratikle ikna edilmeli ve parti saflarına kazandırılmalıdır. Bu ideolojik-siyasi mücadeleyi de içeren bir süreçtir. Bu kesimde kalan parti tabanımızla ilişkilennememiz daha fazla olmalı, daha etkin ve ikna edici temellere dayanmalıdır.

Sağ tasfiyeci küçük-burjuva hareket partimize ve kadrolarına yönelik şaibe yaratan, karalamayı içeren, teşhir eden, dedikodu yayan tutumlarına son vermelidir. Bu eksende şaibe yaratan, dedikodu yayan her kim olursa partimiz sessiz kalmayacaktır. İdeolojik ve siyasi eleştiri sınırlarını aşan her dedikodu, şaibe ve teşhir karşı-devrimci faaliyet olarak ele alınacaktır. “Bağlantısız” ya da bağlantılı olan her kim olursa olsun partimiz buna sessiz kalmayacaktır. Bu konuda devrimci sorumlulukla hareket edildiği takdirde, devrimin görev ve ihtiyaçlarına odaklanan, devrime ve devrimcilere güvensizlik yaymayan, düşmana provokasyon yaratma zemini vermeyen bir zemini örgütlemek mümkün olacaktır. Bu devrimin, halkın ihtiyaç duyduğu şeydir. Dışında kaldığı bir partiyi, örgütü ve kadrolarını şaibe altında bırakmak, onun hakkında dedikodu yaymak, kadrolarını teşhir etmek devrimci bir faaliyet kapsamına girmemektedir. Bu sorumluluğu partimiz başından beri hissetmekte ve taşımaktadır. Aynı duyarlılığı tüm herkesten beklemek de hakkımızdır.

Partimiz enternasyonal proletaryanın Türkiye ve Türkiye Kürdistanı parçasındaki öncü komünist kurmayı olarak, Türkiye’de devrim, halk demokrasisi, sosyalizm ve yüce komünizm davası uğrunda sürdürdüğü mücadelesini; yaralarını sararak, zaafalarını aşarak, güçlerini derleyip toparlayarak, düşmana karşı sınıf mücadelesinin denizine atılacak, devrimci görevlerini kesintisiz sürdürmeye devam edecektir. Partimiz bu tarihsel görevi ve zorunluluğu başarmaya muktedirdir.

“Partimizde Boy Veren Sağ Tasfiyeciliğe Zemin Sunan Önderlik, Örgüt ve Süreç Tablosu”

Gerçekten yeni ve daha ileri bir teori ve politikaya sahip olanlar hizip örgütlemek, örgütsel işleyişin kanallarını tıkamak, kuralsız, disiplinsiz pratiğiyle içinde yer aldığı yapıyı, onun çalışma tarzını dejenere etmek gibi bir tavra düşmez, ya meşru zeminde kalarak onun gereklerini yapar ya da ayrı bir bayrak altında toplanmak üzere ayrılıp gider. Hizip örgütlemek, hizbe başvurmamak korkakların işidir.

2015 Merkezi Operasyonunun Değerlendirilmesi

2015 yılı Nisan ayında Alman ve Türk devletinin ortak gerçekleştirdiği operasyon partimizin krizini tetikleyen bir gelişme olmuştur. Operasyonun bir bütünlük içinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Operasyona dair Haziran 2015 tarihinde bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirmenin esası doğru olmakla birlikte, daha sonraki iç tartışmalar boyunca yapılan değerlendirmeler ekseninde bu yaklaşımı geliştirmek gereklidir.

*Bu makale elimize e-posta yoluyla ulaşan Proletarya Partisi'nin iç yayınından alıntılanmıştır.

Özellikle hizipçi anlayış ve yaklaşım, partinin birikmiş her sorununu ya da gerçekleşmiş her meselesini ele alışımda olduğu gibi bu soruna da olabildiğine yüzeysel yaklaşmış; sorunu "iktidar" mücadelesi eksenine oturtarak "popülist" bir yaklaşımla ele almıştır. Partideki sorunu alelade bir biçimde kitleye mâl eden bu tutum, sorunu amacına uygun bir politik "argümana" dönüştürmekten de geri kalmamıştır. Mesele asıl olarak ortaya çıkararak sonuçlar üzerinden değerlendirip orada boğulmaya çalışılmış, bu da beraberinde sorunun özü ve esası üzerinde durmamayı getirmiştir. Sorunu darlaştırarak illegal çalışmadaki arıza; güvenlik ilkelerinin ihlal edilmesi; yeraltı örgütlülüğü kurallarına göre çalışmama; bozulmuş çalışma tarzı gibi sonuçlar üzerinden tartışmıştır. Bunların her biri ele alınması gereken ciddi problemlerdir. Fakat sorunu özünden ziyade biçimsel sonuçlarıyla tartışmak doğru değildi. Hizipçi anlayış açısından bu konudaki "duyarlılık" da - tartıştıkları her bir konuda olduğu gibi- pragmatistti; çarpıtmaya ve yıpratmaya dayalı yaklaşımın bir parçasıydı.

Partimizin tarihinde bu kapsamda birçok operasyon ve düşman engellemesi olmuştur. Bu tarihimizdeki ne ilk ne de son operasyon olacaktır. Parti kendisini düşmana kapatmakla 'yükümlü' iken düşman da partiyi çözmek, onu darbelemekle 'yükümlüdür'. Bu sınıf savaşının bir yasası ve sonucudur. *Aslanan örgütün, düşman darbelerine karşı azami düzeyde kendini kapatabildiği bir çalışma tarzını benimsemesi; devrim mücadelesini bu ciddiyetle yürütmesi; aldığı darbelerle rağmen sınıf mücadelesini yürütme ve ondan öğrenme iradesini göstermesi; ders ve deneyimler ışığında çalışma tarzını ve örgütlülüklerini yeniden biçimlendirmesi; deneyimi en sağlıklı ve ileri düzeyde özetleyerek örgüte mâl etmesidir.* Ancak tümünden reddemeyeceğimiz bir şey vardır ki o da düşmanın, örgütün eksik ve gediklerinden sızarak partiyi darbelemeye yönelmesi ve bunu da belli oranda başarmasının mümkün olduğudur. Bundan tümüyle kaçmanın tek bir yolu vardır: O da devrimci pratik ve mücadele içine girmemektir. Aksi duruş ve konumlanış örgüte düşmanın yönelimini, örgütü darbelemesini, onu zayıflatmaya yönelik operasyonlar yapmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Partinin duruşu, konumlanışı doğal olarak düşmanın yönelimine girmekte, darbeler almaktadır. Bu durum bizim operasyonları, darbeleri "kader" olarak gördüğümüz anlamına gelmemektedir. Ancak böylesi bir operasyon sonrası örgütümüz ilk defa operasyona maruz kalıyormuş ve ilk defa

düşman saldırılarına açık hale geliyormuş gibi ele almak, bunun üzerinden örgütün "**çalışma tarzı**" gerekçesiyle bir "**muhalafet**" geliştirerek "**hizipçi**" faaliyete meşruiyet katmaya çalışmak asıl sorundur. Hizipçi faaliyet açısından birer "argüman" haline getirilen tek konu kuşkusuz sadece bu değildi. Süregiden tartışma ve değerlendirmeler; hizipçi faaliyetin o an için "işlevli" ve "manipülatif" gördüğü hemen her konuya iflah olmaz bir biçimde sarıldığını, amacına ulaşmak için daldan dala atlayarak çelişkileri uzlaşmaz hale getirdiğini göstermiştir.

Partinin yaşadığı bu operasyon oldukça sorunlu bir çalışma tarzının ürünüdür. İlegal mücadeledeki sorunlarımızın boyutunu apaçık ortaya koymuştur. Bu açıdan örgütümüzün aynayı kendisine tutması, bu ekseninde uç vermiş açıklarını bir plan ve anlayış doğrultusunda kapatması zorunludur. Fakat tüm sorunları buraya odaklayan, buradan bir önderlik ve örgüt tartışması yapan anlayışları basit, yüzeysel yaklaşımları ve sorunun esasını karartması bakımından açıkça ve hiç tereddüt etmeden mahkum etmeliyiz. Aksi takdirde oluşturulan bu güvensizlik içinde daha geri noktalara savrulmak kaçınılmaz olacaktır. Yaşanan operasyonda ortaya çıkan çalışma tarzı, verilen güvenlik açıkları ve oldukça önemli olan örgütsel sürecimizin baltalanması basit bir teknik sorun, bir konumlanma meselesi, salt bir illegalite çerçevesine yerleştirilemez. Böyle bir tutum, sorunu algısal yaklaşımlara kurban etmek olur. Ki sorunumuz sadece bu operasyonla sınırlı da değildir. Uzun bir dönemi kapsayan ideolojik-politik şekillenişteki sorunların, bir yönelimin ortaya çıkardığı sonuç bu olmuştur. Güvenlik açıklarına odaklanmış bir şekilde takipleri, teknik sorunları tartışan yaklaşım *birincisi*; sorunu yüzeyselleştirir, *ikincisi* ise; Partinin gerçekliğini, sorunlarını ve bunun bütünlüklü karakterini oldukça indirgenmiş bir şekilde buraya sıkıştırır. **Bu bağlamda biz bu tartışmayı kesin ve net şekilde mahkum ediyoruz.** Bunun üzerinden yükselmek isteyen hizipçi anlayışın "iyi niyetli" ve sorunların çözümünden yana olmadığını takınılan tutum ve davranışlar göstermiştir. Güvenlik sorunları üzerinden geliştirdikleri, kendilerine meşruiyet kazandırmaya dönük hizipçi yaklaşımları; ideolojik geriliklerini ve kaçınmadıkları Troçkist muhalafet ruhunu ele verdiği gibi ilk algılara oynayarak sorunu nasıl basamak olarak kullanmak istediklerini de göstermiştir.

Operasyonu örgütün ve önderliğin bir bütün misyon ve sorumluluğunu kavrayışı üzerinden, bunun gereklerine göre şekillenip şekillenmediğinden tartışmak gerekir. Zira engellenen "sürecimizin"

öncesinden ve sonrasında örgütlenme meselesi ve ele alışına baktığımızda sorunumuzun oldukça derin olduğu görülecektir. "Sürecimizin", partimizin tarihi, içinden geçilen dönem ve sınıf mücadelesinin ihtiyaçları açısından taşıdığı özel önem tartışmasıdır. 45 yıllık tarihimizde bir ilk olacak bir faaliyetten bahsediyoruz. Bunun yarattığı önem, ciddiyet, hazırlık ve hassasiyet ne kadar gösterilmiştir? Tartışma süreçlerinin örgütlenmesi, sevk ve idare edilmesi, sürecin 'finalinin' ele alınışı ve buna yönelik bütünlüklü hazırlık boyunca oluşturulan güvenlik tedbirlerine toplamda bakmakta yarar vardır. Burada hiç kuşkusuz öncelikli ve belirleyici olan önderliktir. Parti önderliğinin sorumluluğunu birinci sıraya koymamak önderliği sıradanlaştırmak, görev ve sorumluluklarını, örgütün onda temsil edilen iradesini yok saymak anlamına gelecektir. Diğer yandan bu sürece odaklanması gereken örgütün; sürece ideolojik-politik düzeyde katkısı, konumlanışını ve çalışma tarzını bu sürece uygun olarak düzenlemesi, önderliği bu noktada denetlemesi gibi meseleler de bu toplama eklenmelidir.

Önderlik sürecin tartışmalarını örgütlemeye, sürece hazırlanmada ve süreci örgütsel anlamda örgütlemeye gerekli rolü oynayamamıştır. "Sürecimizin" önemine paralel düşünüldüğünde ele alış tam bir uyumsuzluk içindedir. Bu uyumsuzluğun tanımını ciddiyetsiz bir ele alış olarak koymak yersiz ve hatalı olmayacaktır. Önderlik odaklanma, yoğunlaşma ve en önemli halkayı tespit ederek ona göre konumlanmayı gerektirir. Bu konumlanış ve ele alış tüm örgüte mâl edilmek zorundadır. Pratik ise bu duruşun aynası olacaktır. Haziran 2015 Toplantısı'nda operasyona zemin hazırlayan örgüt gerçekliği şöyle ifade edilmiştir: "*Ortaya çıkan düşmana açık olma bu gerçekliğimiz içinde kaçınılmaz olmuştur. Bugün bu alanda düşmana açık olma halinin partinin bütünü için geçerli olduğunu tespit etmek gerekmektedir. Operasyonun bu alanda gerçekleşmiş olması partimizin bu gerçekliğini ortadan kaldırmamaktadır. Asıl tartışılması gereken ve parti olarak üstesinden gelmemiz gereken nokta burasıdır.*"

Bunun nedenlerini bulduğumuz toplumsal ve siyasal zeminden, partimizin devrimci görevleri karşısındaki iddiasına, partinin toplumsal sorunları kavrayışı ve politika üretmesinden parti önderliğinin sorumluluklarını kavrayışına, iki çizgi mücadelesini yürütme tarzımızdan parti sorunlarını sahiplenerek açık ve net tartışmamıza kadar bir dizi yanıyla ele almak zorunludur.

Kuşkusuz bu sorunların partiye önderlik çizgisiyle doğrudan ilişkisi vardır. Bu bağlamda partinin önderlik çizgisinin de masaya yatırılması gerektiği açıktır. Ortaya çıkan tablonun önderlik etme çizgisinden kaynaklanan yanları söz konusudur. Önderliğin eklektik, parçalı, dağınık, uzlaşmacı çizgisi sorunların birikmesindeki temel nedendir. Bu çizgi bir bütün partiye mal edilmiştir. Partinin buna karşı reaksiyonunun olmaması ise partinin iddiasızlığının açık göstergesidir. (..) Partinin bu zeminde sorunu tartışarak ortaya çıkan tabloyla yüzleşmemesi, önümüzdeki sürecin karşılanmasında, partinin biriken sorunlarının üstesinden gelmesinde açmazların devam etmesine; ısrarla ve kararlılıkla bu zeminde durarak tartışmaları bu eksene oturtmamız, operasyonda dahil sorunlarla hesaplaşmamız mümkün olacaktır. Bu zeminden kayacak tartışmalar kısır bir çekişmeye, hakiki politik-ideolojik sorunların üstünü örtmeye yol açacaktır. Tarihsel bir vebal bu zemini kaybedenlerin omuzlarında olacaktır.

Partimizde genel olarak legal, barışçıl, açık mücadele hattı ile oluşmuş çalışma tarzında büyük oranda legalizm çizgisi hakim hale gelmiştir. Genel siyasal iklimin legalizme, barışçılığa, reformizme güçlü bir kaynak olduğunu belirtmeliyiz. Özellikle Türk egemen sınıflarının iç politikada AB, dış politikada "Büyük Ortadoğu Politikası" eksenindeki şekillenışı ve süreci, Kürt meselesinin siyasal ve toplumsal düzeydeki gelişimi ve Kürt hareketinin barış çizgisinde katettiği pratik mesafe, ülkenin siyasal iklimini ve devrimci çizgiyi bir krize sokmuştur. Devrimci hareket ve partimiz bu görece barışçıl ve demokratik alanın genişlemesi karşısında tam anlamıyla hazırlıksız yakalanmıştır. Bu iklimin silahlı mücadele ve devrim çizgisine yönelik tasfiyeci karakterine karşı sağlıklı bir duruş geliştirememiştir. (...)

Toplumsal yapıda ve siyasal sistemde hareket halindeki duruma karşı partimiz bu hareketi tam anlamıyla kavrayamamıştır. Kavrayıştaki yetersizlik bunun mücadele hattına yansımına ve yarattığı ideolojik sorunlara karşı da güçlü bir tedbir ve mücadele hattı oluşturulamamasını getirmiştir. Parti önderliği başta olmak üzere partideki anlayış farklılıkları bu süreçte daha fazla açığa çıkmış, yüzünü göstermeye başlamıştır. Bu süreç aynı zamanda partimizin çalışma tarzının aşınmasını, legal çalışmaların baskın olmasından kaynaklı reformist-barışçıl-legalist anlayışların güçlenmesini getirmiştir. Bulduğumuz bu zemin temel görevlerimiz ve esas mücadelede (gerilla savaşı) başaramama

gerçekliğimizle birleştğinde adeta içimize düşmüş bir kurt olmuş ve yavaş yavaş partimizi kemirmiştir. Parti önderliğinin kendi içindeki uzlaşmacı ve liberal çizgisi, sürece müdahale edecek kararlı ve bütünlüklü bir yaklaşımı geliştirmesini engellemiştir. Bu durum örgütsel şekilleniş ve örgütü bir bütün halinde yürütebilme becerisini de ortadan kaldırmıştır. Uzlaşmacı ve liberal çizginin evrildiği nokta ise mahkum olma şeklinde olmuştur. Parti önderliğinin parçalılığına kendisinin mahkum olması... Örgütsel şekillenişteki bozulmaya mahkum olma... Yetersizliklere ve eksikliklere mahkum olma... Çözüm iradesi geliştirememeye mahkum olma... Bu durum partide ciddi bir ideolojik dejenerasyona yol açmış, farklılıkların parti bütünlüğüne ters olarak kendisini özerk bir şekilde her alanda var etmesine savuran uçlaşmalar yaşanmıştır. Bu süreç aynı zamanda bir dizi olanağın kaybolmasını, partinin illegal çalışmaya uygun zeminini kaybetmesini bu eksende örgütlenme ve olanaklar yaratılamamasını, bu kaygı ve derdi taşıyan bir bakış açısının yitilmesini getirmiştir. Partinin bir bütün yürüttüğü faaliyet biçimi ve legal çalışma zemini sürece karakterini vermeye başlamıştır. Sorunumuzun başladığı ve partimizin ideolojik, politik ve örgütsel sorunlarının düşmana açık hale geldiği nokta da burasıdır.”

Tarif edilen bu tablo bir gerçekliği ifade etmektedir. Ancak örgütün ve önderliğin bu tablosu operasyona zemin sunan önderlik rolünü ve misyonunu ortadan kaldırmamaktadır. Önderlik raporlarında bu tehlikeleri ve sorunları belli oranda dile getirmektedir. Önderliğin sorunu ise bu olumsuz gerçekliğe uyum sağlamış olmasıdır. Bu gerçekliğe uyum göstererek “sürecimiz” gibi oldukça önemli bir süreci örgütlemiştir. Oysa yapılan şeyin önemi ve ciddiyetini kavrama durumu, bu özel önemdeki faaliyet vesilesiyle örgüte bir biçim vermeyi, var olan tabloyu aşmaya yönelik adımları getirmeliydi. Bilinmesi ve kavranması gereken halka şu olmalıydı: Her örgütlenme faaliyeti aynı zamanda bir ilerleme, gelişim ve varolanı aşarak kendine biçim verme faaliyetidir. “Sürecimiz” gibi oldukça mühim bir faaliyet ise bu açıdan daha güçlü bir zemin ve olanak anlamına gelmektedir.

Görece sürece yayılan ve zaman açısından avantajlı olan bir çalışmanın, her yönüyle hakkını verecek bir ciddiyetle ele alınmadığı görülmeli, tespit edilmelidir. Eğer gerekli önem ve ciddiyet kavranmış olsa tam da ona uygun bir şekilleniş ve irade gösterilebilirdi. Oysa var olan şekilleniş, konumlanış ve düzeyin getirisi bir çalışma tarzı, planlama

ve pratik hat oluşturulmuştur. Önderliğin bu duruşu var olan tablodan rahatsız olmadığına ya da buna karşı müdahalede bir anlayış birliği yakalanamadığına yorumlanabilir.

Burada vurgulanması gereken bir başka nokta ise iktidar mücadelesi yürüten bir çizgi ve anlayıştan uzaklaşan ideolojik kırılmadır. Özellikle bunun örgüt bütününe etkisi; konumlanış, şekilleniş ve ele alıştaki sonuçları süreç boyunca örgütte yansıma bulmuştur. Bu tablo “sürecimizin” örgütlenmesinde, sürecin gerçekleşeceği alanda adeta uç bir boyutta yansımıştır. Alanda “tehlike” görmeyen yaklaşım düşman olgusunu tümüyle silikleştirmiştir. Düşmanın her yerde ve her durumda varlık göstereceği gerçeğine dair bilinçteki kırılma sürece damgasını vurmuştur. Rutin çalışma tarzı “sürecimizin” örgütlenmesinde esaslı bir değişikliğe uğramamıştır. Partinin önderliği ve kadroları konumlanışlarını dahi değiştirmemiştir. Bu bağlamda özel denebilecek, sürecin ihtiyacına denk düşen bir yenilik söz konusu olmamıştır. Örgütümüzün ve önderliğin mahkum olduğu bir diğer gerçeklik de budur. Bu durum, düşman bilincindeki kırılma ve rehabetin operasyona zemin hazırlayan gerçekliğidir.

Nihayetinde sürecin ciddiyetiyle, örgütü, bulunduğu zeminden ideolojik-politik-teorik olarak ve aynı zamanda örgütsel konumlanış ve çalışma tarzında ortaya çıkan sorunlar üzerinden daha ileri taşıma olanağı sunan bir faaliyet gerçekliği kavranamamıştır. Önderlik süreç boyunca esasta kendiliğindencilığe; olanı kabul eden, var olan olanaklara yeni olanaklar eklemeyen, halihazırdaki çalışma tarzının sınırlarını aşamayan, teorik-politik-ideolojik geriliği gidermeye yönelik zorlamayı gerçekleştirilmeyen bir konuma düşmüştür. Bu durumun kendisi kendiliğindenciliktir. Bu anlamda önderlik örgüt tablosuna teslim olmuştur. Böylesi örgütlenmelerin ve çalışmaların her örgütlenmeye yeni bir ciddiyet kazandıracağı, var olan sorunları daha iyi tespit etme ve kavramaya hizmet edeceği, sınırları zorlayarak ileri doğru atılacak bir adım olduğu bilinciyle yaklaşmamıştır. Bu aynı zamanda, tarihsel ve güncel ihtiyacı karşılaması bakımından önemi tartışılmayacak “sürecimizin” de sıradanlaştırılması anlamına gelmektedir.

Önderlik ve partinin bu gerçekliği içerisinde, deyim yerindeyse kıyameti koparan ve bunu hizipçilik için gerekçe yapan “önderlik ve örgüt tablosu” ise kendileri açısından taşıdıkları ciddiyetsizliğin ve

sorumsuzluğun göstergesi olmuştur. Bu tutum, Nisan 2015 öncesi söz konusu olumsuz zeminin korunmasına yönelik bir girişim ve hatalı anlayışın devam ettirilmesidir. Kuşkusuz bu yaklaşımdan kaynaklıdır ki kendi sorumluluklarını üstlenmemek üzere bir yönelim oluşturmuşlardır. Önderlik yöntemiyle, çalışma tarzıyla, sorunla kurduğu ilişki biçimiyle süreçte en arızalı pratikleri hayata geçirenler, oluşan sonuç üzerinden sorunu yüzeyselleştirmiş ve buradan kendi dışına fatura oluşturarak sıyrılmaya gayretine girmiştir. Hizipçi anlayışın yürüttüğü mücadele, Nisan 2015 öncesi olumsuz zeminin kendi lehlerine pekiştirilmesine, örgüt aynı hatalı zeminde kalarak taşların yer değiştirdiği bir hedefe odaklanmıştır. Niyetten bağımsız gerçekleştirdikleri mücadele ve kendilerine sundukları “katkı” bu yönde olmuştur.

Biz örgütümüzün hangi zeminde olduğunu, hangi çizgi ekseninde şekillendiğini, önderliğin bu zemin ve çizgiyi nasıl oluşturduğunu, bunu aşma konusunda nasıl bir kendiliğindencilığe ve ciddiyetsizliğe düştüğünü ve bunun “sürecimize” nasıl yansındığını tam ve çok yönlü tespit ederek ilerleme gayretinde olacağız. Her örgütlenme ve faaliyetin ciddiyetle, odaklanarak, konsantrasyonu buraya vererek ve doğru halkaların yakalanmasıyla aşılabileceğini ancak bunun bir anda gerçekleşmeyeceğini bilerek ilerleyeceğiz. *Bu süreçte çıkarılması gereken en önemli ders; iradeciliğeye ve tek yanlılığa düşmeksizin fakat varolan gerçekliği zorlayarak, süreç ve gelişmelerin gerektirdiği devrimci sorumlulukları yüklenen bir önderlik ve örgüt tablosu yaratmanın zorunluluğudur.*

Operasyon Sonrası Parti Krizi ve Önderlik Gerçekliği

“Özsel olmayan, görünür olan, yüzeyde olan, 'öz'den daha sık yiter ve 'öz' kadar 'sağlam' ve 'dayanıklı' değildir. Hemen hemen bir ırmağın hareketi (gibidir) köpük üstte, derin akımlar alttadır. Ama köpük de özün dile gelişidir.” (Lenin Felsefe Defterleri, syf: 106)

Parti 2015 operasyonu sonrası kendisini bir krizin içinde buldu. Koşulları yok sayıp düz biçimde neden-sonuç ilişkisi üzerinden değerlendirdiğimizde içine düştüğümüz krizin nedeni olarak operasyonu gösterebiliriz. Tıpkı Gezi İsyanı'nın nedeni olarak kesilen ağaçları, halkların isyanı olan “**Arap Baharı**”nın nedeni olarak M. Buaziz'in kendini yakma eylemini vs. göstermek gibi... Oysa her şey koşulların oluşmasıyla

ilgiliydi. Koşullar, söz konusu sonuç için birer vesile, Lenin'in ifadesiyle “dile geliş” olur. Bu, Gezi İsyanı'nda kesilen ağaçlar, “Arap Baharı”nda M. Buaziz'in bedenini yakması olur. Operasyon da parti krizimizin açığa çıkmasında vesiledir. Önderlik krizi ile başlayan ve hizipçi bir kopuşla sonuçlanan sürecimizin esas nedeni örgüt, özel olarak da önderlik gerçeğinde aranmalıdır. İncelemeyi buradan başlatmayan hiçbir sorgulama, gerçeğin bilgisine ulaşamaz. Hizip olgusunu incelerken biz de dikkatimizi buraya yöneltmeliyiz.

“Öz her zaman görünümün arkasında yatar ve ancak görünüm yoluyla keşfedilebilir.” (Mao Zedung)

8. Konferans'ın belirlediği ve dört ana başlıkta sıraladığı temel görevlere baktığımızda Partimiz 8. Konferansı'nda, başkan Mao'nun işaret ettiği gibi görünümünden hareket etmiş ve görünümünden öze doğru ilerleyerek özün keşfine yönelmiştir. 8. Konferans;

- 1-Gerilla savaşının ilk aşamasını tamamlamak,
- 2- Kitleler içinde örgütlenmiş ve sürekliliği sağlanmış önderlik yaratmak,
- 3- Yeni kadro ve militan yetiştirmek,
- 4- İdeolojik-kültürel dejenerasyonu etkisiz kılıp ortadan kaldırmak,

biçiminde dört temel görev belirlemişti. Partiyi sınıf mücadeleleri içinde daha güçlü mevzilendirmek, bu görevlerin başarıyla uygulanmasından geçiyordu. 8. Konferans bu görevleri nesnel ve öznel gerçekliği, eğilimleri tahlil ederek belirlemişti. Parti, ülkenin ve örgütün görünür gerçekliğinden yola çıkıp, özsel gerçekliğin keşfine doğru ilerleyen bir yöntem izlemişti. Bu yöntem Lenin'in "**canlı sezgiden, soyut düşünceye ve soyut düşünceden pratiğe - hakikat bilgisinin, nesnel gerçeklik bilgisinin yolu işte budur.**" (Lenin a.g.e sf. 138) diye formüle ettiği yöntemdi.

Tespit edilen temel görevler incelendiğinde “öz”le görünür olan arasında olduğu gibi, içle dış arasında diyalektik bir bağ kurulduğu ve görevlerin böyle belirlendiği anlaşılacaktır. Örgüt gerçekliği ile sınıf mücadelesi birlikte, bir arada ele alınmıştır. Bu görevlerin dolaysız anlatımı, görevler bu mücadele üzerinden tanımlanmadan bu görevleri icra edecek özneler bilinçli bir önderliğin “ellerinde” bir doğrultuya sokulmadan, sınıf mücadelesine demir atmada ileri doğru değişim ve

gelişme olmayacağıdır.

8. Konferans'tan itibaren neredeyse her yıl örgütün mevcut gerçekliği ile birlikte dört temel görevin neresinde olduğumuz tartışılmış, incelenmiş ve sonuçta **"8. Konferans'ın yöneliminde belli bir mesafe aldık ancak bunların atılım yapacak ve sıçrama yaratacak tarzda bir birikim sağladığı söylenemez"** denilmiş ve örgütsel gerçekliğe, kadro ve militan yapısına ilişkin tespitler, uyarılar yapılmıştır.

8. Konferans devrimci durumun düşme değil yükselme eğiliminde olduğu bir dönemde yapılmıştır. Operasyona kadar devam eden ve sürekli biçimde yükselen bir eğilim olduğunu özellikle belirtmeliyiz. Devrimci durum üzerinde etkili olan unsurlardan biri egemen sınıflar arasındaki çelişkidir. Türk hakim sınıflarının iki esas kliği arasındaki çatışma, bu dönemde eşine az rastlanır bir çapta ve yoğunlukta yaşanmış (bir benzeri 1950'lerde olmuştu ve 60 darbesiyle sonuçlanmıştı), devlet iktidarına hakim olan kliğin buradan sökülüp atılmasıyla sonuçlanmıştı. Her şey belli koşullar altında zıttına dönüşür, bu diyalektiğin özdeşlik yasasıdır. Hakim sınıflar arası çelişki de egemen yön tali durumuna dönüşmüş, tali yön ise çelişkinin hakim yönü olmuş ve artık çelişki bu yeni biçimle karakterize bir nitelik kazanmıştı. Çelişkinin esas ve tali yönleri değişirken bu kez heterojen yapıda esas yön içindeki çatışma öne çıkmış ve süreç bir darbe girişimine dek evrilmişti. Yine bu dönemde işçi sınıfı ve emekçi kitleler ile egemen sınıflar arasındaki çelişkinin keskinleşmesinin yanı sıra ezilen ulus, cins ve inanç kesimlerinin haykırıları büyümüş, mücadeleleri boyutlanmıştır. Tekel Direnişi'nde olduğu gibi büyük kitlesel hareketler ve direnişler için küçük kıvılcımlar yetiyor, daha büyük hareketlere dönük bir olgunlaşma yaşanıyordu. Gezi İsyanı zirveydi ve politik-psikolojik açıdan kitlelerin gerçekliğini yansıtıyordu.

Önemli gelişmelerden biri de 2009'da başlayan "Oslo Krizi" ile küçük bir "es" verilip hemen sonra devam eden "çatışmasızlık" durumuydu. "Çatışmasızlık Süreci" kendi içinde belli handikaplar taşısa da aslolan sürecin siyasetiydi. Görüldü ki ulusal hareketin sürece ilişkin siyaseti teslimiyet değil, direniş üzerine inşa edilmişti. Ulusal hareket örgütsel, askeri, diplomatik konular ve kitleler sorununda pozisyonunu güçlendirip, hedeflerini gerçekleştirecek bir siyaset benimsemişti. Partinin "çatışmasızlık süreci"ne dönük özel-özgün bir siyaseti olmadı. Önceden belirlenmiş ideolojik, siyasi, örgütsel ve askeri görevlerle

süreci adımlamayı tercih etti. Açıkçası örgüt bu sürece de (tıpkı Gezi İsyanı gibi) “hazırlıksız” yakalandı(!) Yeni bir durum ortaya çıkmıştı. Üstelik öyle böyle değil esaslı bir gelişmeydi. Önceden belirlenmiş görevler yeni durumun yarattığı sosyal, siyasal ve kültürel koşullara uyarlanarak geliştirilmiş yeni politikalarla tahkim edilip uygulanabilirdi.

Bu sürecin gelişmelerine, karakterine ve niteliğine yönelik Konferans ve önderlikbelli çıkarımları yapmıştır. Özellikle "diptengelen dalganını yüzeye vurma" gerçekliğine dair yaklaşımlarıyla süreci devrimci bir yönelimle karşılamaya çalışmıştır. Ancak önderliğin bu sürecin tüm yönleriyle karşılanmasında kavrayışının yetersizliği, gelişimin dinamiklerini ve ana halkalarını yakalamada ciddi sorunlar yaşadığını ifade etmemiz gerekir. Bu bağlamda özellikle sürecin yarattığı avantajlardan faydalanma, legal olanakların genişlemesi ekseninde geniş kitlelere daha etkin politikayla ulaşma ve onları devrimci mücadeleye hazırlamada yetersiz kalınmış, örgütün legalizmin ve tasfiyeciliğin etkisinde kalan kısmını doğru tespit edemediği görülmüştür.

Özetle, 8. Konferans ile operasyon arası dönem devrimci durumun yükselişe geçtiği, kitleliliği ve yaygınlığı gittikçe artan, içinde Tekel işçilerinin Ankara Direnişi ve Gezi İsyanı gibi zirvelerin olduğu, yüzbinlerle birlikte Taksim'de 1 Mayıslar'ın kutlandığı, açık alanda eylem imkanlarının çoğaldığı, milyonların Newrozlar'a aktığı, düşman ateşinin görece zayıf olduğu bir sekiz yıl yaşandı. Bu koşullar gelişip güçlenmek, örgütü ve halk ordusunu büyütüp yetkinleştirmek için elverişli koşullar demektir. Neden böyle olmadı, partimiz neden böyle bir gelişim yoluna giremedi vb. sorularına vereceğimiz cevap, bizi aynı zamanda hizbi ortaya çıkaran parti ve önderlik gerçekliğine götürecektir.

8. Konferans'ın belirlediği dört temel görev, verili bir sürede gerçekleşmek üzere belirlenmişti. Burada bir noktaya açıklık getirelim; birincisi "**gerçekleştirmek**" görevleri bütün yönleriyle yerine getirmek değil, böyle anlaşılmalıdır. Esasen gerçekleşir yönde bir yola girmektir. Pratiğin gerçekleşir yönde yaşanması değişim ve gelişmeler niceliksel yaşansa bile bu örgütte niteliksel bir veçhe kazanır. 8. Konferans iradesi bahsini ettiğimiz dört başlıca görevi belli bir sürede (bu süre elbette operasyona kadar geçen 8 yıl değil olsa olsa bunun yarısı bir süredir) gerçekleştirilmesi için önderliğini seçmiştir. Önderlik ikinci, üçüncü toplantısında sınıf mücadelesi içerisindeki gerçekliği hakkında

örgüt bütününe dair belli sorgulamalar yapsa da gidişata ilişkin esaslı itirazlar gerçekleştirilmemiş, hatta elinden gelenin yapıldığına dair şeyler söylemiştir. 4. Toplantı Raporu'ndaysa **"8. Konferans'ın yöneliminde belli bir mesafe aldık ancak bunların atılım yapacak ve sığrama yaratacak tarzda bir birikim sağladığı söylenemez"** denilmiştir. Bu değerlendirmede de bir olumlama mevcuttur. Bu dönemin değerlendirme yazılarında **"samimiyet"** ve **"dürüstlük"** kavramlarıyla kurucu anlayışlar geliştirildiğine tanık oluyoruz. Samimiyet ve dürüstlük değerleriyle sınıf mücadelesi arasında kurulan bağ aslında sorunluymdu.

Hiç şüphesiz **"samimiyet"** ve **"dürüstlük"** önemli olgulardır ve bir komünist bu değerlere sahiptir. Hemen belirtelim raporda bu değerlere biçilen rol fazlasıyla abartılıdır. Bu değerlerle donanmış olmak **"bugünü değiştirmeyi"** ve **"yarını kurmayı"** getirmez. Önderlik bu bağlamda sorunu ve çözümü yanlış yerde aramıştır. Samimiyet ve dürüstlüğe methiye dizmektense Marks'ın şu sözlerine kulak vermek, onu düstur edinmemiz ve bu eksende bir şekillenmeye girmemiz gerekirdi. **"Şu inancım şimdiye dek durmadan güçlendi; gerçekten güçlü bütün kişiler... Devrim yolunda yürümeye koyulduktan sonra, hatta yenilgilerden de yeni güçler kazanarak çıkmışlar ve tarihin sellerinde ne kadar fazla yürümüşlerse, o derecede azimli olmuşlardır"** işte mesele budur.

Besbelli ki samimiyet ve dürüstlüğün sorgulanması, sorunlaştırılması sınıf mücadelesi ile ilişkilendirme biçiminin yansımasıydı. Orda biri ya da birileri sorunluymdu, yapılması gereken söz konusu ideolojik ve siyasi sorunu tanımlayıp tartışmaktı. Mao'nun şu sözlerini hatırlayalım: **"Öyle komünistler olabilir ki silahlı düşmanlar tarafından alt edilemezler ve düşmana karşı bu dirençlerinden dolayı kahraman sıfatına layıktırlar. Ama şekere bulanmış mermilerle yapılan bir saldırıya dayanamazlar ve şekere bulanmış mermiler tarafından alt edilebilirler."** (ÇKP Kısa Tarihi, syf 114) Özcesi önderliğin yapmadığı, yapamadığı bu ideolojik gerçekliği tartışmak, bunu örgütün bilgisine açmaktır.

İster kişilerde olsun isterse de Komünist Partisi'nin kendisinde olsun, mesele hangi çizginin hakim olduğudur. Bir ikiye bölünür, bir şey hem kendidir hem de kendi olmayandır. Fakat öncelikle bunlardan biri, hakim olan onu belirler. Ve ona niteliğini veren, hakim yöndür. Yalnız bu durum nihai olmayıp geçicidir. Yani mücadele sürekli, birlik geçicidir.

İşte “**kahraman sıfatına layık**” komünistlerin burjuva ideolojisine yenik düşmesinin, düşebilir olmasının, diyalektik ve materyalist açıklaması budur. Dürüstlük ve samimiyet sorunu çatışkılı içsel yolculuğumuza bağlı bir sorun olabilir. Ancak ve bunlardan ziyade kişinin ideolojik-politik gerçekliği ile ilişkili kavrayışlarla kurarız düşün dünyamızı. Nitekim uzunca bir sürecin sorumlusu olanlardan biri geride bir mektup bırakarak adeta kaçarcasına gitmiş; imzacılardan bir diğeri aynı organda yer aldığı yoldaşı için “ayak kaydırma” yöntemlerine başvurmakta, bu temelde fiziki imhaya kadar planlar kurmakta, komplo tezgahlamakta, darbe örgütlemekte; yine imzacılar arasında olan bir diğeri ise tasfiyeci hizbin partiyi parçalama, partide kaos yaratma vs. pratiği karşısında sessiz kalıp örgütü sahiplenmemekte, “**taraf olmayın**” telkinlerinde bulunmakta, kendini sorunlar-üstü, örgüt-üstü yere koymaktadır. Bu duruşa sahip olanlar elbette bir zamanlar komünist kimliğine sahipti. Ama işte “*nesnel dünyanın değiştirilmesi süreci içinde kendi öznel dünyalarını yeniden kalıba dökememişlerdi.*” İşte bu yüzden şekere bulanmış mermilere açık olmuşlar, yenilmişler ve dönüp örgütü kendi gerçekliklerine uydurmaya çalışmışlardır. **Tanık olduğumuz davranışlar küçük-burjuva ideolojisinin sağ ve sol biçimleridir. Ve nihayetinde her iki biçim tasfiyecilik ortak paydasında buluşmuştur.**

8. Konferans önderliğinin toplantı raporları ideolojik-politik, örgütsel ve askeri açıdan elbette çok zengin materyaller niteliğindedir. Fakat bugün 8. Konferans'tan operasyona kadar olan dönemi, bir de kararlarının aynasında değerlendirdiğimizde “**bir sıçrama ve atılım**” yapmamış ve aksine bir parti krizinin içine sürüklenmiş olmamızın, esasen önderlik gerçekliğimizden kaynaklandığını görüyoruz. 8. Konferans'ın belirlediği dört başlıca görevle ilgili mesafe alınmamış olması birden çok çelişkinin eseridir, bu doğrudur fakat bunlar içerisinde önderlik belirleyici durumdadır. Önderlik sorunu önceki raporlarda da kısmen geçmektedir. Özellikle son toplantı (7. Toplantı) raporunda diğerlerine göre mevcut önderlik gerçekliği hakkında daha cesur atıflar bulunmaktadır. Buna rağmen yapılan değerlendirmeler, esas olarak görünür olanla sınırlı kalmış, öze doğru bir ilerleme, gerçeği kendi karmaşıklığı içinde kavrama durumu yakalanamamıştır. Esasında son toplantı raporu başarısızlığın, yenilginin ilanı, üzerinde “**umutsuzluk**” yazan bayrağın çekilmesi idi.

Raporun 27. sayfasında şöyle deniliyor: “**...sorunlarımız ciddi boyuttadır. En kötü ve acı olan durum ise içinde bulunduğumuz**

geri ve sorunlu durumun yeterince farkında ve ayırımında olmamak, bundan çıkış için bir süreci belli bir program ve plan çerçevesinde başlatamamaktır.” Koşullara nasıl teslim olunur, bu cümlelerden daha iyi nasıl anlatılabilir?! Bu cümlelerden önderliğin mevcut gerçeğe teslim olduğu anlaşılıyor fakat önderlik dönüp örgüte başvurmuyor, onların da resmettiği gerçeklik karşısında çaresiz olacağını düşünüyor, daha doğrusu peşinen öyle kabul ediyor. Mevcut örgüt gerçekliği karşısında acze kapılan bir önderlik görünümü söz konusu. Aslında bu cümlelerde görünen gerçek, örgüt gerçekliği değildir. Biz önderliğin ve örgüt bütününe sahip olduğu potansiyeli biliyoruz. Yeterince farkında ve ayırımında olunamadığı **varsayılan** sorunlarla ilgili, önderlikten başlayarak örgüt bütününe doğru bir **“farkındalık”** yaratılabileceğini, **“bundan çıkış için”, “belli bir plan ve program çerçevesinde”** bir süreç başlatılabileceğini, bu anlamda söz konusu kanaatin tersine potansiyelin **“ciddi boyutta”** olduğunu söylemek gerekir. Fakat bunun ancak önderliğin kendi içinde ve bütün örgütte bir birlik oluşturmasıyla, mümkün olacağını belirtmeliyiz. Yukardaki satırlar aslında böylesi bir birliğin sağlanamadığına ilişkin **“tevil yollu ile ikrar”** dır.

Önderliğin kendi içinde birlikten uzak gerçekliği ve örgüt bütünü de bu gerçeklikten payını almış olması ortaya çıkan tasfiyeci hizbin nesnel zeminlerinden biridir. Bu zemini oluşturan birden fazla neden mevcuttur, bunu özellikle ve tekrar belirtelim.

Yine son toplantı raporunda önderlik tarzıyla ilgili olarak eleştiri mi, tespit mi, öneri mi olduğu tam olarak anlaşılamayan kimi vurgular mevcuttur. Özetle komite sekreteri ya da komiteden biriyle görüşmeler yoluyla önderlik etme tarzının hatalı olduğu belirtiliyor, doğrudan faaliyetin içinde olmak gerekir vs. deniliyor. İşaret edilen husus esasında önderliğin biçimine tekabül etmektedir. KP kolektif önderlik tarzını benimser. Bu önderlik tarzı kitlelerden kitlelere anlayışının siyasal örgütlenmedeki vücut bulmuş ilkelerindendir. Kolektif önderlik tarzına hayat veren demokratik merkezîyetçiliktir. Kolektif önderlik bir bakıma politika ve taktiklerin, görüş, öneri ve kararların aşağıdan yukarıya doğru olgunlaştırılması ve bunların en sistematize edilmiş biçimde yukardan aşağıya doğru uygulanması demektir. Öncelikle kolektif önderlik denilirken bunun salt bir komiteye mahsus bir mesele olduğu anlaşılmalı, anlaşılmamalıdır. Yine önderlik bileşenlerinin hep birlikte tartışması ve karar almasıyla da sınırlandırılmaz. Her iki yaklaşım

kolektif önderlik anlayışının içinin boşaltılması, bütünden kopartılması demektir. Bu yaklaşımın içerisinde "**kitlelerden kitlelere**", "**demokratik merkezîyetçilik**" anlayışı yoktur. Son toplantı raporunun ifade ettiği önderlik tarzı ne yazık ki örgütümüzde bir realitedir ve bu Başkan Mao'nun "**bölücülük**" olarak değerlendirdiği önderlik tarzıdır. Mao şöyle söylüyordu: "*her şeyden önce kolektif önderliği kuralı ve güçlendirmeliyiz ve çok önceden 'bölücülük' olarak teşhis edilen önderlik türünü **uygulamamalıyız**. Bu son yöntemde, parti komite sekreterleri ve üyeleri kendi işlerini tek başlarına yaparlar; ne gerçekten kolektif tartışmalar olur ne de gerçekten kolektif önderlik uygularlar.*" (M. Zedung Seçme Eserler, cilt 6, syf. 280)

Bu yalıtılmış bir komite ve hatta yalıtık üye faaliyetidir. Alancılık, başına buyruk hareket ya da herkesin bir "**cumhuriyeti**" olması vs. örgüt yapısında çokça görülen bir durumdur. Bunun bir kaynağı da "**bölücülük**" olarak ifade edilen önderlik tarzıdır.

Politika ve taktiklerin belirlenmesinde ve bunların uygulanmasında en temel nokta geniş kesimleri içermesidir. Bu ancak kolektif önderlik tarzıyla başarılıdır. Böylece örgütün, kitlelerin potansiyeli açığa çıkarılmış, harekete geçirilmiş olur. Son toplantı raporunun konu ettiği önderlik tarzı bürokratik ve bölücüdür. Tasfiyeci hizip bu elverişli ortamda yeşermiştir. Başkan Mao; "*Açık muhalefet gruplarından korkmuyoruz. Biz sadece gizli muhalefet gruplarından korkuyoruz. Böyle insanlar gerçeği sizin yüzünüze söylemezler, yüzünüze söyledikleri sadece yalan ve sahtekarlıktır. Gerçek amaçlarını ortaya koymazlar*" (age. sf. 277) der ve bu muhalefet türünü "**gizli hizip**" olarak adlandırır, "**gizli hizipçilerin örgütlenmesini yasaklamak**" gerektiğini söyler.

Geriye dönüp bakıldığında "**bozguncular**"ı da var eden, ortaya çıkmalarına imkan sunan nedenlerden birinin bu tarz olduğu görülecektir. Önderlik tarzı da sınıfsaldır. Kolektif önderlik diğer bütün gereklerle birlikte uygulandığında, örgüt büyür, sınıf mücadelesi içerisinde daha güçlü mevzilenir.

"**Gizli hizipçi faaliyetler sürdürmedikçe**" diyor Mao ve "*konuşmalarına daima izin vermeliyiz ve yanlış şeyler söyleseler bile, onları cezalandırmamalıyız*" diye ekliyor. Burada odaklanması gereken mesele gizli hizipçiliğin fikir ayrılığı kapsamında görülmemesi, böyle

kavranmaması gerektiğidir. Fikirlerle ortaya çıkılmaması ve fikirlerin örgüte sunulmaması, bu durumun kendini kaçınılmaz olarak bir gizli hizbe dönüştürmesine zemin sunmaktadır. Yukarda sözünü ettiğimiz önderlik tarzı, en genelde çalışma tarzı, gizli hiziplere açık bir durum yaratır.

Başkan Mao, *"son birkaç yıldaki eksikliklerin ve yapılan hataların en büyük sorumluluğunu Merkez üstlenmelidir; Merkez'de en önemli sorumluluk bizimdir; ondan sonra sorumluluk..."* der ve alt komitelere doğru sıralayarak *"herkese sorumluluk payı düştüğünü"* vurgular.

Son toplantı raporunda *"son bir yıl içinde yerine getiremediğimiz görev ve sorumluluklarımızı alt başlıklar halinde sıralarsak yedi yıldır yerine getiremediklerimizin bir devamı ve tekrarı olduğu rahatlıkla görülür"* deniliyor. Önderlik burada olgusal bir gerçeği ifade ya da itiraf ediyor. Fakat madem ki gerçek görünür durumda öyleyse bunun nedenleri, sorumlulukları hakkında değerlendirmeye gitmesi derinleşmesi gerekmez mi? Önderliğin yapmadığı tam da budur. Tıpkı *"yaşanan ve yaşanmasına devam edilen örgüt ve önderlik meselelerine ilişkin sorunların temeli ve esası ideolojik-teorik sorunlara yeterli düzeyde cesaret edip eğilmemek, yüzleşmemek, sorgulamamak, tartışmamak, çatışarak ayrışmamak ve netleşmek için çözüm aramamaktır"* denmesine benziyor. Önderlik, bütün partiye önderlik eden organ olduğunu, yönetici organ olduğunu unutuyor gibi... Sorunların temeli ve esası ideolojik-teorik sorunlara yeterli düzeyde cesaret edip eğilmemek, yüzleşmemek, sorgulamamak, tartışmamak vs. ise bunu yapmaya engel olan nedir sorusuna nasıl bir cevap verebilir?! Her durumda karşımıza çıkan gerçek, objektif olarak önderlik iddiasının yitirildiğidir.

Esas sorun önderliğin kendi gerçekliğini cesaretli bir biçimde örgüte sunmuyor olmasıdır. Son toplantı raporu hala meseleyi ucundan, kıyısından tartışıyor, hala öze doğru ilerleme tavrı geliştirmiyor.

Şu cümleler de rapordan: *"Kadro ve militanlar şimdiye kadar düşünüp, hareket ettikleri biçimlerde kalırlarsa var olan gerçeklikten ve durumdan rahatsızlık ve hoşnutsuzluk duymazlarsa sorunlarımız devam etmekten kurtulamayacaktır."* Rapor incelendiğinde bu neviden çokça tespit ve değerlendirmeye rastlarız. Önderlik şikayet ettiği kadro ve militan yapısının oluşumunda kendi payını, rolünü sorgulamalıydı, bunu

yapmıyor ve daha da önemlisi kadro ve militanları kendi haline bırakıyor, onlara “şimdiye kadar düşünüp, hareket ettikleri biçimlerde kalırlarsa...” örgütü bekleyen ne olduğunu anlatıyor fakat onları “şimdiye kadar düşünüp hareket ettikleri biçimden” çıkartmak üzere bir politik, pratik süreç başlatmıyor. Burada şunu vurgulamak gerekir; önderliğin son toplantısı dağılmış, sürece teslim olmuş, önderlik iddiasını objektif olarak kaybetmişliğini ilan ederken, bunun örgüte bu biçimde sunulmasının dahi tartışmaya dönüştüğü ancak tüm önderlik bileşeninin partiyi bir arada sürece taşıma kaygısının hakim olduğu bir anlayışla hareket edilmiştir. Önderliğin geldiği tablo maalesef bu olmuştur. **Önderlik partiyi sürece taşıyarak son görevini tamamlamaya odaklanmıştır. Ancak son tahlilde hizipçilik vücut bulmuştur.**

Raporda şöyle deniliyor: *“partinin sıçrama ve atılım yapamamasının temelinde komitelerin amatör örgüt olma hali ve zayıf pratik gerçekliği vardır.”* Önderlik, yedi yıldır önderlik ettiği komitelere ilişkin yapıyor bu değerlendirmeyi! Durumu değiştirmek üzere bir program ve planlamanın geliştirilmesi gerekmiyor mu, önderliğin, durumu gördükten sonra yapması gereken bu değil mi?

Şunlarda rapordan: *“PMK sürece ve gelişmelere ilişkin öngörülü ve isabetli tespitler, doğru politikalar belirlemesine karşın bu politikaların başarılı bir şekilde pratiğe uygulanmasını engelleyen bir dizi iç faktör yaşamaya devam etmektedir. Bunların başında mevcut örgütün doğru ve devrimci tarzda çalışmaması, kadro ve militanların görev ve sorumluluklarını layıkıyla yerine getirmemesi gelmektedir.”*

Bu yaklaşım tarzı yukarda örneklerini verdiğimiz tarzla aynıdır. Önderlik burada kendini örgüt bütününden koparıyor, adeta biz görevimizi yaptık ama alt komitelerin gerçekliğinden oluşan “bir dizi iç faktör” engelleyici oldu diyor. *“Sürece ve gelişmelere ilişkin öngörülü ve isabetli tespitler, doğru politikalar belirleyen”* bir önderlik var, bir de bu başarılı üretimlerin örgüte uygulanmasını engelleyen başta *“mevcut örgütün doğru ve devrimci tarzda çalışmaması, kadro ve militanların görev ve sorumluluklarını layıkıyla yerine getirememesi”* olmak üzere bir dizi iç faktör var (!) Önderlik, uygulamada, *“öngörülü ve isabetli tespitlerin”* hayata geçirilmesinde birinci dereceden sorumlu olduğunu unutarak değerlendirme yapmıştır. Bu, onun kolektif önderlik tarzına yabancılığının bir yansımasıdır. Ayrıca gelişmeler bize şunu göstermiştir:

Bu genel tespite katılan organ bileşenlerinin her biri kendi görevini yapan ama diğer bileşenlerin görevini yapmadığı "gizli" bir anlayışa da sahiptir. Zira "**iç birliğini**" korumak adına örgüte açılmayan uyumsuzluklar, çelişkileri büyütme, bu "büyük uzlaşma" sorunu örgüte yıkmakta bulan bir anlayış getirmektedir. Bu bağlamda da önderliğin kolektif önderlik tarzını yitirdiğini görmekteyiz.

Burada kısmen değindiğimiz şeyler önderlik değerlendirmesini içerse de bu, tasfiyeci hizbin ortaya çıkmasına zemin sunan örgüt tablosunu açıklamaya da içkindir. Gerçekleştirmek istediğimiz budur. Şurası bir gerçek ki önderliğin sorunlara yaklaşımı, önderlik ve çalışma tarzı ortaya bir örgüt tablosu çıkarmış ya da üretmiştir. Bu, önderliğin **istediği sonuç olmayabilir, değildir de ama toplamda yönetme anlayış ve tarzı bu** örgüt gerçekliği dışında başka bir gerçeklik yaratamazdı. İşte hizip yaratılan bu tabloda filizlenmiş, boy vermiştir.

"Birinin" komploculuğu ve darbeciliği; "diğerinin" kendini dayatan ve tartıştıran tarzı, EB'nin (Enternasyonal Büro) statükoyu korumak adına her şeyi göze alış vs. birer olgusal gerçeklerdir ve hizip biraz da bunlardır. Fakat yazının başında belirttiğimiz gibi bunlar görünürde olanlar ya da köpüklerdir. Görünür olanı elbette veri olarak almak zorundayız ama orada durmak "diyalektiği yarıda kesmek" olur, bu yüzden, hareketin doğası gereği "öz"e doğru ilerlemek, incelemeyi derinleştirmek gerekir.

Önderlik önüne konulan dört temel görevle ilgili bir mesafe alamamıştır. Daha vahim olanı ise iş başına geldiği 8. Konferans'tan operasyona kadar geçen sekiz yıl içerisinde örgütü ileriye taşımadığı gibi kimi noktalarda örgütü başladığı noktanın gerisine düşürmüştür. *Dönem dönem canlı siyasal süreçler ve buna paralel kitle tabanında nicel gelişmeler yaşansa da* yapının kendisi siyasal ve örgütsel olarak gerilemiş, kadro ve militan yapısı hem daralmış hem de bir hayli deformasyona uğramıştır. KP'yi ayakta tutan sütunlar 8. PMK'nın iş başında olduğu süre içerisinde güçlenmemiş, ciddi aşınmalara uğrayarak zayıflamıştır. **İşte tasfiyeci hizip bu güçsüz, zayıf örgüt yapısı içinde böyle fütursuz, böyle aleni, böyle arsız ve pespaye olabiliyor.** Zayıflayan, referans noktaları aşınan bir örgütün yaşayacağı gelişmeleri bu süreç boyunca yaşadık ve bu anlayışların, yaklaşımların değişmemesi halinde daha da yaşayabiliriz.

Hizbe Zemin Sunan Örgüt Tablosu

Mevcut önderliğin hizbe zemin sunan önderlik tarzı yanında özellikle bu önderlik tarzına zemin sunan parti gerçekliği de oldukça önemlidir.

Mao Zedung yoldaş, *“siyasi çizgimiz ve dolayısıyla partimizin inşası, silahlı mücadeleden ayrı olarak ele alındığı zaman doğru bir şekilde kavranamaz. Silahlı mücadele siyasi çizgimizin önemli bir unsurudur.”* demektedir. Bu örgüt gerçekliğimizin ve örgütün devrime önderlik yapması meselesiyle doğrudan ilintilidir. Daralmış örgüt gerçekliğimiz; mücadelecilerden geçmiş ancak bu mücadele deneyimlerinin yeterince sağlam özetini ve özünü çıkarmamış önderlik gerçeğimiz; önderliğin sorunun kaynağını parti üyelerine mâl ettiği oranda parti üyelerinin de alt örgütlülüklerle doğru bu faturayı kestiği bir bürokratism anlayışının kökleşmesi gerçeğimiz; partinin önderliğe önderliğin de partiye hakim olma ve sorunlara çözüm üretme zemininin sekterlikle-liberalizm arasında bir git-gele dönüştüğü toplam gerçekliğimiz ve nihayetinde siyasi çizgide sağlamlaşmamış, partililiğin gereklerine göre şekillenmede özellikle silahlı mücadelenin yasalarına ve ihtiyaçlarına göre bütünleşmemiş bir örgüt ve örgütlülük tablosu oluşmuştur. Bu kuşkusuz mevcut önderlik ile sınırlanamayacak kadar köklü bir sorundur. Ancak parti üyelerinin ve partinin siyasal seviye ve uyanıklığının oldukça geriye çekildiği, gerici-ideolojik akımların sinsî bir şekilde dalga oluşturduğu, zeminin kavranmasına yönelik yoğunlaşmanın sağlanmadığı, dar pratiğin politik faaliyet olarak bellendiği bir süreç mevcut önderliğin dönemi içinde yaşanmıştır.

Hizbin olduğu zemin, örgütümüzün bulunduğu zemindir aynı zamanda. Partimiz uzun zamandır kitlelere doğru bir önderlik zeminini yakalayamamıştır. Yakalayamadığı bu zemin onun aynı zamanda çizgisini inşa etme ve geliştirme sorunuyla ilgilidir. Ancak daha da önemlisi örgüt gerçekliğimiz oturmuş, parti çizgisi doğrultusunda eğitilmiş, doğru bir parti anlayışını oluşturmuş, önderlik-parti ilişkisini kavramış ve MLM teoriyle yetkinleşmiş bir zeminde değildir. Bu durum örgütümüzün sınıf mücadelesinin çelişkileriyle ilişkilenmesinde ciddi sorunlara neden olmaktadır. Ancak daha da önemlisi örgütümüz kendi dar örgütsel sorunlarıyla dahi yer yer baş etmede bu eksende ciddi problemler yaşamaktadır. Önüne çıkan basit sorunlar karşısında derinlemesine çözüm üretemeyen ve bu sorunları sağlıklı bir zeminde

çözümüne kavuşturamayan düşünce ve çelişkilerle ilişkilene biçimi, daha karmaşık politik sorunlar ve ideolojik saldırılar karşısında zayıf düşmeyi beraberinde getirmektedir. Bu zayıf düşme durumu ideolojik-politik düzeyden örgütlenme sorunlarına, onun yarattığı çalışma tarzına, kitlelere önderlik meselesine, düşmana örgütü kapatma meselesine, devrimci süreçle iddialı bir şekilde ilişkilene noktalarına kadar yansımaları bulmakta, belli koşullar içinde de büyük ve yönetilemez bir krize dönüşmektedir. Partinin hiziple başına gelen şeyin kendisi de bu kriz olmuştur.

Örgütümüzü çepeçevre saran sorunlar derin ve çok yönlüdür. Parti önderliğinin yetersizliği ve yönetme sorunu, sürecin gelişmelerine uygun biçimde politika belirleme ve örgütü şekillendirmedeki yetersizlikler, kadro politikası ve çalışma tarzındaki sorunlar, iki çizgiye tekabül eden eğilimlerin doğru temelde mücadelesini sağlayamama, kimi kaygılarla önderlik ve parti gerçekliğinin üstünün örtülmesi, kadro ve üyelerin hem kendi gerçekliklerine hem de örgüt ve önderlik gerçeğine yabancılaşması ve bu yabancılaşmanın burjuva hastalıkları beslemeye zemin sunması bu kapsamda belirtilebilir. Devrimin ve partinin tüm bu sorunları karşısında devrimci çıkış ve partili kimliğin gerçekleştirilememesi tüm parti üyeleri ve militanlarını bağlayan bir durum arz etmektedir. Toplamda partiye mâl edilmesi ve yüzleşilmesi gereken bu durum madalyonun diğer yüzünü irdelememizi gerektirmektedir.

Zira yolunda gitmeyen, her taraftan sorunların boy verdiği, bir KP'de olması gereken ideolojik-politik-örgütsel vasıfların silikleştiği durumda buna müdahale etme noktasında "taşın altına elini sokma" cesaretinden yoksun bir örgüt gerçekliği karşımıza çıkmaktadır. Örgüt bileşenlerimiz bir irade olduğunu, örgütün sorunları karşısında bir özne olduğunu adeta unutan, var olana boyun eğen bir ideolojik-politik duruştan fazlasıyla muzdariptir. Bu durum önderlikle-örgüt arasındaki ilişkide yansımaları bulmuştur. Önderlikle sağlıklı bir iki çizgi mücadelesi yürütmeye cesaret edemeyen, bu çizgi mücadelesinin çıkaracağı sorumlulukları üstlenmekten ürken bir örgüt ve örgütlülük tablosu söz konusudur. Bu bağlamda önderliği aşağıdan itelemeyen, onu diri ve canlı tutmaktan uzak, politik-ideolojik önderliğin yetkinleşmesine asgari oranda katkı sunacak bir tablo oluşmamıştır. Zira her mücadele ve müdahale aynı zamanda üst düzeyde ideolojik-politik sorumluluk, derinlemesine bir inceleme ve yoğunlaşma, deyim yerindeyse örgüt sorunları karşısında

elini daha fazla taşın altına sokma zorunluluğunu getirecektir. Örgüt bileşenlerimizin bu sorumluluktan kaçan konumlanışı, arızalı giden noktalarda müdahale iradesi göstermemeye yol açmıştır.

Örgütümüzün ve örgütlülüklerimizin bu duruşu sadece önderliğe yönelik eleştiriler delil gösterilerek ortadan kaldırılamaz. Zira eleştirmek yetmemektedir. Marksizm'in 11. Tezi unutulmamalıdır. Aslanan değiştirme iradesi ve müdahalesi içinde olmaktır. Bu anlamda önderliğe ve örgütün sürecine yönelik eleştirel yazılar ve tutumlar da oldukça yetersiz ve yüzeyseldir. Üstünkörü, algısal bilgiye dayanan yöntem ve ele alışında sorunlarla ilişkilenmeyle yetinen bir tutum vardır. Sorunları somut ve canlı bir şekilde inceleyip gelişmenin dinamiklerini yakalamaya yönelik bir mücadele örgütlenmemiştir.

Bu noktada nedenlere değinmek gerekir.

Birincisi, örgütümüz ve önderliğimiz bir bütün olarak sürecin ideolojik ve politik saldırıları karşısında kendini, örgütü ve bir bütün çizgiyi sürece uyumlu hale getirecek bir ideolojik-politik-teorik inceleme sürecine girmemiştir. Bu anlamda yaşanan sorunların teorik-ideolojik arka planları ve nedenleri ile ilişkilenmede zayıflık ve kendiliğindencilik hakim olmuştur. Sorunları, nedenleri ortaya koyacak yoğunlaşmada olabildiğince büyük ve yıkıcı bir atalet oluşmuştur. Bu durum tüm örgütü dar-pratik faaliyetle beslenmeye iten bir sürece demirlemiştir. Bu bağlamda sorunun birinci nedeni olarak teorik gerilik, politik süreci inceleme ve yönelim oluşturmada kendiliğindencilik olarak ifade edebiliriz. Bu tablo sorunların nedenlerini derinlemesine inceleme, yeni bakış açıları geliştirme ve algısal bilgiden ussal bilgiye geçmenin önünde engel teşkil etmiş, doğrunun açığa çıkarılma sürecinin ve yasalarının işletilememesini getirmiştir. Türkiye'deki sınıf mücadelesinin sorunları ile uluslararası gelişmelerin bağına kurma ve bir kavrayış oluşturma, özeline genelle bütünlüğünü yakalama, sorunlara diyalektik-tarihsel-materyalist yöntemle yaklaşarak çok yönlülük oluşturma gibi ciddi yöntem sorunlarının oluşmasını kaçınılmaz kılmıştır. Örgüt ve örgüt bileşenlerimizin MLM bilgi teorisiyle ilişkilenmesindeki zayıflık ve gerilik sorunların ana halkasını yakalamada, önderliğin eksikliklerini tespit etmede, kendini ve örgütü gelişmelere uyumlu hale getirme ve şekillendirme de ciddi sorunların oluşmasına vesile olmuştur. *Sağ tasfiyeci hizip süreci boyunca ortaya çıkan tartışmalara bakıldığında*

bu gerilik ve yetmezlik örgütümüzün gerçekliğini tümüyle ortaya sermiştir. Tartışma süreci boyunca örgüt sorunlarımızın esasını yakalama gayretinden çok yüzeyde dolaşan tartışmalar, teorinin sefilleştirildiği, sorunlara bütünlüklü bakma da adeta yeteneğini kaybetmiş bir örgüt tablosu karşımıza çıkmıştır. Hiç kuşkusuz sorunları esas yanlarıyla tartışma gayretinin her defasında "vulgarizm" şeklinde bloke edilmesi, tartışmaların ilk algıyla ve üstünkörü bir yaklaşımla sürdürülmesi şeklindeki örgütümüzün yaşadığı bu sorunlar, en uç bir biçimde hizipçi sağ tasfiyeciler anlayış özgülüğünde kendini göstermiştir. Ancak bir bütün örgüt tablomuz ve gerçekliğimiz sorunlarımız karşısında derinleşmemiş, bu ekseninde meseleyi tartışma ortamına taşıyamamıştır. Bu anlamda bahsini ettiğimiz sorun örgütümüzün önderliği, üyeleri ve militanlarında hâlâ aşılması gereken bir zayıflık olarak varlığını sürdürmektedir.

İkincisi, emperyalist-kapitalist sistemin ideolojik saldırıları, sistemle geniş kitlelerin kurduğu ilişki ve devrimci hareketin buna eklenmesi durumu siyasal-ideolojik arızalarından biri olarak yansımasını bulmuştur. Devrimin ihtiyaçları meselesinde, çalışma tarzında yaşanan yetersizliğe paralel, örgütlülüğü ve kitleleri yaşanan ideolojik saldırılara karşı net bir çizgiyle donatma görevi yerini ideolojik saldırıların kuşatmasına karşı zayıflamış, dağınık bir düşünsel sistematığe bırakmıştır. Bu durum sistemden kopmayı, ona karşı sınıfsal öfkeyi geliştirmeyi değil, burjuva hastalıklara ve sistemin sunduğu olanaklara eklenmeyi, oradan daha fazla beslenmeyi getirmiş, mücadelede iddialı ve iktidar bilinçli bir biçimde konumlanmada sorunlara neden olmuştur. Önderliğin burjuva kuşatma diye tespit ettiği gerçeklik adeta örgütümüzün hücrelerine kadar yerleşmiştir. Bu kuşatma hali, sınıf mücadelesinin nesnellüğünün doğurduğu, onun beslediği bir zeminde yaşanmıştır. Ancak buna karşı hangi netlikte bir duruş sergileneceğinin bilinmemesiyle de ilintilidir. Kuşkusuz bu durum gün be gün örgütümüzün burjuva ideolojiyle daha güçlü bir biçimde kuşatılmasına yol açmıştır. Örgütümüz ideolojik-politik düzlemde yanlış görüşlere karşı, çizgileri berrak ve net bir mücadeleyi yeterince yapamamıştır. Uluslararası ölçekte liberalizm rüzgarının doğru ve yanlış arasındaki keskin ayrımı flulaştırılan ideolojik saldırısı örgütümüzde de doğruyu keşfetme ve o doğru etrafında sıkı ve keskin bir şekilde kenetlenmenin önüne geçmiştir. Özellikle legal ve açık mücadelenin olanakları bundan iktidar mücadelesi lehine azami oranda faydalanma yerine düşünsel planda iktidar bilincini aşındıran,

bu mücadelenin gerektirdiği netliği sağlayamayan, legalizmi geliştiren, örgütü düşmanın ideolojik-politik ve örgütsel saldırısına karşı açık hale getiren bir yaklaşımı geliştirmiştir.

Üçüncüsü, örgüt bileşenlerimiz akıma karşı yüzememe sorunundan muzdariptir. Bileşenlerimiz gelişen gerici akımların, sorunlu ve lekeli bir dünya görüşünün etkisinde kalmıştır. Bu sebeple ilerici akımlara ideolojik sempatisi **komünist** bir duruşla olmamaktadır. Eleştirel yaklaşım yerine onu yücelten bir ‘sempati’ başgöstermekte, bu da zaafli ve sorunlu küçük-burjuva akımların dünya görüşünden etkilenmeyi getirmektedir. Bu etki karşımıza çıkan her olguyu ikiye bölmeyi ve bu gerçekliğiyle ele almayı gerektiren diyalektik tutumdan uzaklaşmaya yol açmıştır. Buna paralel yaşanan şey sorunları çözemeyen, biriken sorunlar karşısında çaresiz kalan, zayıflayan bir yapının 'güç' olan karşısında, popüler ve etkili olana eklenmesi, ona hayranlık duymaya başlaması ve kendi çizgisini hızla belirsizleştirmesidir. Doğru siyasi çizgi arayışı ve mücadelesi ortaya çıkan sonuçlar üzerinden şekillenmiştir. Başarısızlığın nedenleri doğru temelde ortaya konamamış, demokratik-devrimci cephede ilerleme kaydeden yaklaşımlara öykünmecilik gelişmiştir. Bu anlamda siyasi çizginin her şey olduğu MLM yaklaşım silikleştirilmiştir. İktidar perspektifli düşünme, önderlik rolü ve misyonuna odaklanan iddia ve şekilleniş, andaki zayıf örgütsel durumun adeta kurbanı olmuştur.

Doğru siyasi çizginin belli koşullarla birleştiğinde yoktan var edebileceği, iktidar ve önderlik perspektifini aşındırmaksızın bunun arayışının komünistlerin temel sorumluluğu olduğu gerçeği belirsizleşmiş, *“hareket her şeydir sonal hedef hiçbir şey”* teorisiyle ikame edilen bir zihinsel şekilleniş mayalanmıştır. Bu durum örgütün iddialı olma, önder olma, iktidarı hedefleme gibi tarihsel misyonunu tanımlayan ideolojik olguları zayıflatmış, aşındırmıştır. Hizipçiliğin karakter bulduğu, uç verdiği anlayışlardan birisi de budur.

Dördüncüsü, ideolojik-politik mücadelede, savunmacı, statükocu bir hat örgütümüzde ve örgütlülüklerimizde söz konusudur. Özellikle varolanı korumaya odaklı bir savunmacılık söz konusudur. Bu durum “örgütü koruma” adı altında örgüte ve bileşenlere ait olan zaafı, eksiklikleri, sorunları koruma şekline bürünmüştür. Eleştirdiğimiz savunmacılıktan anlaşılması gereken budur. Bu durum yani var olan zaafı koruma anlayışı belli bir aşamadan sonra büyük bir uzlaşma, mekanik hale

gelmiş hiyerarşik bir ilişkilene ve doğal olarak da statükoculuğa yol almaktadır. Bu sorunun oldukça önemli olduğu içinden geçtiğimiz hizip sürecinde kendisini göstermiştir. Zira bu tabloda davayı korumaya odaklı, örgütü korumaya odaklı bir şekilleniş değil küçük-burjuva mülkiyetçiliği şeklinde bir korumacılık, savunmacılık oluşmaktadır. **Küçük-burjuvazinin bu mülkiyetçi tutumu, iç tartışmaların kızıştığı ve sertleştiği koşullarda tam anlamıyla bir kendini korumaya, kendi hatalarını örtmeye ve sorunu kendi dışında her yerde aramaya dönüşmektedir. Hizipçi anlayışı karakterize eden en önemli özellik de bu olmuştur.**

Örgütümüzün içinde küçük-burjuva anlayış, tutum ve düşünüşün yönlendirici etkisi süreç boyunca kenetlenmiş bir örgüt tablosunda “**büyük uzlaşmacılık**” ve **liberalizm** şeklinde var olmaktadır. Bu durum kendini korumaya odaklı bir uzlaşmacılık ve kenetlenme halidir. Bu sağlıklı şekillenmiş belli koşullar içinde ise zıddına dönüşmekten kurtulamamıştır. Büyük uzlaşmacılık ve liberalizm, iki çizgi mücadelesini ihtiyaç haline getiren ve adeta dayatan belli koşullar içinde bir dağılmaya, sağlıklı bir saldırganlığa, baş edilmez bir tek yanlılığa ve gemisini (kendisini) kurtarmaya odaklı bir suçlu arayışına dönüşmüştür. Bu durum örgütümüzün bir süreç boyunca biriktirdiği ve beslediği yanlış şekillenişin ve zeminin bir ürünüdür. Bu sonuç, iki çizgi mücadelesini kavramaktan uzak bir örgüt kimliğinin oluştuğunu; kendi dışında sorun aramaya odaklanmış bir şekilleniş ve düşünüşü; “**korumacılık ve savunmacılığın**” etkisiyle sınıf mücadelesinde örgütün önemini ve rolünü silikleştiren bir sağcılaşmayı; sınıf mücadelesinin uzun soluklu bir süreç olduğu gerçeğini ve örgüt içi sorunların da bu uzun vadeli mücadelenin bir parçası olduğunu unutup **acelecilik ve ufuksuzluktan** muzdarip bir tabloyu karşımıza çıkarmıştır. Bu yaklaşım hizipçi anlayışı örgüt sorunlarından önce kendi sorunlarını, örgütün çıkarlarından önce kendi egosunu, bütünlüklü meseleler yerine duygularının anaforunu, sınıf mücadelesinden önce dar-grupsal hesaplarını belirleyici hale getirmeye kadar savurmuştur.

Bu olumsuz gelişmeler birçok partilide “kendi olmaksızın parti çalışmasının olmayacağı” gibi oldukça **kibirli** ve aynı zamanda **küçük-burjuva** bir kültürel şekilleniş yaratmıştır. Bu yaklaşımı kendi olmaksızın örgüt faaliyeti olmayacağı gibi bir uçaştırmayla karikatürize etmek mümkündür. İçinde olduğu noktada kendini vazgeçilmez gören,

eleştirilemez gören, 'dokunulmazlık zırhını' kuşanmış, sadece belirlediği hiyerarşik ilişki içinde eleştiriye açık olan ancak onun da yetmezlik ve eksiklikleri ile yüzleştiği noktada mekanik kuralcılığın ve işleyişin, kural tanımazlığın ve işleyiş dışılığın en pespaye biçimine dönüştüğü bir tablo çıkmıştır karşımıza.

Bu tablonun; örgütümüzün iktidar perspektifinin titizlikle korunması, küçük-burjuva saldırganlığına karşı proleter karakterinin sağlamlştırılması, doğru bir siyasi çizgi ekseninde sürekli ve kesintisiz inşası gibi sorunlardan ve önderleşme meselesinin ana halkası olan silahlı mücadeleye göre şekillenmedeki sorundan beslendiğini görmemiz gerekmektedir. Örgütün bir bütün buna göre şekillenmeyen, bunun gereksinimlerine göre bir bakış açısı kazanmayan duruşunun kir ve pası sürekli biriktirmesi kaçınılmaz olmaktadır. Örgütümüzün siyasi çizgisinde kararlı ve sebatkar bir duruş sergilemede ve onu geliştirmede bütünlük kazanmadığı, tüm yapısının bu gereksinime uygun olacak şekilde biçimlenmediği koşullarda önderleşme, iddia ve inşa sürecinin akamete uğraması doğaldır. Partimiz, sınıf mücadelesinin seyri içerisinde bunu nasıl ve ne biçimde gerçekleştireceğine dair ciddi sorunlar yaşamıştır. Sınıf mücadelesinin bu en üst boyutta hayat bulan gereklilikleri ile mücadelenin geriye düşmüş niteliği arasında bir uyumu yakalayamamış ve bileşenlerini buna uygun şekillendirememiştir. Bu şekillenişin eksikliği örgütün politik krizlerinin "dipten gelen bir dalga" halinde gelişmesine ve yıkıcı bir sağcılık biçiminde yüzeye vurmasına neden olmuştur. **Örgüt bileşenlerimizin bütün bu tabloda üzerine düşen payı almakta göstereceği her kavrayışsızlık ve direnç, önderliğin "günahkarlığının" tescil edilmesiyle sonuçlanacaktır. Bu kısır döngü önderliğin gelişim dinamiğini köstekleyeceği gibi, örgütün irade şekillendirmekle yükümlü olan misyonunu kavramasını da engelleyecek, süreklileşen bir zorluk çıkaracaktır.**

Hizbin Gelişimi ve Hizbe Karşı Mücadele

Operasyon sonrası bir karmaşa yaşanması, krize düşülmesi o günkü örgüt gerçekliği açısından beklenilirdir. Zira operasyonun "sürecimiz" arifesinde gerçekleşmesi bunun için yeterli bir nedendi. Pek çok sorunun çözümü "sürecimiz"e ertelenmişti, bu bakımdan "sürecimiz" bir çözüm platformu işlevi görecekti. Bu platformun kurulamaması ve üstelik çözüm dinamiklerinin darbelenmiş olması, kriz koşullarının doğmasıydı. Fakat

içine düştüğümüz kriz bu fiili duruma özgü değildi. Parti krizimizi özel kılan başka nedenler vardı, bu nedenleri önceki bölümde irdelemeye çalıştık, diyebiliriz ki partimiz ektiğini biçiyordu.

Örgütümüz 8. Konferans'ın belirlediği dört başlıca görevle ilgili bir mesafe alamamıştır. Bu, kendini geliştirerek üreten değil, gerileyerek kendini tekrar eden bir örgüt durumuna düşmüş olmaktır. Düşmanın yoğun ateşi altında, fiziki imha ve yaygın engellenme koşullarında mevcut gücü korumak ve hatta kimi mevzileri bırakmak, bu anlamda gerilemek, bir güç ve etki kaybına uğramak anlaşılırdır. Fakat hepimizin bildiği gibi 8. Konferans'tan operasyona kadar geçen süreçte yaşadığımız gerileme bu objektif meseleden yani güç sorunundan, düşmanla aramızdaki güç dengeleri sorunundan esasta kaynaklanmıyor. Esas olarak subjektif nedenlere, bu nedenler içerisinde de önderlik gerçekliğine, önderlik tavrına bağlı bir gerilemedir. Önceki bölümde buraya dair belli yönleriyle de değinilerimiz oldu, burada dikkatimizi "gerileme" olgusunun kendisine yöneltmek istiyoruz.

8. Konferans'ın belirlediği dört temel görev ideolojik-politik, örgütsel ve askeri alanı içermekte, birbiriyle ilişkili, birbiriyle iç içe geçmiş görevlerdir. Burada alacağımız olumlu bir mesafe örgüt bütününde ideolojik-politik, örgütsel ve askeri açıdan gelişme, güçlenme olarak somutluk kazanır. Yani örgütün örgütsel ve askeri alanda nicelik olarak büyümesi ve daha nitelikli bir düzeyi yakalaması biçiminde somutlanır. **Nitelik ideolojik-politik gelişmişlikle ölçülür.** Olay ve olgularla proletaryanın sınıf çıkarları üzerinden ilişkilenecek, konumlanacak ve harekete geçecek... İdeolojik-politik gelişmişlik derken kastettiğimiz budur. Öz-biçim ilişkisi örgüt olgusunda nitelik-nicelik görünümü kazanır. Nitelik, öz; nicelik ise biçimi oluşturur. Öyleyse örgütün ideolojik politik gelişmişliği niteliği-öz, örgütsel ve askeri gelişmişliği ise niceliği-biçimidir. Bu ilişkide belirleyici olan özdür-niteliktir yani; ideolojik-politik gerçeklik ve düzeydir. Biçim yani nicelik her hâlükârda niteliği yansıtır. Bu bakımdan nicelik Lenin'in ifadesiyle "köpük" ise "dipteki akıntılar" niteliktir. Bu iki özellik örgüt olgusunda birbirinin dışında, birbirinden yalıtık olmaz, olamaz, aksine iç içedirler ve birbirini yansıtır. İdeolojik-politik gerçeklik ve düzey belirleyicidir dedik; nitelik olarak güçlü, sürekli kendini geliştiren bir parti nicelik olarak da gelişir, güçlenir, büyür. Eğer olgusal gerçeklik bu yönde değil örgütsüz, dağınık ve sürekli gerileyen bir örgüt gerçekliği gibiyse bir ideolojik-politik gelişkinlikten, ilerilikten bahsedemeyiz.

Böylesi bir olgusal gerçeklik karşısında hiçbir tereddüte kapılmadan, kesin bir biçimde ideolojik-politik gerileme tespiti yapılmalı ve durum incelenmelidir. Bu bakımdan mevcut önderliğin *ideolojik-politik gelişmenin yakalandığı, ideolojik-politik önderliğin tesisinde mesafe alındığı, baş aşağı durumun değiştiği, bu anlamda önderlik tavrının ayakları üzerine dikildiği vs.* değerlendirmeleri dar, tek taraflı bir bakış açısının ürünüdür. Söylendiği gibi bir gelişme yakalanmış, önderlik tarzı ayakları üzerine dikilmişse bunun örgütsel ve askeri alanda görünür olması gerekir. Bu olaylar hem nitelik olarak daha gelişkin, daha güçlü hem de nicelik olarak daha büyümüş, daha genişlemiş olmalıydı vs. Önderlik sınıf mücadelesi hakkında ya da yerel ve geneldeki ekonomik ve siyasal durum hakkında değerlendirmeler yapmış, doğru belirlemelerde bulunmuş, küçümsenemeyecek bir materyal ortaya çıkarmıştır. Fakat örgütsel ve askeri gerçekliğimize baktığımızda örneğin Bolşevik-Maoist Parti anlayışı ile mevcut parti gerçekliğimizi karşılaştıralım; bir KP'deki kadro ve militanlarda bulunması gereken gerçeklik ve profil ile örgütümüzdeki durumu karşılaştıralım; halk savaşı ve savaş siyasetiyle parti ve ordu yapımızı; Maoist çalışma tarzı, kitle çizgisi gibi pratik anlayışlar ile örgütümüzü karşılaştıralım vs. vs. Ortaya pek de parlak olmayan bir tablonun çıkacağı açıktır. O halde önderliğin ideolojik-politik açıdan sözünü ettiği gelişme, “baş aşağı edilmiş önderlik tarzının ayakları üzerine oturtulması” nerededir?

Mevcut önderlik ideolojik-politik gelişme sorununu pratikle ilişkisi ve pratiğin belirleyiciliği temelinde kavramamış, sorun özgülünde sığ bir yaklaşım sergilemiştir. İdeolojik-politik gelişme; parti ve ordu yapımızdaki kadro, komutan, savaşçı ve militanlarımızın genelinde bir nitelik sıçramasının, sınıf mücadelesi ve savaş bilincinin gelişmesi ve keskinleşmesinin, kolektif önderliğin tabana doğru inmesi ve yayılmasının yani hayata örgütlerle ve örgütlü olarak müdahale edilmesinin ve çetin ama şanlı bir mücadele olduğu bilinciyle sınıf mücadelesinin denizine olanca varlığımızla atılmanın karşılığıdır.

8. Konferans'tan operasyona kadar geçen yaklaşık 8 yılın çok önemli bir bölümünde önderlik ideolojik-politik, örgütsel ve askeri yönden önemli hata ve zaafıya düşmüş, örgüte, onun çalışma tarzına MLM temelde önderlik edememiştir. Hayata geçirilen önderlik ve çalışma tarzının belli bir örgüt ve örgüt yapısı şekillendirmesi olağan bir sonuçtur. İlegal yapının olabilecek minimum düzeyde olması ve mevcuttakilerin illegal

norm ve değerlerden uzak olmasının nedeni, söz konusu önderlik ve çalışma tarzının bir sonucudur. Keza parti kadro, üye ve militan yapımızın önemli ölçüde daralmasının, kitle bağlarımızın zayıflamasının ve kitleler içinde ciddi düzeyde örgütsüz oluşumuzun nedeni yine önderlik ve çalışma tarzımızdır. Burada örgüt tablosunu bir bütün olarak sunmaya kalkışmayacağız fakat şu bilinmelidir: Önderlik örgütü bir gelişme rotasına sokamayıp, sınıf mücadelesinin ihtiyaç duyduğu gibi bir önderlik ve örgüt gerçekliği yaratamamış, buralarda başarısız olmasına rağmen örgüt ile tartışma, kaynağa inme, çözüm siyaseti geliştirme ve pratiğe uygulama gibi bir yaklaşıma girmemiş bu ve benzer sorunlar sonucu bir iç parçalanma, dağılma yaşanmıştır. Şüphesiz bölünme, dağılma önderlik ile sınırlı kalmamış, altlara doğru yayılmaya başlamış üstelik merkezi önderliğin etki ve otoritesi zayıflamıştır.

Merkezi önderlikteki birlik yapısının önemli ölçüde ortadan kalkması örgütte açıklık, hesap verebilirlik, tek disiplin, eleştiri-özeleştiri gibi ilkelerin ve bunlarla içerik kazanan komünist parti işleyişinin rafa kalkmasına yol açmış, disiplin ve otorite adına ciddi bir boşluk oluşmuştur. Böylesi bir ortam açık ve gizli hizipsel faaliyetlere, bozguncu girişimlere, dedikoduya ve güvensizliğe kapıların ardına dek açılması demektir.

Eğer örgüt bu gerçeklik içerisinde olmasaydı operasyon komplocu-darbeciliğin, örgütsel krizin değil; siyasi bir hamle veya atılımın, örgütsel genişlemenin, daha yüksek bir moral ve motivasyonun işaret fişeği olurdu. Keza enternasyonal alanda komünist-devrimci partiler arası ilişki ve birlikler için bir imkan oluşturacağını vs. de öngörebiliriz. *Örgütsel kriz biçiminde ortaya çıkan sorunun kısa sürede hizbe evrilmesine neden olan partinin ideolojik-politik, örgütsel ve pratik gerçekliğidir.*

Sorunun kendisi önderlik düzeyinde yaşanan ve örgütün bütününe yayılan bir parti kriziydi. Haziran Toplantısı'nın ardından hizip şekillenmeye başlamıştı. EB'dekiler dışında herkes saflaşmış bulunuyordu. EB, hizbe yakınlık duymakla birlikte hala geleneksel örgüt refleksi içindeydi. Partiye hesap verme pratiği ile hizipsel faaliyeti bir arada götürüyor, "ortada" bir görünüm sergiliyordu.

Sağ tasfiyeci hizip partinin güçsüz yapısından aldığı güçle faaliyetlerini sürdürmüş, partiye kendini dayatmada daha ısrarcı, kararlı olmuştur. *Tek parti altında bir hizip faaliyeti meşru olamaz. Parti içinde iktidar*

mücadelesini açık hizip örgütleyerek sürdürmek suçtur. KP'nin özgün koşullarının sunduğu "elverişli" zeminden istifade ederek, olacak en pervasız biçimde bir hizip olarak ortaya çıkmak, hizbin yeni bir anlayış, çıkış içerisinde olmadığını; değiştirmeye güç ve iradesi taşımadığını gösterir. İbrahim yoldaşın TİİKP içindeki durumu, duruşu ve çıkışı önümüzü aydınlatan bir deneyimdir. İbrahim yoldaş TİİKP içinde amansız bir ideolojik mücadele yürütür. TİİKP'in revizyonist, reformist, sosyal-şoven yapısının ipliğini pazara çıkararak kadro ve militanları MLM teori ve politikayla buluşturmaya çalışır. TİİKP'i içerden dönüştürmenin, MLM bir hareket haline getirmenin koşulları yoktur. *Nitekim İbrahim yoldaş da böylesi bir işe kalkışmamış, böyle bir misyonla hareket etmemiştir.* O, TİİKP içinde yapılacakların yapıldığına inanır ve orada kalmanın sınıf mücadelesinin yararına değil, zararına olduğunu kavrar. Bunu kavradığı anda revizyonist safları terk edip MLM bayrağı çekmekte tereddüt etmez. TİİKP'in önderleriyle bulunduğu mağaraya dahi yönetici bir başka kadronun zorlaması, dayatmasıyla gitmiş, birlikte hareket ettiği kadroların değişik kaygı ve tereddütlerini bu "gitme" pratiğiyle aşmaya çalışmıştır. İbrahim Kaypakkaya pratiği bize şunu anlatıyor: *Gerçekten yeni ve daha ileri bir teori ve politikaya sahip olanlar hizip örgütlemek, örgütsel işleyişin kanallarını tıkamak, kuralsız, disiplinsiz pratiğiyle içinde yer aldığı yapıyı, onun çalışma tarzını dejenere etmek gibi bir tavra düşmez, ya meşru zeminde kalarak onun gereklerini yapar ya da ayrı bir bayrak altında toplanmak üzere ayrılıp gider. Hizip örgütlemek, hizbe başvurmak korkakların işidir.* Teorik ve politik, pratik olarak daha ileride olduğuna inanan eğer ki içerisinde yer aldığı yapı bırakalım KP'yi devrimci bir partiye, devrimci dinamiklere sahipse açık ideolojik mücadele ile etkili olmaya, onu dönüştürmeye çalışır. Değilse, tıpkı İbrahim'in yaptığı gibi ayrılmada bir an dahi tereddüt etmez. Bu örnek ve anlayış ışığında tasfiyeci hizbi, bu hizbin pratiğini karşılaştırdığımızda en ufak bir benzerlik bulamayız. **Hizip örgütün zayıflığından vazife çıkarmış, iki buçuk yıl boyunca örgüt içinde aleni olarak örgütlenmiştir. Sağ tasfiyeci hizip bu özellik ve özgünlüğüyle bugüne kadar parti içinde ortaya çıkmış ve ayrılıkla sonuçlanmış bütün oluşumlardan ayrışıyor.**

Hizipçi anlayışın tarihimizdeki diğer ayrışmalardan farklı karakteri ise gerçekliği ve kendi gerçekliğini tanımlamadaki sorunudur. Bir yandan hizip çalışması yaparken ve partiyi bölmeye yönelik hazırlıklar

içindeyken diğer yandan durmaksızın "birliği" savunduğunu söyleyen **popülist** bir yaklaşım içinde olmuştur. Partiyi uzun süre "hizipler birliği" şeklinde işletmeye çalışan bir yaklaşımı örgütlemiş ve kendini bu şekilde dayatmıştır. *Onun birlik anlayışı "hizipler birliği", partiyi hiziplerin varlığıyla birleştirme anlayışıdır.* Bu bağlamda **iki yüzlüdür**. Ancak bunu bir yönetme biçimine çevirdiği oranda çürütücü bir rolü üstlenmekten geri kalmamıştır. Hizip bir yandan "dogmatizm" eleştirileri getirmekte, "Partinin kongre ve konferanslarında" değişime uğrayacak programatik görüşleri yok saymakta, pratikte bu görüşleri "değiştirerek" uygulamakta ve savunmaktadır; diğer yandan ise partinin bütünlüklü teorik-siyasi çizgisini kendisinin savunduğunu, bu anlamda partiyi kendisinin temsil ettiğini iddia etmektedir.

"Bilimi ileriye taşımış olduklarına gerçekten inanan insanlar, eski görüşlerin yanında yeni görüşlerin özgürlüğünü değil, eski görüşler yerine yeni görüşlerin konulmasını talep ederlerdi. Bugünkü "yaşasın eleştiri özgürlüğü" yaygarası, boş fıçı masalını çok anımsatıyor" (Lenin Seçme Eserler Cilt-2, syf:41-İnter Yayınları) diyen Lenin yoldaşın tespiti bugün için **hizipçi anlayışı da tasvir eder niteliktedir**. Zira yeni olan bir şeyi tam tanımlamak ve sahiplenmek yerine, olanı eleştirmek ve mahkum etmek, "yeniye" özgürlük alanı açmak dışında bir şey söylemiyorlar. *Eski görüşlerin yerine koyabildikleri, arkasından durup sahiplenebildikleri, sistematik hale getirebildikleri yeni görüşleri yoktur.* Bu açıdan da **hizipçi ruhun kendinde özgünleşmiş korkaklığını, eklektikliğini ve parçalılığını taşımaktadır**. Bu çizgisizliğin çizgisi, **partiye ait olmama** gerçekliğini partili gibi sunma yaklaşımında billurlaştırılmıştır.

Sağ tasfiyeci hizip teorik, siyasal bir çizgiye değil **"iktidar için iktidar"** stratejisine sahipti. "Sürecimizin" arifesinde belirginleşen çizgiler ve alınan tutumlar noktasında da bu "iktidar için iktidar" anlayışını tespit etmek mümkündür. *Zira yönetimde yer alma hesabıyla kendi çizgisinden vazgeçme pazarlıkları bu anlayış sahipleri tarafından yapılmıştır.* Bu pazarlık hesabının önüne oluşturulan duvar karşısında ise adeta büyük bir boşluk yaşamışlardır. İşte bu boşluğu dolduran şeyin kendisi "operasyon" olmuştur. **Sağ tasfiyeci hizbi korkak kılan da bu "iktidar için iktidar" tarzıdır.** Peki hizip sürecinin kesinleştiği noktada parti birliği için oluşan mutabakatı neden reddetmişlerdir? Çünkü ortaya çıkan bu açık hizip tablosunda **"önderliğe" gelmek**

artık “iktidar” olmak anlamına gelmemektedir. Tam tersine azınlıkta kalan konumlanış ile komünistlerle mücadele edecek “olanaklardan” yoksun kalmaları anlamına gelmektedir. Ve asıl korkuları hizipçi tarihsel bir şahsiyetin itirafıyla bu tabloda “ezilme” durumudur. Bu, “her yol mübah”çılıktır. Hizbe ait olan eklettizm, kuralsızlık, üst boyutta bir dejenerasyon onun iktidar olma tarz ve anlayışından geliyor. **Bunlar hizip unsurlarının asgari müşterekleridir ya da onları bir araya getiren sahip oldukları bu özelliklerdir.**

Her olay ve olgunun gelişim dinamiği esas olarak onun içsel çelişkisidir. Öte yandan olay ve olgular kendilerini kuşatan ve bizim “koşullar” diye ifade ettiğimiz gerçeklikle karşılıklı etkileşim içinde olurlar. Marks'ın bir başka vesileyle söylediği *“insanlar kendi tarihlerini kendileri belirler ama istedikleri gibi değil, verili koşullar içinde”* cümleleri gibi bir durumdur bu. Bir kere partinin ideolojik-politik, örgütsel ve askeri durumu hizip ve benzer girişimlerin üremesine elverişliydi, bunu unutmuyoruz.

Örgütün, hizbi, hizbin karakteristiğini kavraması eksik ve görece geç olmuştur. Bu gecikmeli durum hiziple mücadeleye olumsuz yansımıştır. Partinin 8. Konferans zemininde durması ve parti içi birliği gözetmesi, hedeflemesi doğrudur fakat bu süreçte örgütün genelinde hiziple mücadelede hatalara da düşüldü. Bu hatalar incelendiğinde karşımıza çıkan liberalizm ve kendiliğindencilik olacaktır.

Önderliğin, hizbe doğru evrilmeye yol açan ve onu geliştiren şeyin esas olarak merkezi müdahalenin yokluğu olduğunu, disiplin dışı her türlü çıkışın düşmanın merkezi yapı ve onun müdahalesi olduğunu görmesi gerekirdi. Önderlik bilhassa örgüt tabanında manipülasyon yaratan yaklaşımları gözeterak girişimlerini daha bütünlüklü, sonuç alıp almamaya bakmaksızın yapmalıydı. Gerçekliğe baktığımızda bu adımların istenilen sonucu çıkarmasının mümkün olmadığını da tespit etmek gerekir. Fakat yine de örgütü bir arada tutmaya çalışan önderlik bileşenleri, soruna daha bütünlüklü bakarak bu girişimleri daha güçlü gerçekleştirmekle yükümlüydüler. Çünkü önderlik görevinin bir parçası da budur. Daha da önemlisi örgüte önderlik etme gibi “sıradan”, “olağan” bir görev söz konusudur ve bu görevin gerçekleşmesinde yüz yüze ya da dolaylı toplantılarla istişare eyleminin yeri büyüktür. Ancak istişare koşullarının dahi parçalandığı, bu anlamda bir irade oluşturma zemininin kalmadığı önderlik gerçeğini tespit etmek mümkündür. Bu

noktada istişare yoluyla görüşmeleri örgütlemeye olanakların yeterince zorlanmadığı görülmelidir.

Esas sorunun hizbi bütün karakteristiğiyle tanımak ve tanımlamak olduğunu söyleyebiliriz. Parti üye bileşenindeki dengeler etkili, kesin ve kısa sürede sonuç almanın önünde engeldi. Bu ancak inisiyatifli olmak, yaratıcı davranmakla aşılabildi. Bu konuda biri "Kasım Mutabakatı" (2016), diğeri ise önderliğin "Eylül 2017 önerisi" olmak üzere iki farklı girişimi açmamız gerekir. Bunlar birlik-eleştiri-birlik ilkesinin tezahürleri idi ve önemliydi.

Hizip Sürecinin Sonuçlandırılması

Hizip varlığına rağmen birlikte, bir arada yürüme tavrı yaşanan parti krizini "sürecimizle" çözme anlayışından geliyordu. Hizbin bölücü, parçalayıcı, ayrıştırıcı; partinin ise birleştirici ve birlik içinde olması gelişmelerin karakterine uygundu. *Fakat "sürecimizin" koşullarının belli bir süre için mümkün olmadığı durumda hizipli bir partinin sürdürülemez ve hizbi daha fazla kaldıramaz olduğu da netti.* Bu durumda ya hizbin parti disiplinine uyması ya da çekip gitmesi gerekiyordu. Son bir hamle ile MK'nın parti içinde çıkan kimi eğilimleri dikkate alarak Eylül 2017 önerisi isabetliydi. Bu önerinin bir benzeri daha önce yapılmış ve Kasım Mutabakatı'yla sonuçlanmış ama hizip mutabakatın arkasında durmamıştı. Dolayısıyla Eylül 2017 girişiminin siyasi ve örgütsel olarak yanlış veya bir karşılığının olmadığı düşünülebilir. Böylesi bir değerlendirme hem partinin nasıl bir goriot düğümüyle bağlı bulunduğu, bunu çözmek, kesmek için bir hamle gerektiğini hem de öneri sahibi olanın özgül ağırlığını, toplam içindeki yerini görmediği için eksiktir. Nitekim Eylül 2017 önerisi Parti içinde hizbin amacı ve hedefi, bölücü ve ayrıştırıcı olduğu, parti birliğini parçalamaya azmettiği gerçeğini somutlamada etkili olmuştur.

Hizbin merkezleştiğinin ilanı olan ÖK (Örgütlenme Komitesi) imzalı açıklamaya rağmen alınan kararın hayata geçirilmesi ve bir görüşme istenmiş olması hiziple mücadelede yaşadığımız inisiyatif sorununa karşı olumlu bir örnektir. Hizip partiye hakim olamayacağını gördüğü için iktidarını kurmaya odaklanmış ve bunun sonucu olarak ÖK oluşumuna gitmiştir. Hizip bu hırs ve partiye düşmanlıkla talebi geri çevirmiştir. Hizbin küçük hesaplarla, "az olsun benim olsun, kesin hakimiyetim olsun" yaklaşımıyla biçimlendiği görülmüştür. Nitekim hizip her iki

çağırıyor da karşılamamıştır.

Birlik kaygısıyla yapılan son hamleye de hizip sırtını dönünce geriye hizbe dair partimizin son tutumunu, nereye koyduğumuzu ve bundan sonra nasıl ilişkileneceğimizi kamuoyuna ilan etmek kalmıştır. Ekim 2017 tarihli açıklamamızla bu görev yerine getirilmiş oldu. Şunu da eklemeliyiz; gerillada da bu süreç tam da bu aşamada tamamlanmış, “GDPK” (Geçici Dersim Parti Komitesi) çıkışı ile hizipçilik bu alanda da vücut bulmuş ve “GSK” (Geçici Siyasi Komiser) Röportajı'yla partiyle birlikte yürümeyeceklerini ilan etmişlerdir. **Yani bir bakıma hizip partinin tüm alanlarında net ve berrak bir görünüme kavuşuyor, kendini partiden tümüyle atmış oluyordu.**

Süreç bu şekilde sonlanmış ve gerçekleşmiştir.

Sağ Tasfiyeci Hizbin Parti Bünyemizde Yarattığı İdeolojik-Siyasi- Örgütsel Tahrifatla Mücadele

“Partimiz 8.Konferansı tam da bu bağlamda yaptığı değerlendirme ve müdahaleyi, içinden geçmekte olduğumuz sürecin başlıca yönelimleri arasında tespit etmiştir. Dönemsel olarak taktik parti politikalarının ana doğrultusunu saptamak amacıyla oluşturulan yönelimlere ışık tutacak olan, komünist partilerinin acil ve öncelikli ihtiyaçlarıdır. Sorunun acil ve öncelikli bir hal aldığı ortadadır. Bunun esas nedeni, örgütsel deformasyon ve kültürel erozyonun parti bünyesini sarmakla yarattığı fonksiyon bozukluğudur. Partimiz sınıf mücadelesindeki fonksiyonunu oynayamayacak bir noktaya gerilemiş; omurgası bel vermiş, komünist kimliği yaralar almış, otoritesi sarsılmış, prestij ve itibarı tahribata uğramıştır.” (Komünist 60, s: 91)

Partinin 8. Konferans yönelimi içinde yer alan örgütsel deformasyon ve kültürel erozyonla mücadele yönelimi, esas olarak doğrudur. Komünist kimlikte yaşanan aşınmanın vardığı düzey örgütü bu yönelime girmeye zorunlu kılmıştır. Belirlenen yönelimde katedilen mesafeyi, bugünkü somut durumla kıyasladığımızda durum daha net anlaşılacaktır.

Sağ tasfiyeci hizip bu noktadaki en kötü örneği temsil ediyor ancak geride kalan gücümüz açısından da olumlu bir tablodan bahsetmek mümkün değildir. Öncelikle militanları değil başta önderlik olmak üzere

yönetici komitelerimizin komünist kimlikte yaşadığı erozyonu tartışmak ve müdahalelere buralardan başlamak gerekir. 8. Konferans'ta örgüte dair yapılan belirlemeler ve tartışmaların öncelikle önderliği kapsamaması gerektiğini bugün çok daha net görüyor ve anlıyoruz.

8. Konferans'ta belirlenen ve örgütün önüne konulan yönelim, bu gerçeğe müdahalenin nasıl ve hangi araçlarla olacağı konusunda bir netlik ve program oluşturulamadığı durumda bir tespit olmanın ötesine geçemeyen bir karara dönüşmüştür. Yayınlanan yazıların değerlendirmesiyle sınırlı bir müdahalenin istenilen sonucu yaratması ise mümkün değildi. Sorunların varlığını koruduğu durumda yeni sorunlar eklenerek örgüt bünyesinde varlık göstermesi kaçınılmaz olmuştur.

Örgüt ortamındaki politik düzeyin geriliği ve zayıflığı mevcut hastalıklarla mücadelenin önündeki en temel engeldi ve bu aşamadığı durumda bünyeye daha fazla hastalık bulaştırmıştı. Otonomculuk-alancılık, parti anlayışından uzaklaşma, iddiasızlık, statükoculuk, küçük-burjuva mülkiyetçilik, önderlik bilincindeki silikleşme ve en önemlisi iktidar perspektifli bakış açısının aşınması gibi hastalıkların hepsiyle bu dönem fazlasıyla karşılaşmıştır.

Sağ tasfiyeci hizbin ortaya çıkışıyla tartışılmayacak bu tablo örgütümüzün dönem içinde aşamayıp, biriktirdiği sorunlar olarak görülmelidir. Sınıf mücadelesinin seyirinden bağımsız tartışılmayacak bu sorunların arka planını ayrıntılı irdeleme göreviyle karşı karşıyayız.

Dışarıda ölümleri izleyen insan örneklerini, içerde can bedeli yaratılan parti değerlerinin çar-çur edilmesini izleyen "militanlar"; dışarıda kendisi için her şeyi yapanları içerde "ben yarattım", "benim değerim" deyip her yolu mubah görenler; dışarıda kimliğine ve özüne yabancılaşmış sınıfı, içerde taşıdığı kimliğin ağırlığını hissetmeyen ve bilmeyen "militanlar"; dışarıda magazin dünyasıyla yaşamını dolduran toplumu, içeride kimin nerede, ne yaptığıyla yaşamını dolduran "militanlar"; dışarıda lümpen yaşam tarzının artışı, içerde part-time "devrimcilik" ve disiplinsiz bir yaşamı alışkanlık haline getiren "militanlar"; dışarıda yabancılaşan toplum ilişkilerini, içerde yabancılaşan "yoldaşlık" ilişkileri tamamlamış oldu. Çoğaltılması mümkün olan bu örnekleri daha fazla uzatmaya gerek yoktur.

Saflarımızda örgütlü yoldaşların genel profilleri, örgüte taşıdıkları zaaf ve kültürleri ve bunları değiştirmede örgütümüzün zayıflığı... Birbirini besleyen, tamamlayan bu tabloda temel sorun ve yönelimi tespit ederek yol almak gerektiği ortadadır.

Temel sorunumuz bu konuda halihazırdaki örgütümüzü eğitmek ve kalıba dökmektir. Bunu başardığımız oranda saflara her gelecek olanın kendi özelliklerini taşıma ve mevcut hastalıklarla yaşama şansını azaltmış ve ortadan kaldırmış olacağız. Sorunlarımızı sadeleştirerek yönelmek önemlidir ve bu noktada tespit edilmesi gereken “devrimcileşme” sorunumuzun varlığıdır. Kuşkusuz bu yönelimin içine sığdırılacak bir dizi alt başlık vardır. Sorunların yaşanış boyutları ve her alanda aynı biçimde kendini göstermeyişi de göz önünde bulundurarak bir yönelim belirlemek gerekmektedir.

Bu yönelimi tamamlayacak önemli ayaklardan biri de elbetteki pratik faaliyetimizin kendisidir. Bu noktada kampanyaların örgütlenmesi önemli bir yerde durmaktadır. Bu kampanya faaliyetlerinden çıkarılan sonuçlarla birlikte yürütülecek çalışmaların uzun sürelere yayılan bir hedefle değil, kısa zaman ve somut hedef ve gündemleri kapsamasına özel önem vermek gerekir.

Sorunlarımızın boyutu ve kapsamı daha çaplı tartışmaları örgüt gündemine taşımayı zorunlu kılmaktadır. Konuyla ilgili tüm örgütlülüğün yoğunlaşmasını sağlamak ise esaslı görevler arasındadır. Bu anlamda kısa vadede sorunların aşılacağı gibi aldatıcı bir iyimserlik içinde değiliz, ancak bu sorunların üstesinden gelebilecek irade ve kararlılık içindeyiz.

Kuşkusuz örgütümüzün yaşadığı tahribatı onarma meselesi sadece hizipçiliği kavramak, ideolojik sorunlarımızı tespit etmek, politik eksikliklerin üzerinde durmakla olacak bir şey değildir. Bu sorunları giderecek bir şekilleniş, ideolojik bir kampanya kadar önemli bir diğer ayak da sınıf mücadelesinin seyrini yakalama, örgütü ona uyumlu hale getirme, onu karşılayacak şekilde biçimlendirmek görevidir.

Hiziple mücadele süreci boyunca sınıf mücadelesinin sadece örgütümüzde olup bitmediği, halka yönelik ciddi saldırıların yaşandığı, dünyada ve ülkede büyük gelişmelerin kaydedildiği biliniyordu. Bunu unutarak bir parti içi mücadelenin bizi tek yanlılığa düşüreceği ve

doğru şekillenışten koparacağına yönelik uyarılara paralel kimi hamleler yapılmaya ve adımlar atılmaya çalışıldı.

Kuşkusuz örgüt, parti olmaksızın bu görevleri yerine getirmenin mümkün olmadığı bilincindeyiz. Ancak yukarda da ifade ettiğimiz gibi örgütümüzde yaşanan her dejenerasyon ve her problem, içinde bulunduğumuz toplumdaki devraldığımız sorunlardır. Yine sınıf mücadelesinin görev ve sorumluluklarını yerine getiremediğimiz ve daha önemlisi onu karşılama kabiliyeti gösteremediğimiz her durum bizi paçamızdan aşağı doğru çeken burjuva alışkanlıklara, onun ruh ve şekillenışine mahkum etmektedir.

Çok ciddi saldırılar ve gelişmeleri karşılayacak bir yönelim, hareket ve duruş içinde olarak sorunlarımızın üstesinden gelmeyi başarmamız mümkündür. Bu bağlamda faşist diktatörlüğün tarihinde, en özgün sürecinde, en karmaşık ve belirsizliklerle dolu bir dönemde, faşizmin bir yönelim belirlemeye çalıştığı kesitte bulunuyoruz. Bir yandan egemenler arasındaki çelişki ve çatışma sürekli bir dağılmaya dönüşürken diğer yandan olabildiğince keskinleşmektedir. Faşist diktatörlük çok boyutlu siyasi bir kriz içinde debelenirken, bölgesel ölçekte bir savaş da göze alarak halk yığınlarını zalimane bir cendere altında boğmaya çalışmaktadır. Faşist diktatörlük, özellikle Kürt düşmanlığının ön plana çıkarmakta, hem içerde hem de sınırları dışında Kürtleri hedefine koymakta, demokratik her tepkiyi OHAL ile sindirmeye çalışırken topyekün bir taarruz halinde hatta ciddi bir seferberlik yönelimindedir.

Geniş halk yığınları arasında ciddi düşmanlık tohumları ekerek, bu ayrışmanın yarattığı düşmanlaşmaya yaslanarak süreci yönetmeye çalışan bir sistem gerçekliği söz konusudur. Yaşanan şey; emperyalistler arasındaki çelişki de dahil, tüm toplumsal, siyasi ve ekonomik çelişkilerden faydalanarak ayakta durmaya çalışan, ideolojik-politik-askeri saldırganlığı tüm gücü ve olanaklarıyla devreye sokan siyasi bir krizdir. Bu kriz AKP ve Tayyip Erdoğan'ın esas olduğu siyasi halka üzerinde gerçekleşse de özsel olarak faşist diktatörlüğün yaşadığı bir krizdir. Egemen sınıflar bu siyasi krizin ateşini söndürebilmek için saldırganlık politikasının etrafında kenetlenmekte, adeta varoluşsal bir kriz içindeymiş gibi debelenmektedir. Bunda kuşkusuz Ortadoğu'daki gelişmelerin belirleyici bir etkisi vardır. Bu krizin derinleşmesine paralel saldırganlığın daha da boyutlanacağına güçlü belirtileri ve doneleri

söz konusudur. Kaderi bu krize bağlanmış bir sistem gerçekliği söz konusudur. Bu egemen sınıfların tüm klikleri açısından bir gerçektir.

Bu tabloda devrimci mücadelenin gelişme olanakları fazlasıyla söz konusudur. Ancak bu saldırı dalgasından en fazla etkilenen, saldırılarla zayıf düşürülmeye ve hatta tasfiye edilip imha edilmeye çalışılan da devrimci güçlerdir. Bu süreç yılgınlık ve umutsuzlukla, misyon ve görevlerin karartılmasıyla, fiziksel imhayla, baskılayıp kıpırdayamaz hale getirme hesabıyla, tasfiyeciliğin kuşatmasıyla şekillenmektedir. Egemen sınıflar varoluşsal krizini adeta devrimci harekete de empoze ederek süreci götürmeye çalışmaktadır. İşte bu koşullarda misyon ve sorumluluğunu kuşanabilen, gelişmeleri devrimci eylem ve pratikle karşılayabilen, doğru politika etrafında kitleleri ikna edebilen, devrimci savaşımın stratejik ve taktik yönelimlerinde ısrarlı bir konumlanışa sahip olmakla bu süreç ve topyekün saldırı karşılanabilir.

Devrime, halka, ezilenlere ve devrimcilere yönelik topyekün saldırıyı sadece fiziksel imha, baskı ve sindirme şeklinde tanımlamak tek yanlılık olacaktır. Bu saldırı aynı zamanda kimliğine yabancılaşma, belirsizlik içinde bırakma, gelecek ufkunu kaybetme, misyon ve sorumluluğu tanımlayamama, politik doğruları yakalamasını engelleme şekline bürünmüş bir bütünlük içindedir. Bizim de karşı duruşumuz bu bütünlük içinde olmalıdır.

Bu süreçte aşındırılmaya çalışılan komünist ve önder kimliğini korumak, geliştirmek ve sürece uyumlu hale getirmek önemlidir. Bunun yanında süreci kararlılıkla karşılamak, doğru politik-pratik hattı yakalamak, bu halkayı keşfedip sıkı bir şekilde ona tutunmak gereklidir. Bu gereklilikler, devrimci pratikte kararlı duruş, devrimci teoriyle daha güçlü ilişkilendirme, kitlelerden daha fazla öğrenme, ittifak politikalarını kararlılıkla yaşama geçirme şeklinde olacaktır. Devrimci sürecin ivme kazanma eğilimi ve potansiyeli içinde olduğu bugünkü kesitte ciddi bir gelişim halkası yakalayabilmek; başaramadığımız önderleşmeyi gerçekleştirme, önümüze çıkan her çelişkiyi çözüme kararlılığını kuşanma anlamına da gelecektir.

Sonuç olarak;

Bu süreç yıpratıcı olduğu kadar, profili düşük bir ideolojik mücadele

ile de kayıtlara geçmiştir. Ancak bu örgütümüzün yaşamak zorunda olduğu, adeta biriktirdiği sorunların bir kefareti olarak görülmelidir. Aslolan ise bu süreçten ders çıkarmak, ortaya çıkan bu tablo içinde yönünü ve hedefini sınıf mücadelesine ve önderleşme meselesine daha fazla yönlendirmektir. Lenin der ki: **“Bir siyasi partinin kendi yanlışları karşısındaki tutumu, bu partinin ciddi olup olmadığını, sınıfına karşı ve emekçi yığınlar karşı görevini yerine gerçekten getirip getirmediğini tespit edebilmemiz için en önemli ve en güvenilir kıstaslardan birisidir. Yanlışlarını açıkça tespit etmek, nedenlerini arayıp bulmak, bu yanlışta meydan veren durumu tahlil etmek, yanlışta doğrultma yollarını dikkatle incelemek. İşte ciddi bir partinin işaretleri bunlardır. Ciddi bir parti için görevlerini yerine getirme, sınıfını ve ardından da yığınları eğitmek bilinçlendirmek bu demektir.”** Lenin yoldaşın bu yaklaşımını biz düstur almak zorundayız. Bu bakış açısı bize, hatalarımızı onarma ve onları güce çevirme olanağı sunacaktır. Aksi taktirde her ayrışmada yaşananın faturasını ayrılanlara keserek sorundan “kurtulma” yaklaşımına yeniden demirleriz. Biz bu yaklaşımdan da kesin bir kopuş iddiasındayız.

“Partiye hükmedemeyen bir önderlik, onun sıradan bir parçası olmaya da mahkum olur. Partiye hükmedebilmek için önderlik rolünü içselleştirmek, onu çözümlenmek, önderlik fonksiyonunu yerine getirerek partiye hakim olmak ve partiden de öğrenmesini bilmek gerekir.” Yaşanan krizin esası önderlik krizidir. Önderlik krizinin kaynaklarından birisi de sıradanlaşması, örgütü yaşadığı sorunlardan çıkaramamasıdır. Biriken sorunlar, üstesinden gelinemeyen ideolojik hastalıklar, zamanla değiştirme iddiasını kaybeden önderlik gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Bu durum belli koşullarda, sıradanlaşan önderlik gerekçesiyle parti anlayışını ayaklar altına alıp, tüm partiyi de buna davet eden bir hizipçiliğin boy vermesine neden olmuştur. Biz bu bağlamda sorunun esasta bir önderlik krizi olduğunu kavrayarak, aynı zamanda bunu tam bir şekilde halkın önüne sunarak ilerleme iddiasındayız.

Partimize temelsiz eleştiride hizip bileşenleri adeta organize bir çete gibi saldırmış, bunları kamuoyuna mâl etme girişiminde tüm olanaklarını seferber etmiştir. Bu süreçten örgütümüzün en önemli çıkaracağı derslerden birisi eleştiri silahını doğru ve etkin kullanmak, onu parti içi iki çizgi mücadelesinin en önemli gereği olarak görmektir. Bu bağlamda

Mao yoldaşın **“Biz aktif ideolojik mücadeleden yanayız. Çünkü bu mücadele parti ve devrimci örgütler içinde savaşımızın yararına olan birliği sağlar”** belirlemesini unutmayacağız. Örgütümüzü içten içe kemiren nokta açıktır. Aktif ideolojik mücadele yürütmek, devrimci temelde birliğin zeminini oluşturamamak olmuştur.

Bugün, yapmaya çalıştığımız da sürecimize, sorumluluklarımızla ilişkilennemize, gerçekliğimize karşı aktif ve açık bir ideolojik mücadele yürütmektir. Zira biz bunu birliğimiz için zaruri bir gereklilik olarak kavıyoruz. Hizip sürecinden çıkardığımız en önemli derslerden birisi de budur. Bu vesileyle yapmaya çalıştığımız da bu olmuştur. Bu tutumu yerleştirmek, kalıcılaştırmak, derinleştirmek ve tüm güçlerimize mâl etmek iddiasındayız.

Bu süreç örgütümüzü yıpratmış olsa da ideolojik-politik birliğimizi, irade ve eylem bütünlüğümüzü daha sağlam şekilde inşa etmek, yaratmak için bir fırsata dönüştürülmelidir. Gelişmeler ve yaşananlar, kayıplarımız ve yıpranmışlığımız gözümüzü korkutmamalıdır. Her sorun çözümü ile birlikte ortaya çıkmaktadır. Birikmiş tüm sorunlarımızın da çözüme için olduğunun farkındayız. Böylesi gelişmeler ve kriz Lenin yoldaşın belirttiği gibi kimilerini **“şaşkına çevirip dağıtabilir”** ancak yine bazılarının da **“ufkunu açar, onları güçlendirir”** yine Mao yoldaş böylesi süreçleri **“Gök kubbe altında kaos var koşullar mükemmel”** diye tanımlamaktadır. Biz böylesi büyük bir krizde ufku açılanlar ve güçlenenler olma iddiasındayız. Proleter ideolojinin temsilcisi, iktidar mücadelesinin özneleri olarak güçlenme ve ufkunu genişletmeye mahkum olduğumuzu biliyoruz. Tüm örgütün tarihsel sorumluluğunu tanımlama biçimi krizden nasıl çıktığını belirleyecektir. Örgütümüz bu krizden daha fazla güçlenerek ve ufkunu genişleterek çıkmanın arayışına girmiş, bunun olanaklarını bulma mücadelesine koyulmuştur bile.

Sınıf mücadelesinin birikmiş ve çözülmeyi bekleyen sorunları bizi beklemektedir. MLM ile donanmış, zayıflıklarını tamir ederek nitelik ve niceliğini geliştirme, hizibin yarattığı tüm tahribatı onarma iddiasıyla hareket edeceğiz, halkımıza, devrime ve şehitlerimize karşı sorumluluğumuz bunu gerektiriyor.

“Özsel olmayan, görünür olan, yüzeyde olan, 'öz'den daha sık yiter ve 'öz' kadar 'sağlam' ve 'dayanıklı' değildir. Hemen hemen bir ırmağın hareketi (gibidir) köpük üstte, derin akımlar alttadır. Ama köpükte, özün dile gelişidir.” **(V.İ Lenin, Felsefe Defterleri)**
